

دفترچه سؤال

?

زمان شروع آزمون: ۸/۱۵

زمان پایان آزمون: ۹/۱۵

عمومی نظام قدیم

رشته ریاضی و تجربی

۱۳۹۸ ماه اسفند

با روش دهدادی هدف‌گذاری کنید

معمول آزمون به طور مبتنی بر رده ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					نام درس
شما به جند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟					۷۰۰۰
۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	۷۰۰۰	(بان و ادبیات فارسی)
۲	۴	۵	۷	۷	عربی
۲	۳	۴	۷	۷	دین و زندگی
۳	۵	۶	۸	۸	(بان انگلیسی)
۲	۳	۵	۷	۷	معجم دروس عمومی

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
(بان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی)	۱۰	۱ - ۱۰	۱ - ۱۰	۲ - ۳
	۱۰	۱۱ - ۲۰	۱۱ - ۲۰	۴ - ۵
عربی	۲۰	۲۱ - ۴۰	۲۱ - ۴۰	۶ - ۹
	۱۰	۴۱ - ۵۰	۴۱ - ۵۰	۱۰ - ۱۱
دین و زندگی	۱۰	۵۱ - ۶۰	۵۱ - ۶۰	۱۲ - ۱۳
	۲۰	۶۱ - ۸۰	۶۱ - ۸۰	۱۴ - ۱۶
مجموع دروس عمومی				
۸۰				

طراحان به ترتیب حروف الفبا

(بان و ادبیات فارسی)	محسن اصغری، حسن پاسیار، حسین پرهیزگار، داود تالشی، اسماعیل تشیعی، ابراهیم رضایی مقدم، محمد جواد قورچیان
عربی	ابراهیم رحمانی عرب، حسین رضایی، یوسف عباسی، محمدرضا غفورانی، مسعود محمدی، فاطمه منصور خاکی، مجید همایی
دین و زندگی	محمد رضایی بقا، محمدرضا فرهنگیان، مرتضی محسنی کبیر، هادی ناصری، سید هادی هاشمی
(بان انگلیسی)	شهاب انصاری، نسترن راستگو، میرحسین زاهدی، محمد سهرابی، علی شکوهی، میلاد قریشی، امیرحسین مراد

گزینشگران و پرستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	گروه	گزینشگر	شماره سؤال	ویراستاران و تیههای برتر	مسئول درس‌های مستندسازی
(بان و ادبیات فارسی)	محمد جواد قورچیان	محمد جواد قورچیان	محسن اصغری، اسماعیل تشیعی	۱ - ۱۰	فریبا روفی	
عربی	فاطمه منصور خاکی	فاطمه منصور خاکی	درویشعلی ابراهیمی، حسن رضایی، اسماعیل یونس پور	۱۱ - ۲۰	لیلا ایزدی	
دین و زندگی	محمد رضایی بقا	محمد رضایی بقا	سکینه گلشنی	۲۱ - ۴۰	محمد آقاد صالح	مدحته پرهیزگار
(بان انگلیسی)	نسترن راستگو	نسترن راستگو	محدثه مرآتی	۴۱ - ۵۰	آناهیتا اصغری	فاطمه فلاحت پیشه

گروه فنی و تولید

فاطمه منصور خاکی	مدیر گروه
فرهاد حسین پوری	مسئول دفترچه
مسئول: فاطمه رسولی نسب، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی	مستندسازی و مطابقت با مصوبات
فاطمه عظیمی	حروف نگاری و صفحه‌آرایی
سوران غیمی	نثارت چاپ

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، ادبیات فارسی ۳ و زبان فارسی ۳،

هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز	چند از ۱۰ آزمون قبل
--------------------------------------	---------------------

زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی: ادبیات تعلیمی (مست و هشیار)/ توصیف و تصویرگری / ۴ درس) / صفحه‌های ۷۳ تا ۸۹ وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ادبیات فارسی ۳: تحلیل آثار ادبی / ادبیات پایداری / ادبیات جهان / ۶ درس) / صفحه‌های ۴۹ تا ۹۵

زبان فارسی ۳: دستور زبان فارسی (گروه فعلی و جمله ساده و اجزای آن) / نگارش (زندگی نامه نویسی و بازگردانی - بازنویسی) / املاء (نامطابق‌های املایی) / زبان‌شناسی (نظام معنایی زبان) / ۶ درس) / صفحه‌های ۴۶ تا ۹۳

۱- در کدام گزینه معنای همه واژه‌ها درست است؟

(۱) پس افکند: پس افت / نحس: نامیمون / اورند: شآن و شوکت / چوک: شباویز

(۲) تزویر: فریب دادن / محتسب: داروغه / والی: حاکم / خمار: ظرف شراب

(۳) توان: ضرر و زیان / فخیم: شکوه / محل: زنبور عسل / هتاکی: پرده‌دری

(۴) بط: مرغایی / قدس: پاک و منزه / تلاؤ: درخشندگی / عروس: اخمو

۲- با توجه به معنای هر بیت، امثالی صحیح واژه‌ها، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

دندانم از سنگ (غرامت - قرامت) شکسته‌اند

(قاضی - غازی) به دست پور خود شمشیر چوبین می‌دهد

زمین شد ز نعل (سطوران - سطوران) ستوه

ای وادی‌ای که سیب در او رنگ و بوی یافت

(۱) قرامت، قاضی، سطوران، ثمین

(۳) غرامت، غازی، سطوران، ثمین

۳- کدام گزینه از جنبه تاریخ ادبیات درست بیان شده است؟

(۱) شعر پروین اعتصامی از برجسته‌ترین نمونه‌های شعر غنایی معاصر محسوب می‌شود و اشعار او از نمونه‌های شاخص و ممتاز مناظره است.

(۲) وصف شاعرانه، حاصل احساس لطیف شاعر است بدون بهره‌گیری از صور خیال.

(۳) امیل زولا از برجسته‌ترین چهره‌های مکتب رئالیسم (واقع‌گرایی) است که واقع‌بینی را به جای تخیل اصلی ترین شرط نویسنده‌گی می‌داند.

(۴) ملک‌الشعرای بهار قصيدة دماوندیه دوم را با تأثیرپذیری از هرج و مرج قلمی و اجتماعی و هتاكی‌ها در مطبوعات و آزار وطن‌خواهان و سستی کار دولت مرکزی گفته است.

۴- آرایه‌های بیت زیر کدام است؟

«رنگ خجلت از رخ گل تا قیامت ظاهر است

(۱) تشخیص، اغراق، ایهام، تضاد

(۳) تشخیص، جناس، تناقض، تشییه

۵- در مقابل کدام بیت آرایه نادرست نیز آمده است؟

(۱) بندهام گو تاج خواهی بر سرم نه یا تبر

(۲) عقل باری خسروی می‌کرد بر ملک وجود

(۳) بر مرگ دل خوش است در این واقعه مرا

(۴) گر کام دوست، کشتن سعدی است باک نیست

غنچه نوکیسه گر چندی گره بر زر زند»

(۲) کنایه، حس‌آمیزی، جناس، استعاره

(۴) کنایه، حسن تعلیل، اسلوب معادله، استعاره

هرچه پیش عاشقان آید ز معشوقان نکوست (کنایه، جناس)

باز چون فرهاد عاشق بر لب شیرین اوست (حس‌آمیزی، ایهام)

که آب حیات در لب یاقوت فام اوست (تلمیح، تشبیه)

اینم حیات بس که بمیرم به کام دوست (تضاد، تناقض)

در بحث آرایه‌های ادبی، آرایه تضاد را با آرایه تناقض اشتباه نگیرید، آرایه تضاد مربوط به متفاوت بودن دو یا چند واژه از دیدگاه معنایی است، در حالی که آرایه تناقض مربوط به ترکیب دو امر (گاهی دو واژه) هست که یکدیگر را نقض می‌کنند و ظاهرًا امکان پذیر نیست. برای یادگیری بیشتر و مشاهده مثال، مطلبی که در سایت کانون با عنوان تفاوت آرایه تضاد و تناقض (محمدجواد قورچیان) قرار دارد، مراجعه کنید.

۶- زمان همه افعال هر گزینه در کمانک زیر آن‌ها بهترتیب، درست ذکر شده بهجز ...
توسون طوفان که گردیده است دام گردباد

- (۱) رعشه بر اندام نخل از شیشه‌اش می‌افکند
(مضارع اخباری - ماضی نقلی)

مریم معصوم من همنگ یاس ساده بود
نمیست این آله محمل نشان محبوب من

- (مضارع اخباری - ماضی ساده)

قال و مقال عالمی می‌کشم از برای تو
من که ملول گشتمی از نفس فرشتگان

- (ماضی ساده - مضارع اخباری)

به وحشت جستنی زین خانه دلگیر می‌خواهم
ز آتش کاش احرام جنون بند سپند من

- (مضارع التزامی - مضارع اخباری)

۷- فعل‌های مصدر «ساختن» در ابیات کدام گزینه معنا و کاربرد یکسان دارد؟

از غبار خاطر مجنون بیابان ساختند
من و ساقی به هم سازیم و بنیادش براندازیم
بدسگلان را بسوز و نیکخواهان را بساز
گدا دور است از درگاه سلطان بی‌مراد آید
هیچ عاقل در چنین جا گاه سازد خانه‌ای

(الف) از دل سنگین لیلی کعبه جان ساختند

(ب) اگر غم لشگر انگیزد که خون عاشقان ریزد

(ج) دوستان و دشمنان را آب و آتش فعل باش

(د) نمی‌سازند ارباب کرم محروم سائل را

(ه) بر مثال قطره برف است در فصل تموز

(الف، ج)

(۳) هـ، الف

۸- با توجه به مناظر نمادین مست و هشیار، پیام اصلی و مفهوم نهایی در زیر کدام بیت نادرست است؟

گفت مسجد خوابگاه مردم بدکار نیست
(ناآگاهی مأمورین دولتی نسبت به احکام شرعی)

گفت رو صبح آی قاضی نیمه شب بیدار نیست
(غفلت و بی‌خبری حاکمان از اوضاع اجتماعی)

گفت در سر عقل باید بی‌کلاهی عار نیست
(ننگ و بی‌ادبی ظاهر شدن بدون کلاه در بین مردم)

گفت والی از کجا در خانه خمار نیست?
(فساد فراغی حاکمان دولتی)

۹- مفهوم کدام بیت از سایر ابیات دورتر است؟

دلی داند در این معنی که گوش است
(۱) به ذکر ش هرچه بینی در خروش است

هر ورقی دفتری است معرفت کردگار
(۲) برگ درختان سبز، پیش خداوند هوش

و آن جماد اندر عبادت اوستاد
(۳) آدمی منکر ز تسبیح جماد

نه همه مستمعی فهم کنند این اسرار
(۴) کوه و دریا و درختان همه در تسبیح اند

۱۰- کدام گزینه بهترتیب، نوع توصیف را در ابیات زیر نشان می‌دهد؟

بر آن گه چه افزود و زان گه چه کاست?
(الف) یکی مرغ بر کوه بشست و خاست

چو رفتم جهان را چه اندوه من?
من آن مرغم و این جهان کوه من

آتش گرفته بود و شکست و فرو کشید
(ب) خورشید چون سفینه سرخی کنار کوه

آهسته، دشت و بیشه، نقابی به رو کشید
شب نرم نرم، پای ز جنگل برون نهاد

سوری امیر داد و یتیمی سبو کشید
(ج) درویش خسته را به سر راه سگ نشست

مانند گریه کودک همسایه بو کشید
همسایه خورد و سینه تیهو به گربه داد

(۱) واقعی، تخیلی، نمادین، تخلیقی، واقعی

(۴) نمادین، واقعی، تخیلی، نمادین، واقعی

(۳) تخلیقی، نمادین، واقعی

(۲) نمادین، تخلیقی، واقعی

۱۱- چه تعداد از لغات زیر نادرست معنا شده‌اند؟

(لت: سیلی)، (مشحون: خوشحال)، (ایجاز: بیان مقصود در زیباترین لفظ)، (کران: ساحل)، (کوشک: قصر)، (دوال: یکلايه)، (عقد: کینه)،
(خیلتش: گروه مطربان)، (شروع: ظلال)، (خیرخیز: بیهوده)

(۴) پنج

(۳) هشت

(۲) هفت

(۱) شش

۱۲- معنی بعضی واژه‌های کدام گزینه نادرست بیان شده است؟

(۱) سلطوت: وقار، (توقیع: امضا کردن)، (مخنقه: گردنبند)

(۲) (رحیل: کوچیدن)، (راهوار: فراغ گام)، (فرض: واجب گرداننده)

(۳) (جبه: دراعه)، (زعارت: بدخوبی)، (خبری‌رنگ: کبودرنگ)

(۴) (محمل: کجاوه شتر)، (کژخیم: بدرفتار)، (رازن: مشاور)

۱۳- همه گزینه‌ها دارای غلط املایی هستند به جز ...

(۱) مرا مقرر شد که عاقل را از حتما به کفاف خرسند باید بود و بدان قدر که حاجت نفسانی فرو نماند قانع گشت.

(۲) بدان که تدبیر صخره تقدیر است و سگالش بسته مشیت ایزدی است و هرچند مردم بر غایت همت حریصی نماید به مقصود نینجامد.

(۳) بیان کن دوستی دو تن که به تضریب شریری خائن بنای آن خلل پذیرد و صیانت نفس از حوادث آفات آنقدر در امکان آید.

(۴) خواجه احمد گفت مگر صواب باشد که بونصر مشکان دارای ضیعت فراوانی است تا حق نعمتش گذارده آید و کار از سامان نیفتند.

۱۴- در کدام گزینه از نظر تاریخ ادبیات مورد نادرست وجود ندارد؟

(۱) تاریخ بیهقی شامل مطالبی در تاریخ صفاریان، سامانیان و غزنویان (مسعود و بعد از مسعود) است.

(۲) از مهم‌ترین آثار پرویز خرسند می‌توان به چهار اثر «خون خورشید، بزیگران دشت خون، آن‌جا که حق پیروز است و مرثیه‌ای که ناسروده ماند» اشاره کرد.

(۳) ویلیام شکسپیر شاعر و نمایشنامه‌نویس معروف انگلستان و جهان، خالق نمایشنامه‌های هملت، مکبث، غزلواره و لیرشاه است.

(۴) مثنوی «بانگ جرس» از سروده‌های زیبای حمید سیزوواری است که در آن شاعر پیوند میان انقلاب اسلامی ایران و مبارزات و پایداری مردم فلسطین را تصویر می‌کند.

۱۵- ترتیب ابیات زیر به لحاظ داشتن آرایه‌های «حسن‌تعلیل، جناس، ایهام تناسب، استعاره» در کدام گزینه صحیح است؟

اشکم چو باران نیسان، آهم چو برق یمان شد

الف) بی‌گوهر و بی‌عقیقش، در آب و در آتش من

در آتش شوق از غم دل غرق گلاب است

ب) گل بر رخ رنگین تو تا لطف عرق دید

با سلیمان چون برانم من که مورم مرکب است

ج) اندر آن ساعت که بر پشت صبا بندند زین

بر آن سر است که از خاک ما بسازد خشت

د) به می عمارت دل کن که این جهان خراب

(۲) ب، الف، د، ج

(۱) د، ب، ج، الف

(۴) الف، ب، د، ج

(۳) ب، الف، ج، د

۱۶- در همه گزینه‌ها بهجز ... جمله استثنایی وجود دارد.

طالع نامور و دولت مادر زادت
زین حلقه هم افسوس نرفتم به در از خود
حیف از اوقاتی که بی‌شغل محبت بگذرد
بزم طرب آرای بهنگام که عید است

- (۱) چشم بد دور کز آن تفرقهات بازآورد
- (۲) افتاد به گردن غم پیری چه توان کرد
- (۳) زندگی بی‌عشق یعنی دانهای در زیر خاک
- (۴) از رنج مهِ روزه چو جستی به سلامت

۱۷- ساختمان همه فعل‌های هر گزینه در کمانک مقابله آنها درست آمده بهجز ...

غرييو واژه به ذهن كتاب برمي‌گشت (ساده - پيشوندي)
نگاهي کرد شبديزش سراپاي (ساده - پيشوندي - ساده)
به درگه شد نكيسا چنگ در دست (پيشوندي - ساده)
وليكن نه زانسان که بنشسته بود (ساده - مرکب - ساده)

- (۱) كتيبة‌های کهن بازمی‌شندند از هم
- (۲) چو خسرو گفت و رخ برتابفت زانجاي
- (۳) چو صبح روز پنجم پرده بربرست
- (۴) همان‌جا نشيند که دل بسته بود

۱۸- مفهوم کدام دو بيت با يكديگر تناسب معنائي ندارند؟

پروا مکن، بشتاب، همت چاره‌ساز است
كه دراز است ره مقصد و من نوسفرم
بر جای ما بيگانه ننگ است اي برادر
ز اشك ويران گنesh آن خانه که بيت‌الحزن است
باید به سينه رفت زين‌جا تا فلسطين
آن‌جا جز آن که جان بسپارند چاره نیست
گر تیغ بارد گو ببارد نیست دشوار
ظلمات است بترس از خطر گمراهی

- (۱) گاه سفر آمد برادر، ره دراز است
- (۲) همتم بدرقه راه کن اى طاير قدس
تنگ است ما را خانه تنگ است اي برادر
خانه‌اي کاو شود از دست اجانب آباد
- (۳) باید به مژگان رفت گرد از طور سینين
راهی است راه عشق که هیچش کناره نیست
- (۴) فرض است فرمان بردن از حکم جلودار
طی اين مرحله بی‌همرهی خضر مکن

۱۹- مفهوم بيت «گرچه از بيداد خسرو زين جهان فرهاد رفت/ دولت او هم به اندک فرصتی بر باد رفت» از کدام بيت دریافت نمی‌شود؟

که تاج زر به سرش دهر تا سحر نگذاشت
گفت افسوس که آن دولت بیدار بخت
که در هوای رُخت چون به مهر پيوستم
خاک ره باید شمردن دولت پرويز را

- (۱) بقای دولت دنیا ز شمع روشن شد
- (۲) گفتم اي مسند جم جام جهان بیست کو؟
- (۳) چو ذره گرچه حقيرم بیین به دولت عشق
- (۴) ملکت آل بنی‌آدم ندارد قیمتی

۲۰- مفهوم کدام بيت متفاوت است؟

عاشقى شيوه رندان بلاکش باشد
زخم شمشير زيان، خار مغيلان من است
ريش باد آن دل که با درد تو خواهد مرهمي
اژدهايى که پي طعمه دهان بگشайд

- (۱) نازپرورد تنعم، نَبَرَد راه به دوست
- (۲) گعبه عشقم، بلا ریگ بیان من است
- (۳) در طريق عشقباری امن و آسایش بلاست
- (۴) بهر خاشاك، دل ما شده گرداد بلا

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس عربی ۳، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز	چند از ۱۰ آزمون قبل

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

عربی ۳: منصوبات (مفاعیل، حال و تمیز) / ستریهم آیاتا ... أَمُّ الشُّهَدَاءِ وَ طَائِعُ النُّورِ / (۳ درس) / صفحه‌های ۲۸ تا ۷۱

■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة أو التعریب أو المفهوم (۲۱ - ۲۷):

۲۱- «أَخْتَيْ أَكْثَرَ مَنِيْ قَدْرَةَ فِي الْمَسَابِقَاتِ الْرِّيَاضِيَّةِ وَ هِيَ أَسْوَةٌ لِي!»: خواهرم ...

(۱) هنگام مسابقات ورزشی از من قوی‌تر است و او الگوی من شده است!

(۲) در مسابقات ورزشی قدرت بیش‌تری دارد و او الگوی برای من است!

(۳) در مسابقات ورزشی از من توانمندتر است و او الگوی برای من است!

(۴) هنگام مسابقات ورزشی بیش‌ترین نیرو را دارد و او را الگوی خود کرده‌ام!

۲۲- «قَلْتُ لِأَخِيِّ: مَنْ أَكْثَرُ مِنَ الْوَالِدِ عَمَلًا لَّاَنَّهُ يَجْتَهِدُ لِأَجْلِ راحْتَنَا كَثِيرًا!»: به برادرم گفتم: ...

(۱) پدر، کسی است که بسیار کار می‌کند، همانا او به خاطر آسایش ما بسیار تلاش می‌کند!

(۲) پدر، کسی است که بسیار کار می‌کند، به راستی که او بیش‌ترین تلاش را برای آسایش ما می‌کند!

(۳) چه کسی پرکارتر از پدر است؟ زیرا او به خاطر آسایش ما بسیار تلاش می‌کند!

(۴) چه کسی تلاشش بیش‌تر از پدر است؟ زیرا او بیش‌ترین تلاشش را برای آسایش ما می‌کند!

۲۳- «شَهَادُونَا الْأَعْرَاءُ فِي ذَاكِرَةِ الْمُؤْمِنِينَ الصَّالِحِينَ، هُمْ خَيْرُ النَّاسِ إِيمَانًا، لَنْ يُئْسِوْا أَبَدًا!»:

(۱) شهیدان ما عزیز هستند و در یاد مؤمنان صالح می‌مانند، آن‌ها بهترین مردم از لحاظ ایمان بودند و هیچ وقت فراموش نمی‌شوند!

(۲) شهیدان عزیز ما در خاطره مؤمنان شایسته هستند، آن‌ها مؤمن‌ترین مردم بودند و هرگز آن‌ها را فراموش نمی‌کنند!

(۳) شهیدان ما با عزت می‌باشند و در خاطر مؤمنان صالح خواهند ماند، آن‌ها برترین مردم از نظر ایمان هستند و فراموش نخواهند

شد!

(۴) شهیدان عزیز ما در یاد مؤمنان شایسته هستند، آنان بهترین مردم از جهت ایمانند، هرگز فراموش نخواهند شد!

۲۴- عین الخطأ:

۱) جاهَدَ شَبَابِنَا فِي سَبِيلِ اللهِ جَهَادًا لا يَنْسَاهُمْ شَعْبَنَا!: جوانانمان چنان در راه خدا جهاد کردند که ملت ما آن‌ها را از یاد نخواهد

بردا!

۲) الْمَعَدَاتُ الْجَدِيدَةُ تُسَاعِدُنَا لِكِيْ نَعِيشَ بِرَاحَةٍ!: تجهیزات جدید به ما کمک می‌کند تا این‌که به راحتی زندگی کنیم!

۳) ملأُتُ الْقَدْحَ مِنَ الْمَاءِ وَ شَرِبَ مِنْهُ الطَّفْلُ الْعَطْشَانُ!: جام را از آب پر کردم و کودک تشنه از آن نوشید!

۴) حِينَما دَخَلَتِ الْمَعْلَمَةُ الصَّفَّ صَفَقَتِ التَّلَمِيذَاتُ مُسْرُورَاتٍ!: وقتی معلم وارد کلاس شد دانش‌آموزان با خوشحالی دست زندن!

⇒ در کنکور سراسری سال‌های اخیر، اولین سؤال درس عربی مربوط به ترجمه یکی از آیات ذکر شده در کتاب درسی است، با مطالعه این آیات شریفه از پاسخگویی درست به این سؤال مطمئن شوید.

٢٥ - عين المناسب للمفهوم: «فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ»

- ١) هر چه کنی به خود کنی / اگر همه نیک و بد کنی
- ٢) غلام همت آن نازنینم / که کار خیر بی روی و ریا کرد
- ٣) ذره را تا نبود همت عالی حافظ / طالب چشمہ خورشید درخشنان نشود
- ٤) گر بخشی خود یکی خرمای تر / بهتر از بعد تو صد مثقال زر

٢٦ - «قرآن همه افراد بشر را با فرهنگ‌های مختلفشان با گذشت دوران‌ها مورد خطاب قرار می‌دهد!»:

- ١) القرآن يخاطب جميع أبناء البشر بثقافات المختلفة على مر الزمان!
- ٢) يخاطب القرآن أبناء البشر جمیعاً بثقافاتهم المختلفة على مر العصور!
- ٣) خاطب القرآن جميع أبناء البشر بالثقافاتهم المختلفة على مر السنين!
- ٤) القرآن يخاطب جميع أبناء البشر بثقافاتهم المختلفة على مر العصور!

٢٧ - «ما باید شهیدان را چراغی بگیریم که ما را به راه حق و ایمان هدایت می‌کندا»:

- ١) يجب علينا أن نتّخذ الشهداء سراجاً و هم يرشدوننا إلى طريق الحق و الإيمان!
- ٢) علينا أن نتّخذ الشهداء سراجاً يرشدونا إلى سبيل الحق و الإيمان!
- ٣) علينا أن نتّخذ الشهداء سراجاً يرشدونا إلى طريق الحق و الإيمان!
- ٤) يجب علينا أن نتّخذ الشهداء سراجاً ضوءاً حتى يرشدونا إلى سبيل الحق و الإيمان!

■■ اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة (٢٨ - ٣٣) بما يناسب النص:

البحر أعجوبة الأعجوبة، و الشعرا في كل لغة بالغوا في وصف جماله و تصوير هيجانه و سكونه. و من يعرف البحر معرفة عميقة يعلم أنه مصدر قوة عظيمة تمثل دوراً مهماً في حياة الإنسان. إن مياه البحار و المحيطات ليست جارية كالأنهار فالملح فيها مادة حافظة تمنع عنها التعفن. و قد نشرت التقارير العلمية أن الغواصين الذين نفذوا إلى أعماق البحر ليلاً شاهدوا منظراً عجيباً... مئات المصابيح الكهربائية المتعددة الألوان ينبعض ضوؤها من أسماك مضيئة. تستخدم الأسماك هذه الأضواء في جذب الأسماك الصغيرة لتتغذى عليها. كما أنها تدافع بها عن نفسها مقابل الأعداء و كذلك تتوجه بها الاصطدام بالصخور و الموانع!

٢٨ - عين الخطأ (في مفهوم النص):

- ١) هناك أسئلة كثيرة تخطر ببال الإنسان حول هذه الأعجوبة!
- ٢) لا تكون مياه البحار حلوة كمياه الأنهار!

٣) إذا صارت المياه كلها حلوة تتحول هذه المياه إلى مادة مفيدة!

٤) ربما يتمنى كثير من الناس أن تكون مياه البحار حلوة!

٢٩ - عين الصحيح للفراغ: «ماء المحيط ...»:

- ١) أقل من البحر!
- ٢) مالحة كالنهر!
- ٣) أكثر من البحر و النهر!
- ٤) جارية كالأنهار!

٣- ما هي غاية التقارير العلمية من طرح موضوع الأصوات في البحر؟

١) هذا نموذج من اكتشافات العلماء على مر العصور!

٢) هل يمكن أن تستفيد البشرية يوماً من تلك المعجزة البحرية؟!

٣) هل تتغذى جميع الأسماك على الأسماك الصغيرة؟!

٤) الإجابة إلى الأسئلة التي تخطر ببال الناس حول البحر!

■ عين الصحيح في الإعراب التحليل الصّرفي (٣١ و ٣٢):

٣١- «شاهدوا»:

١) للمخاطبين - مزيد ثلثي بزيادة حرفين من باب مفاعة - لازم / فاعله ضمير الواو البارز

٢) مزيد ثلثي من باب مفاعة - مبني / فعل و فاعله ضمير الواو البارز و الجملة الفعلية

٣) أمر - مزيد ثلثي بزيادة حرف من باب تفاعل - مبني / فعل و فاعله ضمير «أنتم» المستتر و الجملة الفعلية

٤) فعل ماضٍ - للغائبين - معتل و أجوف - متعدٌ / فعل و فاعله ضمير مستتر

٣٢- « مضينة»:

١) اسم - مفرد مؤنث - مشتق (اسم الفاعل) / صفة و مجرور

٢) مفرد - نكرة - معرب / خبر و مرفوع

٣) مفرد مؤنث - جامد - مبني / صفة و مجرور

٤) اسم - معرفة - منصرف / خبر و مرفوع

٣٣- عين الخطأ في التشكيل: «ان مياه البحر و المحيطات ليست جارية كالأنهار فالملح فيها مادة حافظة تمنع عنها التعفن!»

١) مياه - جارية - الملح

٢) البحر - حافظة - الانهار

٣) المحيطات - مادة - تمنع

٣٤- عين ما فيه مصدر لبيان نوع الفعل:

Konkur.in

١) رضعت الأم طفلتها مشفقةً عليها!

٢) يجاهد مقاتلو الاسلام عن القدس مجاهدة لا تُوصف!

٣) من ينظر إلى عيوب الناس نظراً يبق في الجهل!

٤) هذه العوامل الدينية كانت أكثر تأثيراً في حياة المؤمنين و المؤمنات!

٣٥- عين ما ليس فيه المفعول فيه:

١) «إذا فرِي القرآن فاستمعوا له و أنصتوا»

٢) «ما اختلف الذين أوتوا الكتاب إلا من بعد ما جاءَهم العلم»

٣) «رسلاً مبشرين و منذرين لئلا يكون للناس على الله حجّة بعد الرسل»

٤) «ما رأيت شيئاً إلا ورأيت الله قبله»

٣٦- ما هو المناسب لفراخ لإيجاد الحال؟ «عودي إلى البيت ... !»

(٢) ابتسامةً

(١) عودةً

(٤) سرعةً

(٣) مسورةً

٣٧- عين العبارة التي تصف الفاعل:

(١) «ربّ إجعل هذا البلد آمناً»

(٢) رأيت قطرات الماء جارية على سطح الأرض!

(٣) قد اكتشف بعض الحقائق العلمية مجهلة!

(٤) نعلم تلاميذنا المجتهدين درس الحياة مشتاقين بتعليمهم!

٣٨- عين الخطأ في بيان ما أشير إليه بخط:

(١) تقدم الطالب في المدرسة تقدماً: (جاء للتاكيد و رفع الشك عن وقوع الفعل)

(٢) تقدم الطالب في المدرسة تقدماً كاملاً: (جاء لبيان نوع و حالة و كيفية وقوع الفعل)

(٣) تقدم الطالب في المدرسة علمًا و أدباً: (جاء لرفع الابهام)

(٤) تقدم الطالب في المدرسة مطالبين بعلم و أدب!: (جاء لبيان حالة و كيفية المفعول)

سايت كنكور

٣٩- عين التمييز:

(١) كانت أعمالنا خيراً عند ربنا!

Konkur.in

(٢) أقول لكم إن العمل الصالح خير عند ربنا!

(٣) أعمالك خير مثنا درجة لأنّ والديك مسورو ان منك!

(٤) أعتقد بأنّ ثواب الباقيات الصالحات خير عند الله في الآخرة!

٤- عين العبارة التي ما جاء فيها التمييز:

(٢) يرتفع العباد غداً في الدرجات على قدر عقولهم!

(١) كبر مقتاً عند الله أن نواجه الناس بخلق سيء!

(٤) بعض طبقات البحر أشد من الأخرى ظلمة!

(٣) إن الدار الباقية خير ثواباً من الدار الفانية!

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس دین و زندگی پیش‌دانشگاهی و دین و زندگی ۳،

هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون آمروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون آمروز	چند از ۱۰ آزمون قبل

دین و زندگی پیش‌دانشگاهی: پایداری در عزم / بازگشت / در مسیر (پایه‌های استوار) / (۲ درس) / صفحه‌های ۶۴ تا ۸۸

دین و زندگی ۳: اندیشه و قلب / (گستره رسالت پیامبر (ص). تداوم رسالت، جایگاه امامت و وضع فرهنگی و سیاسی عصر ائمه (ع)) / (۴ درس) / صفحه‌های ۴۸ تا ۹۳

دانش آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مستولین حوزه دریافت کنید.

۴۱- بازگشتن از گناه به‌سوی اطاعت از اوامر الهی و بازگشت لطف و آمرزش الهی به انسان، به‌ترتیب با کدام تعابیر در آیات قرآن کریم آمده

است و مفهوم دوم در کدام عبارت شریفه تجلی دارد؟

(۱) «تاب» - «يتوب» - «فأولئك يبدل الله سيناتهم حسنهات»

(۲) «يتوب» - «تاب» - «فأولئك يبدل الله سيناتهم حسنهات»

(۳) «يتوب» - «تاب» - «المُسْتَغْفِرُ مِنَ الذَّنْبِ وَ يَغْفِلُهُ»

(۴) «تاب» - «يتوب» - «المُسْتَغْفِرُ مِنَ الذَّنْبِ وَ يَغْفِلُهُ»

۴۲- فرموده امام علی (ع) درباره رابطه توبه و پاکی کدام است و با کدام آیه مبارکه مرتبط است و کدام آیه به مرحله اول توبه اشاره دارد؟

(۱) «التائب من الذنب كمن لا ذنب له» - «آلا من تاب و آمن و عمل عملاً صالحًا...» - «و من يعمل سوءاً أو يظلم نفسه ثم يستغفر الله»

(۲) «التبوية تطهر القلوب و تغسل الذنوب» - «آلا من تاب و آمن و عمل عملاً صالحًا...» - «و من يعمل سوءاً أو يظلم نفسه ثم يستغفر الله»

(۳) «التائب من الذنب كمن لا ذنب له» - «فمن تاب من بعد ظلمه و اصلاح...» - «فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ»

(۴) «التبوية تطهر القلوب و تغسل الذنوب» - «فمن تاب من بعد ظلمه و اصلاح...» - «فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ»

۴۳- گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند چیست و رسول خدا (ص) این رسالت بزرگ را از کدام شهر آغاز نمود و با کمک یاران صمیمی

خود در کدام شهر پایه‌های تمدن اسلامی را بنا نهاد؟

Konkur.in

(۱) تغییر در نگرش انسان‌ها - مکه - مدینه

(۲) تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی - مدینه - مکه

(۳) تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی - مدینه - مکه

(۴) تغییر در نگرش انسان‌ها - مکه - مکه

۴۴- کدام آیه شریفه به اقدامات مهم رسول خدا (ص) اشاره دارد که باعث پدید آمدن نگرشی جدید در جامعه و تحول در روابط بین ملت‌ها گردید؟

(۱) «و من آیاته ان خلق لكم من انفسكم ازواجاً...»

(۲) «قل هل يستوى الذين يعلمون والذين لا يعلمون...»

(۳) «محمد رسول الله وَ الَّذِينَ مَعَهُ اشداء عَلَى الْكُفَّارِ رَحْمَاءٌ بَيْنَهُمْ...»

(۴) «فلذلك فادع واستقم كما امرت ولا تتبع اهواءهم...»

برای مطالعه درس دین و زندگی، ابتدا باید بدانید هدف کلی درس چیست و می‌خواهد چه چیزی را به شما آموزش دهد. برای این مطلب ابتدا مقدمه هر درس را بخوانید، زیرا نکته اصلی هر درس در مقدمه آن ذکر شده است.

۴۵- خاموشی چراغ عقل و فطرت پیامد ... میباشد و ... از پرتگاههای سقوط در وادی ضلال و گمراهی است و بنابر سخن امام صادق (ع) برای این که انسان به سمت گناه نرود باید ...

(۱) گستردگی دامنه گناه - عادت به گناه - چنان از خدا خوف داشته باشد که گویی او را میبیند.

(۲) گستردگی دامنه گناه - توجیه گناه - رشتہ محبتی را که خداوند بر گردن ما بسته است، احساس کند.

(۳) عوض شدن جهت‌گیری انسان - عادت به گناه - رشتہ محبتی را که خداوند بر گردن ما بسته است، احساس کند.

(۴) عوض شدن جهت‌گیری انسان - توجیه گناه - چنان از خدا خوف داشته باشد که گویی او را میبیند.

۴۶- ظرف زمان توبه ... است و در این باره امیرالمؤمنین (ع) میفرمایند: «از کسانی مباش که ... دل به آخرت بسته و به واسطه ... توبه را به تأخیر انداخته است، درباره دنیا ... سخن میگوید اما همچون ... عمل میکند.»

(۱) تمام طول عمر - بدون ایمان - گناهان بسیار - بیمیل - دنیا طلبان

(۲) دوره جوانی - بدون ایمان - گناهان بسیار - بیمیل - دنیا طلبان

(۳) تمام طول عمر - بدون عمل - آرزوی طولانی - زاهدانه - دنیا دوستان

(۴) دوره جوانی - بدون عمل - آرزوی طولانی - زاهدانه - دنیا دوستان

۴۷- این که رسول خدا (ص) تلاش مینمود انسان‌هایی تربیت کند که در عین توجه به رستگاری اخروی به عنوان هدف اصلی زندگی، برای رشد و تعالی زندگی دنیوی خود نیز تلاش کنند، پیام کدام آیه شریفه میباشد؟

(۱) «و استقم كما امرت و لا تتبع اهواءهم ...»

(۲) «قل انما حرم ربى الفواحش ما ظهر منها و ما بطن ...»

(۳) «قل من حرم زينة الله التي اخرج لعباده ...»

(۴) «فَلِهِمْ أَجْرٌهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خُوفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ»

۴۸- هرگاه گفته شود: «مردم جامعه اسلامی در برنامه‌های فردی و اجتماعی، تابع فرمان‌های خداوند هستند و به دلخواه خود عمل نمیکنند.» پیام کدام آیه شریفه مورد توجه قرار گرفته است؟

(۱) «من آمن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحًا فلهم اجرهم عند ربهم ...»

(۲) «قل آمنت بما انزل الله من كتاب و امرت لاعدل بينكم ...»

(۳) «و الطيبات من الرزق قل هي للذين آمنوا في الحياة الدنيا ...»

(۴) «يا ايها الذين آمنوا اطليعوا الله و اطليعوا الرسول و أولى الامر منكم ...»

۴۹- اگر بگوییم: «باید امکان رشد برای همه انسان‌های جامعه فراهم باشد» و «پیامبر اکرم (ص) با گفتار و رفتار خویش تحولی بزرگ و انقلابی عظیم به وجود آورده» عمل به پیام کدام آیات را ترسیم کرده‌ایم؟

(۱) «فلذلك فادع و استقم كما امرت و لا تتبع اهواءهم» - «من آمن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحًا ...»

(۲) «فلذلك فادع و استقم كما امرت و لا تتبع اهواءهم» - «و من آياته ان خلق لكم من انفسكم ازواجاً ...»

(۳) «قل من حرم زينة الله التي اخرج لعباده ...» - «و من آياته ان خلق لكم من انفسكم ازواجاً ...»

(۴) «قل من حرم زينة الله التي اخرج لعباده ...» - «من آمن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحًا ...»

۵۰- رباخواری و شرابخواری به ترتیب از گناهان ... و ... است و راه اصلاح اولین مورد، عمل به وظيفة ... میباشد و خوش‌گذرانی در دوره جوانی به امید توبه کردن در دوران پیری ... است.

(۱) فردی - فردی - امر به معروف و نهی از منکر - فریب بزرگ شیطان

(۲) فردی - اجتماعی - نظارت همگانی - حیله خطرناک شیطان

(۳) فردی - اجتماعی - نظارت همگانی - فریب بزرگ شیطان

(۴) اجتماعی - فردی - امر به معروف و نهی از منکر - حیله خطرناک شیطان

۵۱- در صورت مستمسک قرار دادن دو میراث گران‌بهای پیامبر (ص)، چه ثمره‌ای عاید مسلمانان می‌شود و ویژگی ثقلین کدام است؟

(۱) «لَنْ يَفْتَرِقا» - «لَنْ تَضْلِلُوا أَبَدًا»
«لَنْ يَفْتَرِقا» - «لَنْ تَضْلِلُوا أَبَدًا»

(۲) «يُطَهِّرُكُمْ تَطْهِيرًا» - «يَعِصِّمُكُمْ مِنَ النَّاسِ»
«يُطَهِّرُكُمْ تَطْهِيرًا» - «يَعِصِّمُكُمْ مِنَ النَّاسِ»

۵۲- کدام آیه مبارکه، پاسخی به این پرسش است که: «آیا می‌شود خداوند هدفی را برای ارسال پیامبر خود تعیین کند، ولی ابزار و شیوه

رسیدن به آن را نادیده بگیرد؟

(۱) «يَزَعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَ مَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ»

(۲) «أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ لِيَقُولُوا النَّاسُ بِالْقِسْطِ»

(۳) «اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ»

(۴) «يَتَلَوُ عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَ يُرَكِّبُهُمْ وَ يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ»

۵۳- مقصود از عبارت «ولئک هم خیر البریة» چه کسانی هستند و علت آن کدام است؟

(۱) حضرت علی (ع) و شیعیانش - انسان باید به جایگاه ایمان و عمل صالح برسد که از یکدیگر جداشدنی نیستند.

(۲) اهل بیت (ع) - مانع گمراهی و سرگردانی می‌شوند و تبعیت از آن‌ها نجات جامعه بشری را به دنبال دارد.

(۳) اهل بیت (ع) - یقین پیامبر به پیروزی دین حق بر باطل و این امر را با استقامت و پایداری به پیش می‌برد.

(۴) حضرت علی (ع) و شیعیانش - هم‌زمان با معرفی وفادارترین فرد در عمل به پیمان با خدا و صادق‌ترین در داوری بین مردم بود.

۵۴- اگر از فرهنگ فطرت‌پسند اسلام، جویای الهی بودن منصب جانشینی و امامت شویم، پیام کدام مورد واپی به این مقصود است؟

سایت Konkur.in

(۱) «من مات و لم یعرف امام زمانه مات میتة جاهلية»

(۲) «فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرْدُوهُ إِلَى اللَّهِ وَ الرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تَؤْمِنُونَ ...»

(۳) «اللَّهُ وَلِيَّ الَّذِينَ آمَنُوا يَخْرُجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ...»

(۴) «إِنَّمَا وَلِيَّمِنَ اللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يَقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ ...»

۵۵- فرموده نبی مکرم اسلام (ص): «همانا این برادر من، وصی من و جانشین من در میان شما خواهد بود.»، در جریان نزول کدام آیه بیان شد

و معرفی جایگاه مشاور، پشتیبان و شریک امر هدایت بودن حضرت علی (ع) برای پیامبر (ص) از مفاد کدام حدیث قابل برداشت است؟

(۱) آیه ولایت - حدیث جابر
(۲) آیه ولایت - حدیث منزلت

(۳) آیه انذار - حدیث جابر
(۴) آیه انذار - حدیث منزلت

۵۶- رخنه کردن جاهلیت با شکلی جدید در زندگی اجتماعی مسلمانان، نشان از کدامیک از چالش‌های عصر ائمه (ع) است و با کدام عبارت

شريفه همآويي دارد؟

(۱) ظهور شخصیت‌ها و الگوهای غیرقابل اعتماد - «أَفَانِ ماتَ أَوْ قُتِلَ»

(۲) ظهور شخصیت‌ها و الگوهای غیرقابل اعتماد - «إِنْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ»

(۳) تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت قیصری و کسرایی - «إِنْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ»

(۴) تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت قیصری و کسرایی - «أَفَانِ ماتَ أَوْ قُتِلَ»

۵۷- مستند روایی «علیٰ مع القرآن و القرآن مع علیٰ» هم‌مفهوم با حدیث ... است که با آیه شریفه ... یعنی ... هم‌آوای دارد.

(۱) منزلت - تطهیر - «أَنَّمَا يَرِيدُ اللَّهُ لِيذَهَبَ عَنْكُمُ الرَّجُسُ ...»

(۲) ثقلین - تطهیر - «أَنَّمَا يَرِيدُ اللَّهُ لِيذَهَبَ عَنْكُمُ الرَّجُسُ ...»

(۳) منزلت - ولایت - «أَنَّمَا وَلِيَكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا ...»

(۴) ثقلین - ولایت - «أَنَّمَا وَلِيَكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا ...»

۵۸- دستیابی مسلمانان به معارف بلند قرآن کریم و نگهداری از الفاظ آن در سینه‌ها، هریک به ترتیب در سایه کدامیک از مسئولیت‌های خطیر

رسالت پیامبر اسلام (ص) صورت پذیرفت؟

(۱) دریافت و ابلاغ وحی - تعلیم و تبیین قرآن

(۲) دریافت و ابلاغ وحی - دریافت و ابلاغ وحی

(۳) مرجعیت دینی - تعلیم و تبیین قرآن

۵۹- نقش علمای وابسته به قدرت در راستای پیشبرد کدام هدف شوم خلفای اموی و عباسی به کار گرفته می‌شد و ازوای شخصیت‌های اصیل

اسلامی، بهویژه اهل بیت (ع) ثمرة نامبارک کدام چالش عصر ائمه (ع) بود؟

(۱) ظهور شخصیت‌ها و الگوهای غیرقابل اعتماد - ظهور شخصیت‌ها و الگوهای غیرقابل اعتماد

(۲) ظهور شخصیت‌ها و الگوهای غیرقابل اعتماد - تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت قیصری و کسرایی

(۳) تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث - ظهور شخصیت‌ها و الگوهای غیرقابل اعتماد

(۴) تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث - ظهور شخصیت‌ها و الگوهای غیرقابل اعتماد

۶۰- پهنه‌مندی کامل حضرت علی (ع) از هدایت معنوی رسول خدا (ص) ناشی از کدام فضیلت‌های ایشان است و روش تربیتی پیامبر (ص) بر

روی آن حضرت از چه طریقی بوده است؟

(۱) میزان تقوا و پرهیز از گناه - صرفاً امداد غیبی و الهام باطنی

(۲) میزان تقوا و پرهیز از گناه - تربیت معمولی و هدایت معنوی

(۳) درجه ایمان و عمل صالح - تربیت معمولی و هدایت معنوی

(۴) درجه ایمان و عمل صالح - صرفاً امداد غیبی و الهام باطنی

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس زبان انگلیسی ۳ و پیش‌دانشگاهی، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز	چند از ۱۰ آزمون قبل

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه
صفحه ۷۹ تا ۹۳ (۱ درس) / ساختار، مجموعاً، What Is a Computer? : زبان انگلیسی پیش‌دانشگاهی
صفحه ۵۲ تا ۶۱ (۱ درس) / ربط‌هندلهای هدف و منظور / Space Exploration : زبان انگلیسی پیش‌دانشگاهی

دانش آموزان ای ام در صورت که شما زبان غیر انگلیسی، (فی انسنے ما آلمانی)، آزمایش مدهیت، سه ها، مهبط به خود، ۱۰٪ میسته لب؛ حمده، ۱۰٪ کنند.

PART A: Grammar & Vocabulary

Part A: Grammar & Vocabulary
Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

61- The house owners wanted the house ... in order to make it proper for sale.

- 1) designing
  - 2) to design
  - 3) was designed
  - 4) to be designed

62- The boss let Jane leave the factory sooner so that she ... look after her mom at home.

- 1) can   2) will   3) may   4) could

63- A random ... of two thousand people across England was used in their primary experiment.

- 1) feature
  - 2) sample
  - 3) discovery
  - 4) mission

64- You must consider each problem as an important ... of the whole troubled situation.

- 1) space   2) aspect   3) mass   4) offer

65- At the darkest point of the night, lights twinkle in ... villages among the valleys.

- 1) available   2) straight   3) distant   4) public

66- Most of the information about this branch of physiology was collected by direct ... of the animals' behavior

- 1) construction   2) instruction   3) composition   4) observation

67- He's ... thinking of his upcoming trip to France. He can't ever get it out of his head.

- 1) constantly   2) naturally   3) properly   4) artificially

۶ در پاسخ‌گویی به سوالات واژگان حتماً به اجزای اصلی جمله (نهاد، فعل، مفعول ...) توجه کنید. در ضمن، دقت به همنشینی کلمات (اسم و صفت، فعل و اسم، قید و صفت، قدر، فعل، ...) براء، باسخنگوی، به برخ، سوالات ضروری، است.

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

About 4,000 years ago, ancient Egyptians developed a 12-hour time system. They divided the day into 12 hours. The earliest clocks used sun shadows ... (68) ... show the hours of the day. A long piece of wood was marked into hours. A short piece of wood ... (69) ... at one end of the long piece of wood. As the sun ... (70) ... across the sky, the short piece of wood created shadows on the long piece. These shadows showed the hours. This method of showing time was useful, but not very accurate. ... (71) ..., round sundials were made. They used sun shadows, too; but they were more accurate than the wood clocks. Sundials could measure time on sunny days. However, they did not work at night or when the sun was hidden by clouds. In addition, people got ... (72) ... confused to see the time on sundials vary with the seasons.

68- 1) so that	2) in order that	3) so as to	4) such that
69- 1) was put	2) was putting	3) has been put	4) put
70- 1) compared	2) changed	3) explored	4) landed
71- 1) So far	2) As long as	3) However	4) Later
72- 1) fortunately	2) extremely	3) irrelevantly	4) similarly

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Passage 1

Maya Angelou was born on April 4, 1928, in St. Louis, Missouri. Angelou had a difficult childhood in which she faced discrimination and a divided family. When she was very young, her parents got divorced. Angelou and her brother, Bailey, were sent to live with their grandmother in Arkansas. Her loving grandmother taught her the value of hard work and education.

As a young girl, Angelou suffered from some terrible experiences. The challenges of her early life led Maya to become mute for almost five years.

Through education, Angelou started to discover the power of her voice. After high school, she worked many different jobs. Eventually, she became a singer, actor and activist. Later, her career as a writer took off. She wrote more than 30 best-selling books. In 1969, she published her first autobiography, "I Know Why the Caged Bird Sings". It was her biggest literary success. "I Know Why the Caged Bird Sings" is still taught in many schools and colleges.

In January 1993, Angelou received a great honor. She was asked to recite a poem at the presidential ceremony at which a new president officially takes responsibility from the previous president. She was only the second poet in the U.S. history to have that honor. Later, Angelou was awarded the 2010 Presidential Medal of Freedom.

Maya Angelou died in 2014. She is celebrated for her contributions to literature, the arts and the fight for equality and civil rights.

73- How can Maya Angelou best be described?

1) Shy and quiet	2) Honest and loud
3) Strong and creative	4) Rebellious and rude

74- All of the following statements are true EXCEPT .... .

- 1) Maya taught the value of education and hard work
- 2) Maya experienced different jobs
- 3) Maya had a lot of difficulties in her life
- 4) Maya's parents separated when she was young

75- What is the main idea of this passage?

- 1) People who are mute as children have a hard time becoming actors and singers.
- 2) Maya Angelou and her brother did many jobs together as teens.
- 3) Maya Angelou had a successful livelihood, despite the hardships she had faced.
- 4) The President enjoyed the poetry of Maya Angelou.

76- What does the underlined word "mute" in paragraph 2 mean?

- 1) Not able to hear properly
- 2) Not willing or able to talk
- 3) Unable to walk without help
- 4) Not able to see properly

Passage 2

Ever think about what kind of work you'd like to do someday? If you think you would like to help people, health care is a terrific career to think about. The future of health care careers is bright. That's the latest prediction from the U.S. Department of Labor. Jobs in pharmacy, physical therapy, and cardiovascular technology are all on its list of fastest-growing careers. That's not going to change anytime soon. By 2016, the department reports, there will be 3 million new health care jobs in the United States. That's more than in any other industry.

Physical therapists help people manage and recover from all kinds of injuries and conditions. They have an expert understanding of how the body moves. They can work in private clinics, schools, nursing homes and rehabilitation centers.

Physician assistants (PA) practice medicine under the supervision of doctors. Conducting physical exams, interpreting tests and writing prescriptions are all a part of the job.

Blood service professionals are the links between blood donors and people who need blood to survive. They hold blood drives and then help get blood to where it is needed.

Medical scientists conduct the research that leads to new medicines, treatments and vaccines. Researchers spend long hours in labs or clinics and write papers about their findings for scientific journals.

Doctors are highly trained medical specialists who spend their days diagnosing and treating all sorts of injuries and illnesses. Nurses provide routine, day-to-day care for patients who have already seen doctors. Doctors and nurses are in high demand and are projected to be even more so in the coming years. Experts predict a shortage of 40,000 doctors by 2020 and 260,000 nurses by 2025.

77- Which statement best reflects the main idea of the passage?

- 1) Physical therapists treat injuries.
- 2) Health care careers are in low demand.
- 3) There are many opportunities in the health care industry.
- 4) Most health care careers require a medical degree.

78- The author most likely highlighted health care professions other than doctors and nurses to .... .

- 1) persuade the reader that other health care careers are better than doctors and nurses
- 2) provide information about health care careers about which the reader may not know
- 3) demonstrate that in the future, health care industry will only need physical therapists, physician assistants, blood collection specialists and medical research scientists
- 4) show that doctors and nurses are currently in low demand

79- The underlined word "projected" in the last paragraph means .... .

- 1) predicted
- 2) analyzed
- 3) recalled
- 4) researched

80- Which of the following conclusions about the health care field is supported by the passage?

- 1) More people need to work in the health care field.
- 2) Technology will replace workers in the health care field.
- 3) Most people make a lot of money in the health care field.
- 4) There are only a few different jobs in the health care field.

آزمون «۹۸ اسفند ماه»

اختصاصی نظام قدیم ریاضی

رخداد سؤال

مدت پاسخ‌گویی: ۱۵۰ دقیقه

تعداد کل سؤالات تولید شده: ۱۳۰ سؤال

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	شماره صفحه سؤال	زمان پاسخ‌گویی
دیفرانسیل	۲۰	۸۱-۱۰۰	۳-۵	۳۰'
	۱۰	۱۰۱-۱۱۰		۱۵'
هندسه تحلیلی	۱۰	۱۱۱-۱۲۰	۶	۱۵'
ریاضیات گسسته	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۷	۱۵'
هندسه ۲	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۸-۹	۱۵'
زوج کتاب	۲۰	۱۴۱-۱۶۰	۱۰-۱۴	۳۰'
	۱۰	۱۶۱-۱۷۰		۱۰'
		۱۷۱-۱۸۰		
شیمی پیش‌دانشگاهی	۱۰	۱۸۱-۱۹۰	۱۵-۱۹	۱۰'
زوج کتاب	۱۰	۱۹۱-۲۰۰		۱۰'
		۲۰۱-۲۱۰		
نظرسنجی و نظم حوزه	۱۰	۲۸۹-۲۹۸	۲۰	--
جمع کل	۱۱۰	۸۱-۲۱۰	۲۰	۱۵۰'

گروه‌نگاران و ویراستاران

نام درس	دیفرانسیل	هندسه	ریاضیات گسسته	فیزیک	شیمی
گزینشگر	سید عادل حسینی	امیرحسین ابو محیوب	امیرحسین ابو محیوب	بابک اسلامی	محمد حسن محمدزاده مقدم
گروه ویراستاری	علی ارجمند	علی ارجمند	علی ارجمند	امیر محمدی انزایی سجاد شهرابی فراهانی	حسن رحمتی کوکنده مرتضی خوش کیش متین هوشیار
مسئول درس	سید عادل حسینی	امیرحسین ابو محیوب	امیرحسین ابو محیوب	محمد امین خرمی	محمد حسن محمدزاده مقدم

گروه فنی و تولید

محمد اکبری	مدیر گروه
فریده هاشمی	مسئول دفترچه
مدیر گروه: فاطمه رسولی نسب	گروه مستندسازی
میلاد سیاوشی	حروفنگارو صفحه آرا
سوران نعیمی	ناظر چاپ

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی «وقف عام»

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن: ۰۶۴۶۳-۲۱

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

دیفرانسیل: مشتق و کاربرد آن / حسابان: مشتق تابع

دیفرانسیل: صفحه‌های ۱۳۶ تا ۱۶۵ / حسابان: صفحه‌های ۱۷۰ تا ۱۷۵ و ۱۸۲ تا ۱۹۰

-۸۱ معادله خط مماس بر نمودار تابع $f(x) = 3 \sin x + 1$ در نقطه برخورد آن با محور عرض‌ها، کدام است؟

$$y = \frac{1}{3}x + 1 \quad (4)$$

$$y = -3x + 1 \quad (3)$$

$$y = x + 3 \quad (2)$$

$$y = 3x + 1 \quad (1)$$

-۸۲ کدام تابع در $x = 0$ ، مشتق ناپذیر است؟ [ ]، نماد جزء صحیح است.

$$y = [|x|]x \quad (4)$$

$$y = [x]x \quad (3)$$

$$y = [x^3]x \quad (2)$$

$$y = x|x| \quad (1)$$

-۸۳ تابع $f(x) = \begin{cases} ax+b & ; x < -1 \\ -x^2+bx-1 & ; x \geq -1 \end{cases}$ در $x = -1$ مشتق‌پذیر است. حاصل $a+b$ کدام است؟

$$2 \quad (4)$$

$$3 \quad (3)$$

$$-1 \quad (2)$$

$$0 \quad (1)$$

-۸۴ تابع $f(x) = (2x-1)\operatorname{sgn} x$ در $x = \frac{1}{2}$ چه وضعیتی دارد؟ (sgn ، تابع علامت است).

(۱) پیوسته و مشتق‌پذیر است.

(۲) بازگشت‌پذیر است.

(۳) زاویه‌دار است.

-۸۵ اگر $f(x) = \frac{f(x)}{x}$ و $f'(4) = -5$ ، $f(4) = 4$ باشد، $g'(4)$ کدام است؟

$$\frac{2}{3} \quad (4)$$

$$\frac{3}{2} \quad (3)$$

$$-\frac{3}{2} \quad (2)$$

$$-\frac{2}{3} \quad (1)$$

-۸۶ اگر $g(x) = \frac{\sin x + \cos x - 1}{x \cos x}$ و $f(x) = \frac{1 - \sin x}{x \cos x}$ باشد، حاصل عبارت $f'(x) + g'(x)$ به ازای $x = \frac{1}{2}$ کدام است؟

$$4 \quad (4)$$

$$-4 \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$-2 \quad (1)$$

-۸۷ اگر $f'(a) = f''(a)$ و $f(x) = \frac{rx-1}{x+1}$ باشد، مقدار a کدام است؟

$$-4 \quad (4)$$

$$-3 \quad (3)$$

$$-2 \quad (2)$$

$$0 \quad (1)$$

-۸۸ مشتق مرتبه n ام تابع $f(x) = \lim_{i \rightarrow +\infty} \left(1 + \frac{x}{i}\right)^{ri}$ در نقطه‌ای به طول صفر واقع بر آن کدام است؟

$$1 \quad (4)$$

$$0 \quad (3)$$

$$2^n \quad (2)$$

$$2 \quad (1)$$

-۸۹ اگر $f(a) = 2f'(a) = 8$ باشد، مشتق تابع $y = \sqrt[3]{f(x)}$ در $x = a$ کدام است؟

$$\frac{3}{2} \quad (4)$$

$$\frac{1}{3} \quad (3)$$

$$\frac{1}{2} \quad (2)$$

$$\frac{2}{3} \quad (1)$$

-۹۰ اگر f و g توابع مشتق‌پذیر، $f'(1) = 2g'(1) = \sqrt{g(x)}$ و $f(\sqrt{x}) = \sqrt{g(x)}$ باشد، $f(1)$ کدام است؟

$$\sqrt{2} \quad (4)$$

$$\frac{\sqrt{2}}{2} \quad (3)$$

$$\frac{1}{2} \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

-۹۱ مشتق تابع $f(x) = \frac{\pi}{6} \frac{1 + \cos 2x}{1 + \sin x}$ در $x = \frac{\pi}{4}$ کدام است؟

$$-1 \quad (4)$$

$$1 \quad (3)$$

$$\sqrt{3} \quad (2)$$

$$-\sqrt{3} \quad (1)$$

محل انجام محاسبات

- ۹۲ - مشتق تابع $x = \frac{\pi}{6}$ به ازای $f(x) = \cos x(3 - 4 \cos^2 x) \sin^2 x$ کدام است؟

- $-\frac{\sqrt{3}}{4}$ (۴) $-\frac{3}{4}$ (۳) $\frac{\sqrt{3}}{4}$ (۲) $\frac{3}{4}$ (۱)

- ۹۳ - زاویه بین مماس چپ و راست برای تابع $f(x) = \begin{cases} \tan x & ; x \geq 0 \\ \frac{x \cos x}{\sqrt{3}} & ; x < 0 \end{cases}$ در مبدأ مختصات کدام است؟

- $\frac{\pi}{2}$ (۴) $\frac{7\pi}{12}$ (۳) $\frac{5\pi}{12}$ (۲) $\frac{11\pi}{12}$ (۱)

- ۹۴ - اگر $y^3 + y = x^2$ باشد، مقدار y'' در $x = 2$ کدام است؟

- $\frac{3}{2}$ (۴) $\frac{3}{4}$ (۳) $-\frac{3}{32}$ (۲) $-\frac{3}{16}$ (۱)

- ۹۵ - اگر $x + y^4 = y + x^3$ باشد، $\frac{dy}{dx}$ در نقطه $(1, 1)$ کدام است؟

- $\frac{10}{9}$ (۴) $\frac{2}{15}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۲) $\frac{2}{9}$ (۱)

- ۹۶ - تابع معکوس تابع $f(x) = \begin{cases} x+1 & ; x < -1 \\ x^3+1 & ; x \geq -1 \end{cases}$ در دو نقطه مشتق پذیر نیست. فاصله آن دو نقطه کدام است؟

- $2\sqrt{2}$ (۴) $\sqrt{2}$ (۳) $\frac{\sqrt{2}}{2}$ (۲) $\frac{\sqrt{2}}{4}$ (۱)

- ۹۷ - اگر $f(x) = \begin{cases} -2 \sin x - 1, & 0 < x \leq \frac{\pi}{2} \\ 9x^2 - 1, & x \leq 0 \end{cases}$ باشد، در این صورت مقدار $(f^{-1})'(3)$ کدام است؟

- $\frac{1}{12}$ (۴) $-\frac{1}{12}$ (۳) $\frac{1}{6}$ (۲) $-\frac{1}{6}$ (۱)

- ۹۸ - مشتق تابع وارون تابع $f(x) = x + \frac{4}{\pi} \tan^{-1} x$ در نقطه $A(2, 1)$ کدام است؟

- $\frac{5\pi+4}{5\pi}$ (۴) $\frac{\pi}{\pi+2}$ (۳) $\frac{-\pi}{\pi+2}$ (۲) $\frac{\pi+2}{\pi}$ (۱)

- ۹۹ - خط مماس بر نمودار تابع $y = (2x - 3)^x$ در نقطه‌ای به طول ۲ واقع بر آن، محورهای مختصات را در نقاط A و B قطع می‌کند.

مساحت مثلث OAB کدام است؟ (O مبدأ مختصات است).

- $\frac{49}{8}$ (۴) $\frac{49}{4}$ (۳) $\frac{63}{4}$ (۲) $\frac{63}{8}$ (۱)

- ۱۰۰ - تابع $y = e^{ax} \sin x$ در معادله دیفرانسیل $2ay' - 2y = 2ay''$ صدق می‌کند. مقادیر a کدام است؟

- $\pm \frac{1}{4}$ (۴) $\pm \frac{1}{2}$ (۳) ± 2 (۲) ± 1 (۱)

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی پایه / حسابات: تابع، مثلثات

صفحه های ۹۶ تا ۱۰۲ و ۱۱۸ تا ۱۲۳

۱۰۱- تابع متناوب $f(x)$ با دامنه $\mathbb{R}$ و دورهٔ تناوب ۴، در فاصله $[1, 5]$ به صورت

$$f(x) = \begin{cases} 2\sin \frac{\pi}{2}x & ; 1 \leq x < 3 \\ -2x + 4 & ; 3 \leq x < 5 \end{cases}$$

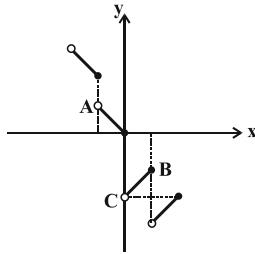
شده است. مقدار $f(102/5)$ کدام است؟

$-\sqrt{2}$ (۴) $\sqrt{2}$ (۳)   -۱ (۲)   ۱ (۱)

۱۰۲- اگر $5 = \frac{2x+1}{3}$ باشد، مجموع مقادیر ممکن برای $-x$ کدام است؟ (۱)، نماد جزء صحیح است.

-۱۷ (۴)   -۲۴ (۳)   -۱۵ (۲)   -۱۳ (۱)

۱۰۳- قسمتی از نمودار تابع $y = |x| + [-2x]$ به صورت زیر می‌باشد. مساحت مثلث ABC کدام است؟ (۱)، نماد جزء صحیح است.

$\frac{1}{2}$ (۱)
 $\frac{3}{2}$ (۲)
 $\frac{3}{4}$ (۳)
 $\frac{5}{4}$ (۴)

۱۰۴- کدامیک، جوابی برای معادله $\cos 5x = 2 \cos^3 x - 1$ است؟

$\frac{4\pi}{7}$ (۴) $\frac{\pi}{7}$ (۳) $\frac{\pi}{3}$ (۲) $\frac{3\pi}{7}$ (۱)

۱۰۵- جواب کلی معادله $\frac{3}{2} \cos x - \sin^3 x = 0$ کدام است؟

$k\pi \pm \frac{\pi}{6}$ (۴) $2k\pi \pm \frac{\pi}{6}$ (۳) $k\pi \pm \frac{\pi}{3}$ (۲) $2k\pi \pm \frac{\pi}{3}$ (۱)

۱۰۶- معادله $\sin x \cos^3 x - \cos x \sin^3 x = \frac{1}{12}$ در فاصله $[0, \pi]$ چند جواب دارد؟

۴ (۴)   ۳ (۳)   ۲ (۲)   ۱ (۱)

۱۰۷- معادله $\tan 2x = 3 \tan x$ در بازه $(0, \frac{\pi}{2})$ چند جواب دارد؟

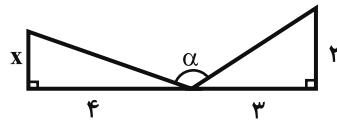
۹ (۴)   ۶ (۳)   ۷ (۲)   ۸ (۱)

۱۰۸- در شکل زیر اگر $\tan \alpha = \frac{-4}{3}$ باشد، مقدار x کدام است؟

$\frac{27}{13}$ (۲) $\frac{19}{13}$ (۴) $\frac{24}{17}$ (۱)
 $\frac{21}{17}$ (۳)

۱۰۹- معادله $x^2 - \cos x = 2x$ چند جواب مثبت دارد؟

۱ (۱) صفر   ۲ (۳)   ۱ (۲)   ۰ (۱)

Konkur.in

۱۱۰- اگر x' و x'' دو جواب متمایز برای معادله $a \tan x + b \cot x = c$ باشند به طوری که $x' + x'' = \frac{\pi}{4}$ باشد، کدامیک از

تساوی‌های زیر درست است؟ (۱)، a، b و c مخالف صفراند)

$a+b+c=0$ (۴) $c=a+b$ (۳) $b=a+c$ (۲) $a=b+c$ (۱)

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هنده تحلیلی: ماتریس و دترمینان: صفحه های ۹۲ تا ۱۱۳

-۱۱۱- ماتریس $A = [a_{ij}]_{3 \times 3}$ با تعریف j و ماتریس $B = [i^j - 2j]_{3 \times 2}$ مفروض هستند. مجموع درایه های ماتریس AB کدام است؟

$i-j$, $i < j$
 $i+j$, $i = j$
 $i-2j$, $i > j$

-۲۷ (۴)   ۲۷ (۳)   ۳۸ (۲)   -۳۸ (۱)

-۱۱۲- ماتریس های $C = A^T + B^T + AB$ کدام است؟

$B = \begin{bmatrix} 1 & -3 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ و $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & -3 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$

I (۱)   ۹I (۳)   ۳I (۲)   I (۱)

-۱۱۳- اگر تبدیل یافته نقطه (x, y) تحت ماتریس های A و B به ترتیب نقاط $(y, -x)$ و $(-x, y)$ باشند، تبدیل یافته نقطه $(-1, 2)$ تحت ماتریس $A + B$ کدام است؟

(۱, ۱) (۴)   (۳, ۳) (۳)   (۱, ۳) (۲)   (۳, ۱) (۲)

-۱۱۴- اگر ماتریس A متقارن و ماتریس های B و AB پادمتقارن باشند، آنگاه حاصل $(AB^T - 2BA^T)$ همواره کدام است؟ $(A - AB)$ و ماتریس های مربعی و هم مرتبه

-۳AB (۴)   ۳AB (۳)   AB (۲)   -AB (۱)

-۱۱۵- اگر برای ماتریس $A = \begin{bmatrix} a+1 & a \\ b^2 - 3 & 0 \end{bmatrix}$ رابطه $A + A^T = 0$ برقرار باشد، حاصل عبارت $a^4 + b^4$ کدام است؟

۱۷ (۴)   ۱۲ (۳)   ۱۰ (۲)   ۵ (۱)

-۱۱۶- با فرض $A = \begin{bmatrix} 1 & -2 & -1 \\ 0 & 2 & 1 \\ 2 & 3 & 0 \end{bmatrix}$ ، درایه سطر دوم و ستون سوم ماتریس $(A - I)A(A + I)$ کدام است؟

-۴ (۴)   -۸ (۳)   ۴ (۲)   ۸ (۱)

-۱۱۷- تبدیل یافته دایره $x^2 + y^2 = 1$ ، تحت ماتریس $\begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & -\frac{1}{2} \end{bmatrix}$ ، یک بیضی است که ...

۱) محور کانونی آن موازی محور y ها بوده و فاصله کانونی آن $\frac{\sqrt{15}}{2}$ است.

۲) محور کانونی آن موازی محور x ها بوده و فاصله کانونی آن $\frac{\sqrt{15}}{2}$ است.

۳) محور کانونی آن موازی محور x ها بوده و فاصله کانونی آن $\sqrt{15}$ است.

۴) محور کانونی آن موازی محور y ها بوده و فاصله کانونی آن $\sqrt{15}$ است.

-۱۱۸- اگر $A_n = \begin{bmatrix} \cos \frac{n\pi}{2} & -\sin \frac{n\pi}{2} \\ \sin \frac{n\pi}{2} & \cos \frac{n\pi}{2} \end{bmatrix}$ کوچک ترین عدد طبیعی n که به ازای آن داشته باشیم $A_1 A_2 \dots A_n = I$ ، کدام است؟

۱۰ (۴)   ۸ (۳)   ۷ (۲)   ۱ (۱)

-۱۱۹- ماتریس $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & 1 & 3 \\ 4 & 1 & 2 \end{bmatrix}$ را به صورت مجموع یک ماتریس متقارن و یک ماتریس پادمتقارن نوشتہ ایم. مجموع درایه های ستون دوم ماتریس متقارن کدام است؟

$\frac{-5}{2}$ (۴) $\frac{7}{2}$ (۳) $\frac{9}{2}$ (۲) $\frac{-3}{2}$ (۱)

-۱۲۰- حاصل کدام ماتریس است؟

$\begin{bmatrix} \frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{-1}{2} \\ \frac{1}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \end{bmatrix}^8 \begin{bmatrix} \frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \\ \frac{-\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \end{bmatrix}^9 \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & \frac{-\sqrt{2}}{2} \\ \frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{1}{2} \end{bmatrix}^2$

$\begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ (۱)

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضیات گسسته: قرکیبات: صفحه‌های ۵۸ تا ۶۳

جبرو احتمال: صفحه‌های ۵۶ تا ۶۸

- ۱۲۱ - اگر $A \subseteq (B \cap C) \cap (A \times C)$ همواره کدام است؟
- C $\times$ B (۴)   B $\times$ C (۳)   A^T (۲) $\emptyset$ (۱)
- ۱۲۲ - روی مجموعه $R = \{1, 2, 3, 4\}$, رابطه R به گونه‌ای تعریف شده است که بازتابی و تقارنی بوده ولی ترایابی نیست. رابطه R حداقل چند عضو دارد؟
- ۹ (۴)   ۸ (۳)   ۷ (۲)   ۶ (۱)
- ۱۲۳ - چند نقطه با مختصات صحیح در صفحه مختصات وجود دارد، به گونه‌ای که در رابطه $x^r + y^r \leq 4$, $y \geq x, y \geq -x$ که در رابطه $x^r + y^r \leq 4$, $y \geq x, y \geq -x$ صدق نماید؟
- ۶ (۴)   ۵ (۳)   ۴ (۲)   ۲ (۱)
- ۱۲۴ - اگر $F = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$, $E = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$, آنگاه چند ماتریس مانند X وجود دارد که در رابطه $X \ll E \ll F$ صدق می‌کند؟
- ۱۶ (۴)   ۸ (۳)   ۳ (۲)   ۴ (۱)
- ۱۲۵ - چند رابطه همارزی روی مجموعه $A = \{a, b, c, d\}$ می‌توان تعریف کرد به طوری که فقط شامل یکی از دو زوج مرتب (a, b) و (c, d) باشند؟
- ۲ (۴)   ۴ (۳)   ۶ (۲)   ۸ (۱)
- ۱۲۶ - روی مجموعه $M = \{1, 2, 3, 4\}$ چند رابطه بازتابی می‌توان نوشت که از میان خواص تقارنی و پادتقارنی، فقط یکی را داشته باشند؟
- ۷۲۷ (۴)   ۷۹۳ (۳)   ۷۲۹ (۲)   ۷۹۱ (۱)
- ۱۲۷ - اگر $M = \{1, 2, 3, 4\}$ و رابطه R روی A به صورت $\{(x, y) | x \leq y\}$ تعریف شده است. اگر M ماتریس متناظر با رابطه R باشد، کدام رابطه درست نیست؟
- $M \wedge M^T \ll I_4$ (۲) $M^{(2)} \ll M$ (۱)
- ۱۲۸ - $M^T = M$ (۴) $M^T = M^{-1}$ است.
- ۱۲۹ - رابطه R روی مجموعه غیرتھی A هر دو خاصیت تقارنی و پادتقارنی را دارد، کدام مورد همواره درست است؟
- (۱) R هم بازتابی و هم ترایابی است.
(۲) R ترایابی است.
(۳) R بازتابی است ولی ترایابی نیست.
(۴) R نه بازتابی و نه ترایابی است.
- ۱۳۰ - چند رابطه پادمتقارن روی مجموعه $A = \{1, 2, 3\}$ می‌توان تعریف کرد به گونه‌ای که دارای حداکثر تعداد عضو ممکن باشد؟
- ۸ (۴)   ۶ (۳)   ۴ (۲)   ۲ (۱)
- ۱۳۱ - چند رابطه پادمتقارن روی مجموعه $A = \{1, 2, 3\}$ قابل تعریف است به طوری که شامل زوج مرتب (۱, ۲) باشد ولی زوج مرتب (۱, ۳) را نداشته باشد؟
- ۷۲ (۴)   ۶۴ (۳)   ۴۸ (۲)   ۲۴ (۱)

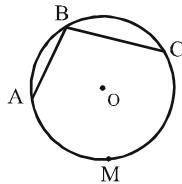
محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هنده ۴: دایره: صفحه های ۴۶ تا ۸۲

- ۱۳۱ - در دایره شکل زیر به شعاع R داریم $AB = R\sqrt{2}$ و $BC = R$ ، اندازه کمان AMC کدام است؟

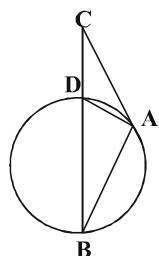
۲۱۰° (۱)

۲۲۵° (۲)

۲۴۰° (۳)

۱۸۰° (۴)

- ۱۳۲ - از نقطه A روی دایره شکل زیر، وتر AB را مساوی با مماس AC رسم کردہ ایم. اگر پاره خط BC دایره را در D قطع کند و داشته باشیم $BD = 10$ و $AC = 12$ ، آنگاه طول پاره خط AD کدام است؟

۶ (۱)

۸ (۲)

۹ (۳)

۱۰ (۴)

- ۱۳۳ - از نقطه A به فاصله ۴ از مرکز دایره ای به شعاع ۲، دو مماس بر آن دایره رسم شده است. زاویه بین دو مماس کدام است؟

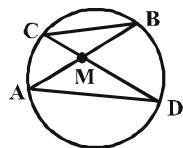
۹۰° (۲)

۴۵° (۱)

۶۰° (۴)

۳۰° (۳)

- ۱۳۴ - در دایره زیر، دو وتر AB و CD طوری یکدیگر را قطع کرده اند که $AM = 3$ ، $BM = 4$ ، $AM = 7/5$ و $CD = 8$ ، طول BC کدام است؟ (CM < MD)

۵ (۱)

۴/۵ (۲)

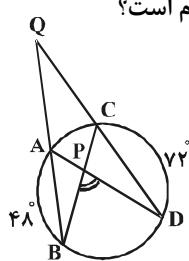
۱۰ (۳)

۸/۵ (۴)

سایت کنکور

Konkur.in

- ۱۳۵ - در شکل زیر اندازه زاویه $\hat{BPD}$ برابر اندازه زاویه $\hat{Q}$ است. اگر $\widehat{AB} = 48^\circ$ و $\widehat{CD} = 72^\circ$ ، اندازه کمان BD کدام است؟

۱۴۰° (۱)

۱۴۸° (۲)

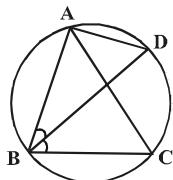
۱۵۰° (۳)

۱۶۰° (۴)

محل انجام محاسبات

- ۱۳۶ - نقاط A، B، C و D روی محیط یک دایره قرار دارند. اگر $\hat{BAC} = 50^\circ$ و $\hat{BD} = \hat{AD}$ باشد، حاصل کدام است؟

$50^\circ (۲)$

$40^\circ (۱)$

$65^\circ (۴)$

$55^\circ (۳)$

- ۱۳۷ - پاره خط AB به طول ۲ واحد در یک صفحه قرار دارد. چند نقطه در این صفحه وجود دارد به طوری که از آن نقاط، پاره خط

با زاویه 45° رویت شود و فاصله آنها از AB برابر $2\sqrt{2}$ باشد؟

$2 (۲)$

$4 (۱)$

$4 (۴)$

$3 (۳)$

- ۱۳۸ - دو دایره $C(O, R)$ و $C'(O', r)$ که $R < r$ ، بروز یکدیگرند. اگر مماس مشترک داخلی این دو دایره، خط‌المرکزین OO' را

به نسبت ۲ به ۱ قطع کند، طول این مماس مشترک چقدر است؟

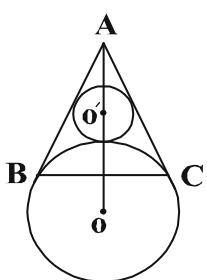
$2\sqrt{7} (۴)$

$3\sqrt{5} (۳)$

$4\sqrt{2} (۲)$

$6\sqrt{3} (۱)$

- ۱۳۹ - از نقطه A دو مماس AB و AC بر دایره‌ای به مرکز O و شعاع R (دایره بزرگ‌تر) رسم شده است. اگر مثلث ABC متساوی‌الاضلاع باشد، آن‌گاه اندازه شعاع دایره کوچک‌تر بر حسب R کدام است؟ (دایره کوچک‌تر بر دایره بزرگ‌تر و پاره خط‌های AB و AC مماس است).

$\frac{R}{2} (۱)$

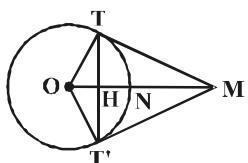
$\frac{R}{3} (۲)$

$\frac{2R}{5} (۳)$

$\frac{3R}{8} (۴)$

- ۱۴۰ - دو خط MT و MT' در نقاط T و T' بر دایره $C(O, R)$ مماس‌اند. نقاط N و H به ترتیب نقاط برخورد OM با دایره و

وتر TT' هستند. اگر H وسط پاره خط ON و $TH = 2\sqrt{3}$ باشد، شعاع دایره چقدر است؟

$4 (۱)$

$2\sqrt{2} (۲)$

$3\sqrt{2} (۳)$

$2\sqrt{3} (۴)$

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

فیزیک پیش‌دانشگاهی: صوت: صفحه‌های ۱۳۹ تا ۱۶۵

- ۱۴۱ دو صوت با بسامدهای 600 Hz و 500 Hz در هوا منتشر می‌شوند. به ترتیب از راست به چپ، سرعت انتشار صوت اول چند برابر انتشار صوت دوم است؟

$$\begin{array}{ll} 1) \frac{5}{6} & 2) \frac{6}{5} \\ 3) \frac{5}{6} & 4) \frac{6}{5} \end{array}$$

- ۱۴۲ شخصی ضربه‌ای به یک سر لوله‌ای به طول 64 m وارد می‌کند. اگر در طرف دیگر لوله دو صدا به فاصله زمانی $18/0$ ثانیه شنیده شود،

$$\text{سرعت صوت در دیواره لوله چند متر بر ثانیه است? (سرعت صوت در هوا } \frac{320}{s} \text{ می‌باشد.)}$$

$$1) 1600 \quad 2) 3200 \quad 3) 168/5 \quad 4) 640$$

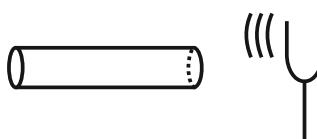
- ۱۴۳ حداقل طول یک لوله صوتی دو سر باز چند سانتی‌متر باشد تا هواي داخل آن تحت تأثیر صوتی با فرکانس 200 Hz هرتز به تشديد در آيد؟ (سرعت صوت در هواي داخل لوله $s/340\text{ m}$ است.)

$$1) 51 \quad 2) 68 \quad 3) 78 \quad 4) 85$$

- ۱۴۴ بسامد دو هماهنگ متوالی در یک لوله صوتی 400 Hz و 560 Hz است کمترین بسامدی که در این لوله صوتی تشديد می‌شود، چند هرتز است؟

$$1) 40 \quad 2) 80 \quad 3) 120 \quad 4) 160$$

- ۱۴۵ مطابق شکل زیر، دیاپازونی با بسامد ثابت 440 Hz در مقابل دهانه یک لوله صوتی باز، در حال ارتعاش است و لوله در این وضعیت صدای دیاپازون را با هماهنگ پنجم خود تشديد کرده است. از طول لوله چند سانتی‌متر ببریم تا با هماهنگ دوم خود صدای دیاپازون را تشديد

$$\text{کند؟ (v = } \frac{330}{s} \text{)}$$

$$1) 150$$

$$2) 75$$

$$3) 37/5$$

$$4) 112/5$$

- ۱۴۶ در یک لوله صوتی یک انتهای بسته بسامدهای دو هماهنگ متوالی برابر 330 Hz و 550 Hz است. اگر سرعت انتشار صوت در هواي

$$\text{درون لوله } \frac{330}{s} \text{ باشد، طول لوله چند سانتی‌متر است؟}$$

$$1) 75 \quad 2) 150 \quad 3) 37/5 \quad 4) 100$$

- ۱۴۷ یک لوله صوتی دو انتهای باز به طول 65 cm به صورت کامل در آب قرار دارد و دیاپازونی با بسامد ثابت 1200 Hz در بالای آن امواج صوتی تولید می‌کند. اگر لوله را به آرامی به طور کامل از آب خارج کنیم، در هواي لوله چند تشديد روی می‌دهد؟ (سرعت انتشار صوت در محیط 336 m/s است).

$$1) 4 \quad 2) 6 \quad 3) 5 \quad 4) 7$$

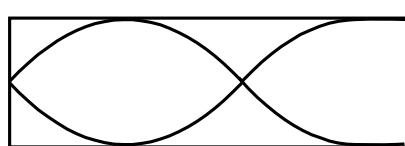
- ۱۴۸ بسامد صوت اصلی یک لوله صوتی باز 400 Hz است. اگر لوله صوتی مورد نظر را تا نیمه وارد آب کنیم، بسامد صوت اصلی آن در همان محل چند هرتز خواهد بود؟

$$1) 200 \quad 2) 400 \quad 3) 800 \quad 4) 1600$$

- ۱۴۹ شکل زیر، حالتی را نشان می‌دهد که لوله با صوتی با طول موج λ_1 در حال تشديد است. اگر در همان محیط صوت دیگری با طول موج

$$\lambda_2$$
 در این لوله بتواند تشديد ایجاد کند، نسبت $\frac{\lambda_2}{\lambda_1}$ کدامیک از موارد زیر می‌تواند باشد؟

$$\begin{array}{ll} 1) \frac{2}{5} & 2) \frac{2}{3} \\ 3) \frac{3}{4} & 4) \frac{3}{7} \end{array}$$

محل انجام محاسبات

- ۱۵۰- انرژی صوتی که در واحد زمان به واحد سطح عمود بر راستای انتشار صوت می‌رسد..... نام دارد.

(۱) شدت صوت (۲) بلندی صوت (۳) توان صوت (۴) تراز شدت صوت

- ۱۵۱- اگر شدت صوتی را ۲ برابر کنیم، تراز شدت صوت ۳ برابر می‌شود. تراز شدت صوت اولیه چند دسی‌بل بوده است؟ ($\log 2 = 0.301$)

$$\frac{4}{9} \quad \frac{2}{3} \quad \frac{1}{5} \quad 2 \quad (1)$$

- ۱۵۲- تراز شدت صوتی در فاصله دو متری یک منبع صوت 18dB است. چند متر از این نقطه دور شویم تا صوت به زحمت شنیده شود؟ ($\log 2 = 0.301$)

$$18 \quad 14 \quad 16 \quad (1)$$

- ۱۵۳- یک چشممه صوت، با توان 120W امواج صوتی را در یک فضای باز تولید می‌کند. شنوندهای در فاصله چند متری این منبع قرار بگیرد تا

$$\text{امواج صوتی را با بلندی } 90 \text{ دسی‌بل بشنود؟ } (3) \approx \pi \cdot \frac{W}{m^2} = 10^{-12} \text{ (I)}$$

$$10000 \quad 1000 \quad 100 \quad 10 \quad (1)$$

- ۱۵۴- در شکل زیر، طرح ساده‌ای از دستگاه سرعت‌سنج نمایش داده شده است. اگر افسر پلیس از دستگاه یک موج صوتی با بسامد 20000Hz به سمت اتومبیلی که با سرعت ثابت به او نزدیک می‌شود، ارسال کند و بسامد صوت بازگشت به دستگاه (در اثر برخورد به اتومبیل و بازتابش از سطح آن) برابر 23750Hz باشد، سرعت اتومبیل چند km/h می‌باشد؟ (سرعت صوت در هوا $s = 350\text{m/s}$ و افسر پلیس ساکن است.)

$$108 \quad 72 \quad 120 \quad 144 \quad (1)$$

- ۱۵۵- دمای یک گاز را بر حسب درجه سلسیوس 17 برابر می‌کنیم، در نتیجه سرعت صوت در گاز سه برابر می‌شود. دمای اولیه گاز چند کلوین بوده است؟

$$(1) \text{ صفر} \quad (2) 273 \quad (3) 300 \quad (4) 546 \quad (1)$$

- ۱۵۶- در یک لوله صوتی با دو انتهای باز، اگر دمای مطلق گاز کامل درون لوله را 51% کاهش دهیم، بسامد صوت اصلی آن چند برابر می‌شود؟ (از تغییرات ابعاد لوله بر اثر دما صرف نظر شود).

$$(\sqrt{0.51}) \quad (1) \quad 0/51 \quad 0/51 \quad 0/2 \quad 0/49 \quad (1)$$

- ۱۵۷- تراز شدت صوت در خیابانی 50dB و مساحت پنجره‌ای که به طرف این خیابان باز می‌شود، 6m^2 است. اگر تراز شدت صوت در سطح پنجره، با خیابان یکسان فرض شود، صوت با چه توانی بر حسب میکرووات از پنجره وارد خانه می‌شود؟ ($I = 10^{-12} \frac{\text{W}}{\text{m}^2}$)

$$(1) 3/0 \quad (2) 0/6 \quad (3) 300 \quad (4) 600 \quad (1)$$

- ۱۵۸- صوتی در یک لوله صوتی با یک انتهای بسته، طول لوله را با سرعت ثابت در مدت $s = \frac{1}{200}\text{s}$ طی می‌کند. بسامد هماهنگ سوم این لوله چند هرتز است؟

$$300 \quad (1) 100 \quad (2) 200 \quad (3) 300 \quad (4) 150 \quad (1)$$

- ۱۵۹- یک منبع صوت نقطه‌ای با سرعت ثابت $\frac{m}{s} = 50$ در مسیری مستقیم حرکت می‌کند، به گونه‌ای که طول موج در جلوی منبع 7m و در پشت آن 2m است. بسامد صوت حاصل از این منبع چند هرتز است؟

$$100 \quad 200 \quad 150 \quad (1)$$

(4) بدون داشتن سرعت انتشار صوت در محیط، بسامد منبع قابل محاسبه نیست.

- ۱۶۰- یک منبع صوت با سرعت $\frac{m}{s} = 30$ به دیوار بلندی نزدیک می‌شود. بسامد صوت منبع 600Hz و سرعت انتشار صوت در محیط 330m/s است. بسامد صوتی که ناظر ساکن کنار جاده پس از انعکاس صوت از دیوار می‌شنود، چند هرتز است؟

$$630 \quad (4) \quad 600 \quad (3) \quad 720 \quad (2) \quad 660 \quad (1)$$

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فیزیک ۳: الکتریسیته ساکن: صفحه های ۴۶ تا ۵۶ / فیزیک ۱: الکتریسیته: صفحه های ۳۵ تا ۸۱

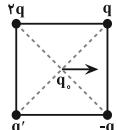
توجه:
دانش آموزان گرامی، توجه کنید که دروس فیزیک (۳) و فیزیک (۱و۲) به صورت زوج کتاب است؛ یعنی شما باید به یکی از دو دسته سوال فیزیک (۳) یا فیزیک (۱ و ۲) (فقط به یکی از آنها) پاسخ دهید.

- ۱۶۱- دو گوی رسانای کوچک و مشابه به بارهای $q_1 = -2\mu C$ و $q_2 = 8\mu C$ را با هم تماس می دهیم و سپس در فاصله 6 cm از هم قرار

$$(k = 9 \times 10^9 \frac{\text{N} \cdot \text{m}^2}{\text{C}^2})$$

(۱) ۹۰، دفع (۲) ۹۰، جذب (۳) ۴۹۰، جذب (۴) ۴۹۰، دفع

- ۱۶۲- با توجه به جهت نیروی برایند وارد بار q_1 از طرف بارهای دیگر در شکل مقابل، اندازه بار q' کدام است؟ (q_1 و q_2 هم عالمتند).

$$(1) 3q \quad (2) -3q \quad (3) 2q \quad (4) -4q$$

- ۱۶۳- در شکل زیر، بار $q = -2\mu C$ در یک میدان الکتریکی یکنواخت از نقطه A به نقطه B برد می شود. اگر اندازه بار را ۲ برابر و فاصله AB را

نیز ۲ برابر کنیم، ΔV و ΔU نسبت به حالت قبل به ترتیب از راست به چپ چند برابر می شود؟

$$(1) 1, 2 \quad (2) 2, 4 \quad (3) 1, \frac{1}{2} \quad (4) 2, 1$$

- ۱۶۴- در شکل زیر، الکتروسکوپ در ابتدا بدون بار می باشد. اگر به وسیله سیمی، کلاهک الکتروسکوپ را به نقطه A که روی سطح جسمی رسانا قرار دارد وصل کنیم، زاویه بین ورقه های الکتروسکوپ α و اگر به نقطه B وصل کنیم، زاویه بین ورقه ها β می شود. در این صورت کدام رابطه درست بیان شده است؟

$$(1) \alpha > \beta \quad (2) \alpha < \beta \quad (3) \alpha = \beta \quad (4) \text{هر کدام از گزینه ها، امکان پذیر است.}$$

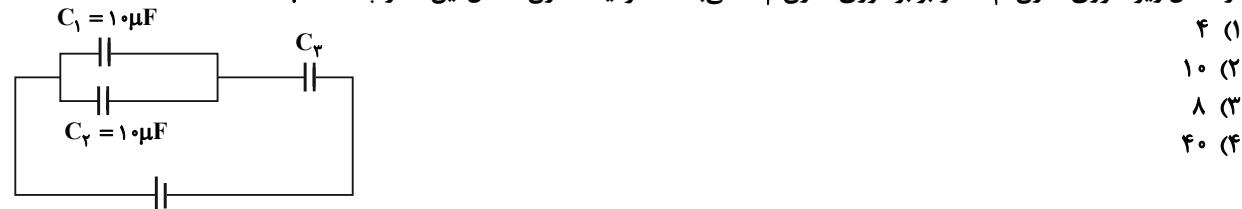
- ۱۶۵- سه خازن با ظرفیت های مساوی را به صورت متواالی به یکدیگر بسته و دو سر مجموعه را به مولدی با اختلاف پتانسیل ۷ وصل می کنیم. اگر همان خازن ها را به صورت موازی به یکدیگر بیندیم و مجموعه را دوباره به همان مولد وصل کنیم، انرژی ذخیره شده در مجموعه خازن ها، در حالت دوم چند برابر حالت اول است؟

$$(1) 1 \quad (2) \frac{1}{3} \quad (3) \frac{1}{2} \quad (4) \frac{1}{4}$$

- ۱۶۶- درون خازنی که ثابت دی الکتریک آن ۲ است، مقدار Jlm انرژی ذخیره شده است. این خازن را از مولد جدا کرده و دی الکتریک بین صفحه های آن را خارج می کنیم، سپس فاصله بین صفحه های آن را نصف می کنیم. در این حالت انرژی ذخیره شده در خازن چند Jlm می شود؟

$$(1) 100 \quad (2) 400 \quad (3) 25 \quad (4) 200$$

- ۱۶۷- در شکل زیر، انرژی خازن C_3 دو برابر انرژی خازن C_1 می باشد. ظرفیت خازن معادل این مدار چند μF است؟

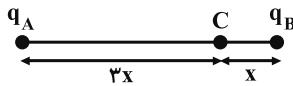

محل انجام محاسبات

- ۱۶۸ در شکل زیر، بزرگی میدان الکتریکی برایند حاصل از بارهای الکتریکی نقطه‌ای q_A و q_B در نقطه C برابر با E است. اگر بار q_A

خنثی شود، جهت میدان برایند در نقطه C عوض شده و اندازه‌اش ۲ برابر می‌شود. حاصل $\frac{q_A}{q_B}$ کدام است؟

$$-\frac{27}{2} \quad (2)$$

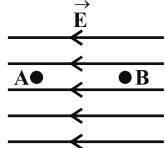
$$-\frac{27}{4} \quad (4)$$

$$\frac{27}{2} \quad (1)$$

$$\frac{27}{4} \quad (3)$$

- ۱۶۹ بار الکتریکی نقطه‌ای $C = -4\mu C$ ، مطابق شکل زیر در میدان الکتریکی یکنواخت $E = \frac{V}{m}$ از نقطه A رها می‌شود. اگر انرژی

جنبی این ذره زمانی که به نقطه B می‌رسد، برابر با $J = 0/0$ شود، به ترتیب از راست به چپ ($V_A - V_B$) چند ولت و فاصله AB

$$2 \times 10^{-4} \quad (2)$$

$$2 \times -10^{-4} \quad (4)$$

$$0/5 \quad (1)$$

$$0/5 \times -10^4 \quad (3)$$

کدامیک از گزینه‌های زیر درست است؟

(۱) اگر تعداد خازن‌های متواالی یک مدار تک‌حلقه افزایش یابد، ظرفیت معادل مدار زیاد می‌شود.

(۲) خطهای میدان الکتریکی همواره بر سطح یک رسانای باردار عمود است.

(۳) پتانسیل الکتریکی نقاط نوک‌تیز یک رسانای باردار که در تعادل الکتروستاتیک است، برابر با نقاط دیگر آن است.

(۴) اگر دی‌الکتریکی را درون یک خازن تخت قرار دهیم، بزرگی میدان الکتریکی بین صفحات خازن کم می‌شود.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فیزیک ۲: کار و انرژی: صفحه‌های ۱ تا ۲۶ / فیزیک ۱: انرژی: صفحه‌های ۷۶ تا ۹۴

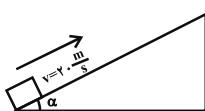
توجه:
دانش‌آموزان گرام، توجه کنید که دروس فیزیک (۳) و فیزیک (۱) (او ۲) به صورت زوج کتاب است؛ یعنی شما باید به یکی از دو دسته سوال فیزیک (۳) و یا فیزیک (۱) (او ۲) (فقط به یکی از آن‌ها) پاسخ دهید.

- ۱۷۱ در صفحه xoy، بر جسمی که بردار جابه‌جایی آن به صورت $\vec{d} = 5\vec{i} + 5\vec{j}$ است، نیروی $\vec{F} = \alpha\vec{i}$ وارد می‌شود. اگر کار این نیرو در این جابه‌جایی، ۳ برابر کار آن در جابه‌جایی روی محور X ها باشد، α چند واحد SI است؟ (تمامی واحدها در دستگاه اندازه‌گیری SI می‌باشد)

$$4 \quad (4) \quad 3 \quad (3) \quad 2 \quad (2) \quad 1 \quad (1)$$

- ۱۷۲ مطابق شکل زیر، جسمی به جرم 2 kg را از پایین سطح شبیدار با سرعت اولیه $20 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ مماس بر سطح به سمت بالا پرتاب می‌کنیم. اگر اندازه

سرعت این جسم در مسیر برگشت و هنگام رسیدن به نقطه شروع حرکت $20 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ باشد، کار نیروی اصطکاک در این مسیر چند زول است؟

$$(1) -20$$

$$(2) -30$$

$$(3) -10$$

$$(4) \text{ صفر}$$

- ۱۷۳ اگر جرم جسمی نصف شود و سرعت آن ۲۰٪ افزایش یابد، انرژی جنبشی آن چگونه تغییر می‌کند؟

(۱) ۷۲٪ افزایش می‌یابد.
(۲) ۲۸٪ کاهش می‌یابد.
(۳) ۷۲٪ کاهش می‌یابد.
(۴) ۲۸٪ کاهش می‌یابد.

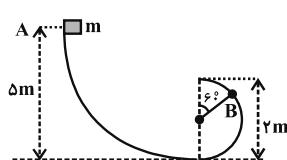
- ۱۷۴ کدامیک از عبارت‌های زیر صحیح است؟

- (۱) کار کمیتی نرده‌ای و یکای آن در SI برابر با $\frac{\text{N}}{\text{m}}$ است.
- (۲) کار نیروی عمودی سطح همواره صفر است.
- (۳) کار نیروی وزن وارد بر یک جسم برابر با قرینه تغییرات انرژی پتانسیل گرانشی آن است.
- (۴) هر دو گزینه ۲ و ۳ درست هستند.

محل انجام محاسبات

- ۱۷۵ - مطابق شکل زیر، جسمی به جرم $m = 1\text{kg}$ را بدون سرعت اولیه از نقطه A رها می کنیم. اگر سرعت جسم هنگام عبور از نقطه B برابر باشد، افزایش انرژی درونی جسم و محیط طی این جابه جایی چند ژول است؟ ($g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

۳ (۲)

۹ (۴)

(۱) صفر

۶ (۳)

- ۱۷۶ - انرژی جنبشی و پتانسیل گرانشی جسمی که در راستای قائم در حال حرکت است، ابتدا در ارتفاع h_1 از سطح زمین به ترتیب برابر با K_1 و U_1 و سپس در ارتفاع h_2 از سطح زمین به ترتیب برابر با K_2 و U_2 است. اگر $\frac{|K_2 - K_1|}{|U_2 - U_1|} > 1$ باشد، کدامیک از نتیجه گیری های زیر درباره h_1 و h_2 صحیح است؟ (اندازه نیروی وزن جسم بیشتر از اندازه نیروی مقاومت وارد بر آن فرض شود).

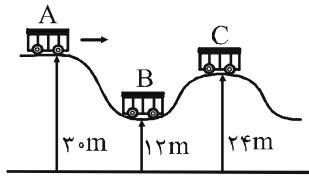
(۴) اظهارنظر قطعی ممکن نیست.

$h_1 < h_2$ (۳)

$h_1 = h_2$ (۲)

(۱) $h_1 > h_2$

- ۱۷۷ - در شکل، زیر اربابه بدون سرعت اولیه از حالت A رها می شود. نسبت سرعت اربابه در حالت B به سرعت آن در حالت C کدام است؟

(۱) $g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$ و از کار نیروی اصطکاک صرف نظر شود.

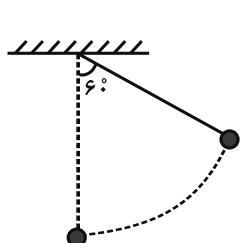
۳ (۲)

$\sqrt{3}$ (۴)

۲ (۱)

$\sqrt{2}$ (۳)

- ۱۷۸ - مطابق شکل زیر، آونگی را که جرم گلوله آن 200 g و طول نخ آن 80 cm است، به اندازه 60° درجه از وضع قائم منحرف کرده و از حال سکون رها می کنیم. اگر تا لحظه عبور گلوله آونگ از راستای قائم، 7 J از انرژی اولیه آن به گرما تبدیل شود، سرعت

(۱) $g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$ گلوله در لحظه اولین عبور از راستای قائم چند متر بر ثانیه است؟

۱ (۱)

۱/۵ (۲)

۲ (۳)

۰/۵ (۴)

- ۱۷۹ - جسمی به جرم 2kg را با سرعت اولیه $\frac{m}{s}$ بر روی سطحی افقی پرتاب می کنیم. اگر ضریب اصطکاک جنبشی بین جسم و سطح

افقی 0.5 باشد، کار برایند نیروهای وارد بر جسم وقتی به اندازه 10m جابه جا می شود، برابر با چند ژول است؟ ($g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

(۴) -400

(۳) 400

(۲) -100

(۱) 100

- ۱۸۰ - موتوری الکتریکی با توان ورودی 2kW ، باری به جرم 45kg را با سرعت ثابت و در مدت ۵ ثانیه به اندازه 20 متر در راستای

(۱) $g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$ قائم بالا می برد. بازدئه این موتور چند درصد است؟

(۴) 65

(۳) 80

(۲) 90

(۱) 75

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

شیمی پیش‌دانشگاهی: الکتروشیمی: صفحه‌های ۹۱ تا ۱۰۴

۱۸۱ - کدام گزینه نادرست است؟

(۱) کم‌ترین عدد اکسایش کربن در اتانوییک اسید، ۳- است.

(۲) اکسنده ماده‌ای است که با گرفتن الکترون از گونه‌های دیگر، آن‌ها را اکسید می‌کند.

(۳) در نیم‌واکنش کاهش، الکترون آزاد می‌شود.

(۴) نیم‌واکنش‌های اکسایش و کاهش هم‌زمان روی می‌دهند.

۱۸۲ - در کدام ردیف از جدول زیر اطلاعات درست آمده است؟

نقش	ترکیب	عدد اکسایش اتم گوگرد	ردیف
کاهنده	H_2S و S_8	-۲	۱
هم اکسنده / هم کاهنده	H_2SO_4 و SO_2	+۴	۲
هم اکسنده / هم کاهنده	Na_2SO_4 و SO_2	صفرا	۳
اکسنده	SO_2 و H_2SO_4	+۶	۴

(۱)

(۲)

(۳)

(۴)

۱۸۳ - در واکنش O_2 گونه ... نقش ... و گونه ... نقش ... دارد.

(۱) Cu ، NO_2^- ، کاهنده، NO_2 ، اکسنده، H^+ ، کاهنده

(۲) Cu ، NO_2^- ، اکسنده، NO_2 ، کاهنده، H^+ ، کاهنده، NO_2^- ، اکسنده

۱۸۴ - در واکنش ورقه آلومینیوم با محلول مس (II) سولفات، به ازای مبادله ۴۸ مول الکترون، چند گرم فلز مس تولید

$$(Cu = 64 : g \cdot mol^{-1})$$

۱۵۳۶ (۴)

۱۱۵۲ (۳)

۷۶۸ (۲)

۵۷۶ (۱)

۱۸۵ - کدام گزینه نادرست است؟

(۱) آلدھیدها خاصیت کاهنده‌گی چشم‌گیری دارند در حالی که کتون‌ها در برابر اکسایش مقاومت می‌کنند.

(۲) ترکیب -۲- متیل -۲- بوتانول بر اثر اکسایش به -۲- متیل -۲- بوتانون تبدیل می‌شود.

(۳) از اکسایش ۱- بوتانول و ۲- بوتانول به ترتیب بوتانال و بوتانون به دست می‌آید.

(۴) از واکنش فرمالدھید با نفره اکسید، کربوکسیلیک اسید و نفره تولید می‌شود.

۱۸۶ - کدام عبارت درست است؟

(۱) اگر عنصر M نفره را از محلول نفره نیترات آزاد کند، ولی بر محلول آهن (II) نیترات اثربنداشته باشد، آن‌گاه عنصر M کاهنده‌تر از آهن است.

(۲) هرچه مقدار E° برای نیم واکنش $A(s) + ne^- \rightarrow A^{n+}(aq)$ کمتر باشد، می‌توان نتیجه گرفت که A^{n+} کاهنده قوی‌تری است.

(۳) محلول دارای یون‌های $Al^{3+}(aq)$ را نمی‌توان در ظرف مسی نگهداری کرد.

(۴) در واکنش $NaH(s) + H_2O(l) \rightarrow NaOH(aq) + H_2(g)$ عنصر اکسنده و کاهنده یکسان است.

۱۸۷ - در صورتی که ولتاژ سلول $Mn - Fe - Ag$ برابر 0.74 ولت و ولتاژ سلول $Fe - Ag$ برابر 0.24 ولت باشد، ولتاژ سلول $Mn - Ag$ چند ولت است؟

۱/۹۸ (۴)

۱/۲۴ (۳)

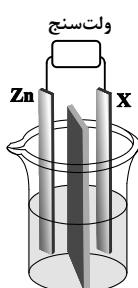
۰/۵ (۲)

۰/۷۴ (۱)

محل انجام محاسبات

۱۸۸- با توجه به شکل زیر که طرح ساده‌ای از یک سلول را نشان می‌دهد، اگر X الکترود استاندارد فلز ... باشد، ...

$$E^\circ(Zn^{2+}(aq)/Zn(s)) = -0.76V$$

$$E^\circ(M^{2+}(aq)/M(s)) = -1.18V$$

$$E^\circ(M'^{2+}(aq)/M'(s)) = +1.2V$$

(۱) M'، کاتیون‌ها با عبور از دیواره متخلخل وارد محلول الکترو روی می‌شوند.

(۲) M، با انجام واکنش در سلول، از جرم تیغه روی کاسته می‌شود.

(۳) M'، الکترود روی آند و E سلول برابر ۰/۴۴ ولت است.

(۴) M، الکترود روی کاتد و E سلول برابر ۰/۴۲ ولت است.

۱۸۹- اگر در سلول استاندارد روی-جیوه، به جای الکترود استاندارد جیوه، الکترود استاندارد آهن قرار داده شود، کدام تغییر روی خواهد داد؟ (E الکترودهای استاندارد روی، جیوه و آهن به ترتیب برابر ۰/۷۶، -۰/۸۵ و +۰/۴۴ ولت است).

(۱) E سلول به اندازه ۱/۲۹ ولت، کاهش می‌یابد. (۲) الکترود روی از آند به کاتد مبدل می‌شود.

(۳) مقدار کاتیون Zn²⁺(aq) در محلول کاهش می‌یابد. (۴) جهت جريان الکترون در مدار بیرونی عوض می‌شود.

۱۹۰- اگر در سلول الکتروشیمیایی حاصل از M و X، M کاتد و X آند و در سلول الکتروشیمیایی حاصل از M و Y، M آند و Y کاتد باشد، کدام عبارت درست است؟ (X، M و Y فلز هستند). $E^\circ_{Ni^{2+}/Ni} = -0.25V$, $E^\circ_{Mg^{2+}/Mg} = -0.28V$, $E^\circ_{Zn^{2+}/Zn} = -0.76V$

$$(۱) E^\circ(M^{n+}/M) > E^\circ(X^{n+}/X) > E^\circ(Y^{n+}/Y)$$

(۲) قوی‌ترین کاهنده و Mⁿ⁺ قوی‌ترین اکسیده در بین گونه‌های مفروض هستند.

(۳) X، M و Y به ترتیب می‌توانند Zn، Mg و Ni باشند.

(۴) در سلول الکتروشیمیایی حاصل از X و Y اگر سلول E مثبت باشد، Y قطب منفی و X قطب مثبت سلول است.

شیمی ۳: واکنش‌های شیمیایی و استوکیومتری: صفحه‌های ۲۴ تا ۳۸ وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

توجه:

دانش‌آموختگانی، توجه کنید که دروس شیمی (۳) و شیمی (۲) به صورت زوج کتاب است؛ یعنی شما باید به یکی از دو دسته سوال شیمی (۳) و یا شیمی (۲) (فقط به یکی از آنها) پاسخ دهید.

۱۹۱- اگر در واکنش تجزیه آمونیوم دی‌کرومات، ۱۰۰/۸ گرم آمونیوم دی‌کرومات با خلوص ۸۰ درصد به میزان ۶۲/۵ درصد تجزیه شود، چند گرم ماده جامد در واکنش باقی می‌ماند؟ (ناخالصی‌ها نیز جامدند و در واکنش شرکت نمی‌کنند).

$$(N = 14, H = 1, O = 16, Cr = 52 : g.mol^{-1})$$

$$(۱) ۳۰/۴ \quad (۲) ۷۸ \quad (۳) ۱۰۸/۴ \quad (۴) ۸۰/۸$$

۱۹۲- در شرایط STP، ۷/۰ لیتر گاز کلر در محلولی شامل ۸/۳ گرم پتاسیم یدید وارد شده است، واکنش دهنده محدود کننده و جرم ید حاصل کدام‌اند؟ (فرض شود واکنش جانبی انجام نشده است). ($K = 39, I = 127 : g.mol^{-1}$)

$$(۱) ۴/۴۶ \quad (۲) ۳/۷۶ \quad (۳) ۶/۳۵ \quad (۴) ۳/۴۵$$

محل انجام محاسبات

- ۱۹۳ - کدام مطلب صحیح است؟ ($C = 12, H = 1, O = 16, He = 4, Cu = 64 : g/mol^{-1}$)

(۱) در اثر تجزیه یک مول سدیم هیدروژن کربنات، سه مول فراورده تولید می‌شود.

(۲) طبق قانون آووگادرو یک مول از همه گازها در شرایط معین دما و فشار، $22/4$ لیتر حجم دارد.

(۳) در شرایط معین از دما و فشار، حجم یک گرم گاز هیدروژن، دو برابر حجم یک گرم گاز هلیم است.

(۴) در واکنش تولید آهن از سنگ آهن در صنعت با استفاده از کربن، مجموع ضرایب مواد شرکت کننده در واکنش پس از موازنی برابر با 11 است.

- ۱۹۴ - اگر $6/4$ گرم هیدرازین با $18/4$ گرم دی‌نیتروژن تترا اکسید مخلوط شوند و 5600 میلی لیتر گاز نیتروژن در شرایط STP به دست آید، بازده درصدی این واکنش به تقریب کدام است؟ (فراورده دیگر این واکنش بخار آب است). ($O = 16, N = 14, H = 1 : g/mol^{-1}$)

۸۳/۳۳ (۴)

۴۱/۶۶ (۳)

۱۶/۶۶ (۲)

۸/۳۳ (۱)

- ۱۹۵ - برای تصفیه هوای درون فضاییماها از تأثیر کربن دی‌اکسید بر محلول‌های ... و ... استفاده می‌شود و فراورده مشترک دو واکنش است.

(۱) لیتیم پراکسید- لیتیم هیدروکسید- لیتیم کربنات

(۲) لیتیم اکسید- لیتیم هیدروکسید- لیتیم کربنات

- ۱۹۶ - تعداد اتم‌های موجود در $2/8$ لیتر گاز SO_2 در شرایط استاندارد، به تقریب چند برابر تعداد مولکول‌های موجود در 10 لیتر گاز NO_2 با چگالی $92/0$ گرم بر لیتر است؟ ($N = 14, O = 16 : g/mol^{-1}$)

۰/۶۳ (۴)

۲/۱۷ (۳)

۰/۵۴ (۲)

۱/۸۸ (۱)

- ۱۹۷ - کدام مطلب نادرست است؟

(۱) مقدار فراورده تولید شده در یک واکنش، به مقدار واکنش‌دهنده محدود کننده بستگی دارد.

(۲) متابول به تازگی در برخی از کشورها، به عنوان یک سوت تیز برای خودروها، کاربرد یافته است.

(۳) به طور میانگین، می‌توان بنزین مورد استفاده در خودروها را ایزو اوکتان ناخالص در نظر گرفت.

(۴) حدود 20 درصد از حجم هوا را اکسیژن تشکیل می‌دهد.

- ۱۹۸ - در واکنش 80 گرم محلول پتاسیم یدید با 60 گرم محلول سرب (III) نیترات، به تقریب چند گرم از یکی از واکنش‌دهنده‌ها به مخلوط بیفزاییم تا واکنش دهنده محدود کننده نداشته باشیم؟ ($K = ۳۹, I = ۱۲۷, O = 16, N = 14, Pb = ۲۰۷ : g/mol^{-1}$)

۱۷/۵۴ (۴)

۱۹/۷۶ (۳)

۷/۳۲ (۲)

۹/۸۷ (۱)

- ۱۹۹ - $13/8$ گرم فلز سدیم با 200 گرم آب در ظرفی در باز واکنش می‌دهد. اگر جرم پایانی مواد در ظرف واکنش $213/5$ گرم باشد، بازده درصدی آن ... می‌باشد. (سدیم واکنش دهنده محدود کننده است). ($Na = 23, H = 1 : g/mol^{-1}$)

٪۵۰ (۴)

٪۲۰ (۳)

٪۸۸ (۲)

٪۹۸ (۱)

- ۲۰۰ - پس از برخورد دو خودرو با هم، واکنش‌های پی در پی در کیسه‌ی هوا، انجام شده و 42 گرم سدیم هیدروژن کربنات تولید شد. کیسه‌های هوا به تقریب چند لیتر باز شده است؟ (در شرایط آزمایش فشار نهایی برابر $1atm$ و چگالی گاز نیتروژن $92/0$ گرم بر لیتر است). ($N = 14, Na = 23, C = 12, H = 1, O = 16 : g/mol^{-1}$)

۱۹/۷۵ (۴)

۲۵/۳۳ (۳)

۱۵/۴۶ (۲)

۲۲/۸۳ (۱)

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

شیمی ۲: خواص تناوبی عنصرها، ترکیب‌های یونی: صفحه‌های ۲۹ تا ۶۴

توجه:

دانش‌آموزان گرامی، توجه کنید که دروس شیمی (۳) و شیمی (۲) به صورت زوج کتاب است؛ یعنی شما باید به یکی از دو دسته سؤال شیمی (۳) و یا شیمی (۲) (فقط به یکی از آن‌ها) پاسخ نهید.

- ۲۰۱- جدولی که مندلیف نخستین بار برای عنصرها طراحی کرد، شامل ... گروه و ... تناوب بود. او عنصرها را بر حسب ... در آن قرار

داد و در مرتب کردن عنصرهایی مانند ید و تلور، ملاک اصلی را ... در نظر گرفت.

(۱)-۸-۱۲- تشابه خواص در گروه‌ها، تشابه خواص در گروه‌ها

(۲)-۱۸-۷- تشابه خواص در گروه‌ها، افزایش جرم اتمی در ردیف‌ها

(۳)-۸-۱۲- افزایش جرم اتمی در ردیف‌ها، افزایش جرم اتمی در ردیف‌ها

(۴)-۱۸-۷- افزایش جرم اتمی در ردیف‌ها، تشابه خواص در گروه‌ها

- ۲۰۲- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) شبه فلزها برخی از ویژگی‌های فلزها و نافلزها را دارند.

(۲) بین فلزهای قلیایی خاکی، بریلیم بالاترین و کلسیم پایین‌ترین نقطه ذوب را دارند.

(۳) همه آکتینیدها هسته‌های ناپایدار دارند. از این رو عنصرهای پرتوزا می‌باشند.

(۴) در سال‌های اخیر چند ترکیب شیمیایی از زنون (Xe_5) شناخته شده است.

- ۲۰۳- کدام عبارت در مورد عنصرهای واسطه درست است؟

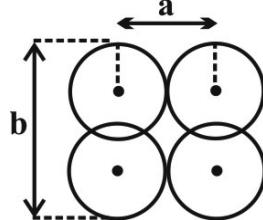
(۱) زیرلایه δ لایه ظرفیت آن‌ها به طور کامل پر شده است.

(۲) در گروه‌های سیزدهم تا هجدهم جدول تناوبی جای دارند.

(۳) در آرایش الکترونی اتم آن‌ها بی‌نظمی‌هایی به چشم می‌خورد.

(۴) واکنش پذیری آن‌ها از فلزهای گروه‌های ۱ و ۲ بیش‌تر است.

- ۲۰۴- با توجه به شکل داده شده، قدر مطلق اختلاف شعاع وان دروالسی و شعاع کووالانسی اتم مورد نظر کدام است؟

Konkur.in

$$|b - \frac{a}{2}| \quad (1)$$

$$|\frac{b}{2} - a| \quad (2)$$

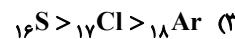
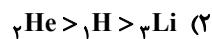
$$|\frac{b}{2} - \frac{a}{2}| \quad (3)$$

$$|\frac{a}{2} - \frac{b}{4}| \quad (4)$$

محل انجام محاسبات

- ۲۰۵ مقایسه انرژی نخستین یونش در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- ۲۰۶ کدام مطلب، درست است؟

۱) در فلزهای قلیایی و هالوژن‌ها، با افزایش عدد اتمی خاصیت فلزی کمتر می‌شود.

۲) انرژی دومین یونش عنصر N نسبت به عنصر O کمتر است.

۳) مقایسه انرژی نخستین یونش سه عنصر Cl_{17} , P_{15} و S_{16} به صورت $\text{Cl} > \text{S} > \text{P}$ است.

۴) بیشترین و کمترین میزان الکترونگاتیوی در دوره سوم جدول تناوبی به ترتیب مربوط به عنصرهای با عدد اتمی ۱۸ و ۱۱ است.

- ۲۰۷ کدام مطلب صحیح است؟

۱) هیچ یک از یون‌های فلزهای واسطه آرایش گاز نجیب را ندارند.

۲) یون‌های Cr^{3+} و Zn^{2+} را به ترتیب یون کروم (III) و یون روی (II) می‌نامیم.

۳) یون Sn^{4+} را یون استانیک یا یون قلع (IV) می‌نامند.

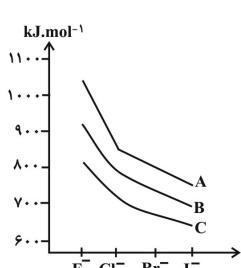
۴) برای نامیدن برخی آنیون‌های تک اتمی از اعداد رومی استفاده می‌کنیم.

- ۲۰۸ در کدام مورد زیر، همه یون‌ها چند اتمی بوده و بار الکتریکی (۲-) دارند؟

۱) نیترات، اکسید، هیدروکسید ۲) اکسید، سولفات، سولفید ۳) کربنات، سولفات، فسفات ۴) کربنات، دی‌کرومات، سولفیت

- ۲۰۹ با توجه به شکل روبرو، A و B و C به ترتیب نشان دهنده انرژی شبکه بلور هالیدهای یون‌های کدام عنصرها هستند و با

بزرگ‌تر شدن کاتیون هم گروه، درباره کدام هالوژن، انرژی شبکه بیشتر تغییر می‌کند؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید).

۱) $\text{F}^- - \text{Li}^+$ و $\text{K}^+ - \text{Na}^+$

۲) $\text{I}^- - \text{K}^+$ و $\text{Li}^+ - \text{Na}^+$

۳) $\text{F}^- - \text{K}^+$ و $\text{Na}^+ - \text{Li}^+$

۴) $\text{I}^- - \text{Li}^+$ و $\text{Na}^+ - \text{K}^+$

- ۲۱۰ ۵۳/۵ گرم زنگ آهن ($\text{Fe}_3\text{O}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$) را حرارت می‌دهیم. ۳/۵ گرم از جرم خود را از دست می‌دهد. درصد جرمی آب

باقیمانده در زنگ آهن باقی مانده کدام است؟ ($\text{Fe}_3\text{O}_4 = 160$, $\text{H}_2\text{O} = 18 \text{ g/mol}^{-1}$)

۲۷/۵ (۴)

۲۵ (۳)

۴/۶ (۲)

۲۰ (۱)

محل انجام محاسبات

نظر خواهی (سوال های نظم حوزه): آیا مقررات آزمون اجرا می شود؟

دانش آموزان گرامی؛ لطفاً در هنکام پاسخ گویی به سوال های زیر، به شماره هی سوال ها دقت کنید.

پشتیبان

گفت و گو با پشتیبان درباره هدف گذاری دو درس

۲۸۹

- آیا پشتیبان شما در تماس تلفنی خود با شما درباره هدف گذاری ۲ درس گفت و گو کرد؟
(۱) خیر، در این نوبت درباره هدف گذاری ۲ درس صحبت نکردیم.
(۲) پشتیبان با من تماس تلفنی نگرفت.
(۳) گفت و گوی ما درباره هدف گذاری ۲ درس، از لحاظ زمان کافی و از لحاظ کیفیت کاملاً مؤثر بود.
(۴) پشتیبان با من درباره هدف گذاری ۲ درس صحبت کرد.

تماس تلفنی پشتیبان

۲۹۰

- آیا پشتیبان شما از آزمون گذشته تاکنون با شما تماس تلفنی گرفته است؟
(۱) خیر، ایشان تماس تلفنی نگرفتند.
(۲) بله، ایشان تماس تلفنی گرفتند.
(۳) بله، تماس تلفنی ایشان از لحاظ زمانی (در حد ۵ دقیقه) و از لحاظ محتوا در حد خوب و کافی بود.
(۴) بله، تماس تلفنی ایشان از لحاظ زمانی (بیش از ۵ دقیقه) و از لحاظ محتوا در حد عالی بود.

تماس تلفنی: چه زمانی؟

۲۹۱

- پشتیبان چه زمانی با شما تماس گرفت؟
(۱) در زمان مناسب طبق توافق قبلی (قبل از مورد روز و ساعت تماس توافق کرده بودیم)
(۲) در زمان مناسب تماس گرفت (البته قبل از مورد روز و ساعت تماس توافق نکرده بودیم)
(۳) در روز پنج شنبه (روز قبل از آزمون) تماس گرفت.
(۴) در روز یا ساعت نامناسب تماس گرفت.

تماس تلفنی: چند دقیقه؟

۲۹۲

- پشتیبان شما چند دقیقه با شما تماس تلفنی داشت؟
(۱) یک دقیقه تا سه دقیقه   (۲) ۳ دقیقه تا ۵ دقیقه

کلاس رفع اشکال

۲۹۳

- آیا در کلاس رفع اشکال پشتیبان شرکت می کنید؟
(۱) بله، امروز در کلاس رفع اشکال پشتیبان خودم شرکت خواهم کرد.
(۲) بله، در کلاس پشتیبان دیگر شرکت خواهم کرد (زیرا به آن درس نیاز بیش نمی دارم).
(۳) پشتیبان من کلاس رفع اشکال برگزار می کند اما من امروز شرکت نمی کنم.
(۴) پشتیبان من کلاس رفع اشکال برگزار نمی کند.

شروع به موقع

۲۹۴

- آیا آزمون در حوزه هی شما به موقع شروع می شود?
(۱) بله، هر دو مورد به موقع و دقیقاً سروقت آغاز می شود.
(۲) پاسخ گویی به سوال های علمی رأس ساعت آغاز نمی شود.
(۳) در هر دو مورد بی نظمی وجود دارد.

متاخرین

۲۹۵

- آیا دانش آموزان متاخر در محل جداگانه متوقف می شوند؟
(۱) خیر، متاسفانه تا زمان شروع آزمون (و حتی گاهی اوقات پس از آن) داوطلبان متاخر در حال رفت و آمد در سالن آزمون هستند.
(۲) این موضوع تا حدودی رعایت می شود اما نه به طور کامل.
(۳) بله، افراد متاخر ابتدا متوقف می شوند و بعداً وارد حوزه می شوند اما در هنگام ورود، سروصدا و مهمه ایجاد می شود.
(۴) بله، افراد متاخر بعداً وارد حوزه می شوند ضمناً برای آنان محل جداگانه ای در نظر گرفته شده و بی نظمی و سروصدا ایجاد نمی شود.

مراقبان

۲۹۶

- عملکرد و جدیت مراقبان آزمون امروز را چگونه ارزیابی می کنید؟
(۱) خیلی خوب   (۲) خوب   (۳) متوسط

پایان آزمون - ترک حوزه

۲۹۷

- آیا در حوزه هی شما به داوطلبان قبل از پایان آزمون اجازه خروج زودهنگام داده می شود؟
(۱) بله، قبل از پایان آزمون اجازه ترک حوزه داده می شود.   (۲) گاهی اوقات
(۳) به ندرت   (۴) خیر، هیچ گاه

ارزیابی آزمون امروز

۲۹۸

- به طور کلی کیفیت برگزاری آزمون امروز را چگونه ارزیابی می کنید؟
(۱) خیلی خوب   (۲) خوب   (۳) متوسط

- (۴) ضعیف

1	✓	□	□	□	□	51	□	✓	□	□	101	□	□	□	✓	151	□	✓	□	□	201	✓	□	□	□
2	□	□	✓	□	□	52	□	✓	□	□	102	□	□	✓	□	152	□	✓	□	□	202	□	✓	□	□
3	□	□	□	✓	□	53	□	□	□	✓	103	✓	□	□	□	153	□	✓	□	□	203	□	□	✓	□
4	□	✓	□	□	□	54	□	□	□	✓	104	□	□	□	✓	154	✓	□	□	□	204	□	✓	□	□
5	□	✓	□	□	□	55	□	□	□	✓	105	✓	□	□	□	155	□	□	□	✓	205	□	✓	□	□
6	□	□	✓	□	□	56	□	□	□	✓	106	□	□	□	✓	156	□	✓	□	□	206	□	✓	□	□
7	□	□	✓	□	□	57	□	✓	□	□	107	□	✓	□	□	157	□	✓	□	□	207	□	□	✓	□
8	□	□	✓	□	□	58	□	□	□	✓	108	✓	□	□	□	158	✓	□	□	□	208	□	□	□	✓
9	□	□	✓	□	□	59	□	□	□	✓	109	□	✓	□	□	159	□	✓	□	□	209	□	□	✓	□
10	□	✓	□	□	□	60	□	□	□	✓	110	✓	□	□	□	160	✓	□	□	□	210	✓	□	□	□
11	✓	□	□	□	□	61	□	□	□	✓	111	✓	□	□	□	161	✓	□	□	□					
12	□	✓	□	□	□	62	□	□	□	✓	112	□	✓	□	□	162	□	✓	□	□					
13	□	□	✓	□	□	63	□	✓	□	□	113	□	□	✓	□	163	□	✓	□	□					
14	□	□	□	✓	□	64	□	✓	□	□	114	□	□	✓	□	164	□	□	✓	□					
15	□	✓	□	□	□	65	□	□	□	✓	115	□	□	□	✓	165	□	□	□	✓					
16	□	□	□	✓	□	66	□	□	□	✓	116	□	✓	□	□	166	✓	□	□	□					
17	□	□	□	✓	□	67	✓	□	□	□	117	□	□	✓	□	167	□	✓	□	□					
18	✓	□	□	□	□	68	□	□	✓	□	118	□	✓	□	□	168	✓	□	□	□					
19	□	□	✓	□	□	69	✓	□	□	□	119	□	✓	□	□	169	□	□	✓	□					
20	□	□	□	✓	□	70	□	✓	□	□	120	✓	□	□	□	170	□	□	✓	□					
21	□	□	✓	□	□	71	□	□	□	✓	121	□	✓	□	□	171	□	✓	□	□					
22	□	□	✓	□	□	72	□	✓	□	□	122	□	□	✓	□	172	□	□	□	✓					
23	□	□	□	✓	□	73	□	□	✓	□	123	□	□	✓	□	173	□	□	□	✓					
24	✓	□	□	□	□	74	✓	□	□	□	124	□	□	✓	□	174	□	□	✓	□					
25	✓	□	□	□	□	75	□	□	✓	□	125	□	✓	□	□	175	□	✓	□	□					
26	□	□	□	✓	□	76	□	✓	□	□	126	✓	□	□	□	176	□	□	✓	□					
27	□	□	✓	□	□	77	□	□	✓	□	127	□	□	□	✓	177	□	□	□	✓					
28	□	□	✓	□	□	78	□	✓	□	□	128	□	✓	□	□	178	✓	□	□	□					
29	□	□	✓	□	□	79	✓	□	□	□	129	□	□	□	✓	179	□	✓	□	□					
30	□	✓	□	□	□	80	✓	□	□	□	130	□	✓	□	□	180	□	✓	□	□					
31	□	✓	□	□	□	81	✓	□	□	□	131	✓	□	□	□	181	□	□	✓	□					
32	✓	□	□	□	□	82	□	□	✓	□	132	□	✓	□	□	182	□	✓	□	□					
33	✓	□	□	□	□	83	□	□	□	✓	133	□	□	□	✓	183	□	□	✓	□					
34	□	✓	□	□	□	84	✓	□	□	□	134	✓	□	□	□	184	□	□	□	✓					
35	□	✓	□	□	□	85	□	✓	□	□	135	□	□	□	✓	185	□	✓	□	□					
36	□	□	✓	□	□	86	□	□	✓	□	136	□	✓	□	□	186	□	□	□	✓					
37	□	□	□	✓	□	87	□	□	✓	□	137	✓	□	□	□	187	□	□	□	✓					
38	□	□	□	✓	□	88	□	✓	□	□	138	□	□	✓	□	188	□	□	□	✓					

39 ☐ ☐ ☒ ☐ ☐	89 ☐ ☐ ☒ ☐ ☐	139 ☐ ☒ ☐ ☐ ☐	189 ☒ ☐ ☐ ☐ ☐
40 ☐ ☒ ☐ ☐ ☐	90 ☐ ☒ ☐ ☐ ☐	140 ☒ ☐ ☐ ☐ ☐	190 ☐ ☐ ☒ ☐ ☐
41 ☒ ☐ ☐ ☐ ☐	91 ☒ ☐ ☐ ☐ ☐	141 ☒ ☐ ☐ ☐ ☐	191 ☐ ☐ ☐ ☒ ☐
42 ☐ ☒ ☐ ☐ ☐	92 ☒ ☐ ☐ ☐ ☐	142 ☐ ☒ ☐ ☐ ☐	192 ☐ ☐ ☐ ☒ ☐
43 ☒ ☐ ☐ ☐ ☐	93 ☒ ☐ ☐ ☐ ☐	143 ☐ ☐ ☐ ☒ ☐	193 ☐ ☐ ☒ ☐ ☐
44 ☐ ☐ ☒ ☐ ☐	94 ☐ ☒ ☐ ☐ ☐	144 ☐ ☒ ☐ ☐ ☐	194 ☐ ☐ ☐ ☐ ☒
45 ☒ ☐ ☐ ☐ ☐	95 ☒ ☐ ☐ ☐ ☐	145 ☐ ☐ ☒ ☐ ☐	195 ☒ ☐ ☐ ☐ ☐
46 ☐ ☐ ☒ ☐ ☐	96 ☐ ☐ ☒ ☐ ☐	146 ☒ ☐ ☐ ☐ ☐	196 ☒ ☐ ☐ ☐ ☐
47 ☐ ☐ ☒ ☐ ☐	97 ☐ ☐ ☒ ☐ ☐	147 ☐ ☐ ☒ ☐ ☐	197 ☐ ☐ ☒ ☐ ☐
48 ☐ ☐ ☐ ☒ ☐	98 ☐ ☐ ☐ ☒ ☐	148 ☐ ☒ ☐ ☐ ☐	198 ☐ ☐ ☐ ☒ ☐
49 ☐ ☒ ☐ ☐ ☐	99 ☐ ☐ ☐ ☐ ☒	149 ☐ ☒ ☐ ☐ ☐	199 ☐ ☐ ☐ ☐ ☒
50 ☐ ☐ ☐ ☐ ☒	100 ☒ ☐ ☐ ☐ ☐	150 ☒ ☐ ☐ ☐ ☐	200 ☒ ☐ ☐ ☐ ☐

سایت کنکور

Konkur.in

دفترچه پاسخ

۱۳۹۸ اسفند ماه ۹

عمومی نظام قدیم

رشته ریاضی و تجربی

طراحان به ترتیب حروف الفبا

محسن اصغری، حسن پاسیار، حسین پرهیزگار، داود تالشی، اسماعیل تشنیعی، ابراهیم رضایی مقدم، محمد جواد قورچیان	(بان و ادبیات فارسی)
ابراهیم رحمانی عرب، حسین رضایی، یوسف عباسی، محمدرضا غفورانی، مسعود محمدی، فاطمه منصور خاکی، مجید همایی	علاء
محمد رضایی بقا، محمد رضا فرهنگیان، مرتضی محسنی کبیر، هادی ناصری، سید هادی هاشمی	دین و اندیشه
شهاب آناری، نسترن راستگو، میرحسین زاهدی، محمد سهرابی، علی شکوهی، میلاد قریشی، امیرحسین مراد	(بان انگلیسی)

گزینشگران و برآشتران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	گروه گزینشگر	گروه گزینشگر	ویراستاران و تیههای برتر	مسئول درس های مستبدسازی
(بان و ادبیات فارسی)	محمد جواد قورچیان	محمد جواد قورچیان	محسن اصغری، اسماعیل تشنیعی	فریبا رنوی	فریبا رنوی
علاء	فاطمه منصور خاکی	فاطمه منصور خاکی	درویشعلی ابراهیمی، حسین رضایی، اسماعیل یونس پور	لیلا ایزدی	لیلا ایزدی
دین و اندیشه	محمد رضایی بقا	محمد رضایی بقا	سکینه گلشنی	محمد آفاصالح	محمد پرهیزگار
(بان انگلیسی)	نسترن راستگو	نسترن راستگو	محمد نهادی	آناهیتا اصغری	فاطمه فلاحت پیشه

سایت کنکور

گروه فنی و تولید

فاطمه منصور خاکی	مدیر گروه
فرهاد حسین پوری	مسئول دقیقه
مدیر: فاطمه رسول نسب، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی	مسئول دسترسی و مطابقت با مصوبات
فاطمه عظیمی	حروف نگاری و صفحه آرایی
سوران نعیمی	نظرارت چاپ

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۶۴۶۳-۰۲۱

(اسماعیل تشتیع)

-۶

گزینه «۳» فعل «گشتمی» ← «می گشتم» ماضی استمراری است.

در گذشته گاه به جای «می» در اول، آخر فعل «ی» می افزودند. («ی» استمرار)

نکته مهم درسی:

گزینه «۲»: نیست = نمی باشد، «است و نیست و هست» مضارع اخباری «بودن» اند.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، زبان فارسی، ترکیبی)

(مسنون اصغری)

-۷

معانی فعل‌های مصدر «ساختن»

الف و هـ) بنا کردن، به وجود آوردن

ب) هم‌دست شدن، متعدد شدن

ج) نوازش کردن، دلخوش و دل‌گرم کردن

د) کردن، نمودن، گردانیدن

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، زبان فارسی، ترکیبی)

(مسنون پرهیزکار)

-۸

شاور در این بیت، موضوع (ی کلاهی) را عار نمی‌داند بلکه لزوم داشتن عقل و آگاهی را یادآور می‌شود.

توجه کنید که در صورت سؤال مفهوم نهایی خواسته شده است.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، صفحه ۷۴)

(ممدمهوار قورچیان)

-۹

هر چهار بیت به تسبیح همگانی موجودات جهان اشاره دارد؛ ولی گزینه‌های «۱،

و «۴» امکان مشاهده چنین تسبیحی را برای برخی انسان‌ها محتمل دانسته‌اند، در

حالی که بیت گزینه «۳» چنین احتمالی را در نظر نگرفته است.

نکته مهم درسی:

بیت گزینه «۲» را می‌توان طوری معنا کرد که مفهوم تسبیح همگانی بدهد.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، مشابه صفحه ۸۶)

(اسماعیل تشتیع)

-۱۰

ایات گزینه «الف» «نمادین» اند؛ توصیف نمادین (سمبلیک) بر مبنای تشبيه و مقایسه است.

ایات گزینه «ب»: «تخیلی» اند؛ شاعر با پیوند حواس ظاهری و احساس خود، تصویرسازی کرده است.

ایات گزینه «ج»: «واقعی» اند؛ شاعر همچون دوربین عکاسی موضوعی را دنبال کرده است.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

ادبیات پیش‌دانشگاهی

-۱

گزینه «۲»: خمار: می‌فروش

گزینه «۳»: فخیم: باشکوه

گزینه «۴»: قدس: پاکی

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، لغت، ترکیبی)

-۲

(ممدمهوار قورچیان)

املای صحیح واژه‌ها همراه با معنی:

غرامت: توان، جبران خسارت مالی و غیر آن / غاری: جنگجو، مبارز / ستوران:

چهارپایان / ثمین: گرانبهای، با ارزش

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، املاء، ترکیبی)

-۳

(دواود تالشی)

گزینه «۱»: بر جسته‌ترین نمونه شعر تعلیمی است.

گزینه «۲»: وصف شاعرانه، حاصل احسان طیف شاعر است تأمیم با صور خیال.

گزینه «۳»: امیل زولا از چهره‌های مکتب ناتورالیسم است.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

-۴

(ابراهیم رضایی مقدم)

کنایه: نوکیسه بودن کنایه از تازه به دوران رسیدن، گره بر زر زدن (در اینجا) کنایه از پنهان بودن و شکوفا نشدن

حس‌آمیزی: رنگ خجلت (آمیختن حس بینایی با حسی که به آن ربطی ندارد).

جناس: گر، بر، زر

استعاره: رخ گل، غنچه گره بر زر می‌زند (= تشخیص)، نوکیسه بودن غنچه (= تشخیص)

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، آرایه، ترکیبی)

-۵

(مسنون پرهیزکار)

در این بیت خسرو و شیرین ایهام دارد، ولی لب شیرین حس‌آمیزی نیست.

گزینه «۱»: «تاج بر سر نهادن» کنایه از به مقام بزرگی رسیدن و «تیر بر سر نهادن» کنایه از کشنن (بر، تیر) جناس دارد.

گزینه «۳»: آب حیات تلمیح به داستان حضرت خضر / لب یاقوت قام تشبيه دارد.

گزینه «۴»: «است و نیست» تضاد دارد. / حیات و زندگی در مرگ بودن تنافق است.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، آرایه، ترکیبی)

ادیات ۳ و زبان فارسی ۳

(مسن اصغری)

-۱۶

در این گزینه، همه جملات دارای فعل هستند و جمله استثنایی (بی فعل) وجود ندارد: [وقتی] از رنج ماه روزه به سلامت جستی، بهنگام بزم، طرب آرای (بیارای) زیرا عید است.

جمله‌های استثنایی در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: چشم بد دور [یاد/ باشد]: جمله استثنایی دو جزوی
گزینه «۲»: افسوس: جمله استثنایی یک جزوی

گزینه «۳»: زندگی بی عشق یعنی دانه‌ای در زیر خاک: جمله استثنایی سه جزوی /
حیف: جمله استثنایی یک جزوی

(زبان فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

(اسماعیل تشتیع)

-۱۷

در فعل «دل بسته بود» دل مفعول است و جزء غیرصرفی فعل نیست، لذا ساختمان فعل ساده است.

(زبان فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه‌های ۴۹ و ۵۰)

(دواور تالش)

-۱۸

مفهوم بیت اول این است که باید فرصت را غنیمت شمرد و تلاش و اراده چاره‌ساز است ولی بیت دوم می‌گوید که در راه عشق سختی وجود دارد باید رهبر و راهنمایی باشد که عاشق را هدایت کند.

گزینه «۲»: «بیگانه‌ستیزی» مفهوم هر دو بیت است (بیگانه ننگ است برای وطن).

گزینه «۳»: در راه عشق که پر از سختی است، باید تحمل داشت.

گزینه «۴»: هر دو بیت می‌گویند که «در راه عشق اطاعت از رهبر و راهنمای لازم است و باید سختی‌ها را تحمل کرد.»

(ادیات فارسی ۳، مفهوم، صفحه‌های ۶۹ تا ۷۱)

(ابراهیم رضایی مقدم)

-۱۹

مفهوم بیت سؤال و گزینه «۱» و «۴»، «نایابیاری قدرت دنیایی» و مفهوم بیت گزینه «۳» «[ار]زش بخشی عشق» است.

(ادیات فارسی ۳، مفهوم، مشابه صفحه ۶۰)

(ابراهیم رضایی مقدم)

-۲۰

ایات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» «بلکشی عاشق» را بیان می‌کند، مفهوم بیت گزینه «۴» «اسیر تعلقات شدن» است.

(ادیات فارسی ۳، مفهوم، مشابه صفحه ۶۰)

(ممدوح اورچهان)

-۱۱

مشحون: پرشده، انباسته، مملو/ ایجاز: بیان مقصود در کوتاهترین لفظ و کمترین عبارت/ دوال: چرم و پوست/ عقد: گردن بند/ خیلتاش: گروه نوکران و چاکران/ خیرخیر: سریع

نکته مهم درسی:

ظلال در معنی سایه‌بان، با شراع هم معنی است.

(ادیات فارسی ۳، لغت، ترکیبی)

(دواور تالش)

-۱۲

فرض: واجب گردانیدن، تعیین کردن

(ادیات فارسی ۳، لغت، ترکیبی)

(دواور تالش)

-۱۳

املای درست واژگان نادرست:

گزینه «۱»: حطام: ریزه گیاه خشک، کنایه از مال دنیا

گزینه «۲»: سخره: مسخره، ریشخند

گزینه «۴»: حق نعمت گزارده شود

(ادیات فارسی ۳، املاء، ترکیبی)

(مسن پرهیزلار)

-۱۴

گزینه «۱»: شامل تاریخ صفاریان، سامانیان و غزنویان (مسعود و قبل از مسعود) است.

گزینه «۲»: خون خورشید از کتاب آن جا که حق پیروز است انتخاب شده و اثر جدایانه‌ای نیست.

گزینه «۳»: غزلواره‌های شکسپیر سروده‌های اوست و نمایشنامه نیست.

(ادیات فارسی ۳، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

(مسن پاسیار)

-۱۵

در بیت «الف» واژه‌های «آب، آه» جناس ناقص (ناهمسان) دارند.

در بیت «ب» شاعر می‌گوید که گل به این علت غرق گلاب است که لطف عرق را بر چهره زیبای تو دیده است، بنابراین بیت دارای حسن تعلیل است.

در بیت «ج» پشت صبا، اضافه استعاری است.

در بیت «د» واژه «خراب» ایهام تناسب دارد (معنی پذیرفتنی و بران و در معنی مست با واژه «می» تناسب دارد).

(ادیات فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

عربی ۳

-۲۱

(فاطمه منصوریان)

«آخی»: خواهرم / «اکثر متی قدره»: از من توانمندتر است / «فی المسابقات الرياضية»: در مسابقات ورزشی / «هی»: او / «لو»: الگویی / «لی»: برای من

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «هنگام» و «الگوی من شده است» نادرست است.

گزینه «۲»: «قدرت بیشتری دارد» نادرست است.

گزینه «۴»: «هنگام»، «بیشترین نیرو را دارد» و «او را الگوی خود کرده است» نادرست است.

نادرست است.

(ترجمه)

-۲۲

(فاطمه منصوریان)

«من»: چه کسی (استفهمی) / «اکثر عملاء»: پرکارتر / «والد»: پدر / «لانه»: زیر او / «یجتمهد»: تلاش می کند / «لأجل»: به خاطر، برای / «راحتنا»: آسایش ما / «کشیرا»:

بسیار

(ترجمه)

-۲۳

(مهدی همایی)

«شهداونا الأعزاء»: شهیدان عزیز ما (رد گزینه «۳») / «فی»: در / «ذاکرة»: یاد، خاطر / «المؤمنين الصالحين»: مؤمنان شایسته (صالح) / «فی ذاکرة المؤمنین الصالحین»: در یاد (خطاط) مؤمنان شایسته (صالح) هستند (خبر است). «می‌مانند» و «خواهند ماند» در گزینه‌های «۱» و «۳» نادرست است. / «هم»: آنان، آنها / «خیر الناس ایماناً»: بهترین مردم از جهت ایمانند، با ایمان ترین مردم هستند / «لَنْ يُنسِوْ»: فراموش نخواهند شد (ضارع منفي مستقبل و مجهول) (رد گزینه‌های «۱» و «۲»)

(ترجمه)

-۲۴

(فاطمه منصوریان)

«لا ینساهم»: آنها را از یاد نمی‌برد («لا ینسی» مضارع منفي ساده است نه مضارع مستقبل). در ترجمه مفعول مطلق تأکیدی (جهاد) به جای «چنان» باید از «مسلاماً، قطعاً و ...» استفاده کیم.

(ترجمه)

-۲۵

(فاطمه منصوریان)

آیه شریفه در صورت سؤال و بیت گزینه «۱» به این نکته اشاره دارند که هر کاری حتی اگر کوچک انجام دهیم نتیجه‌اش را خواهیم دید.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: اشاره به انجام کار نیک، بدون ریا دارد.

گزینه «۳»: اشاره به این نکته دارد که تا همت عالی نباشد نتیجه مطلوب دریافت نمی‌شود.

گزینه «۴»: می‌گوید: بخشیدن یک چیز کوچک در زمان حیات، بهتر از آن است که بعد از مرگ چیزهای بالریزش ببخشم.

(درک مطلب و مفهوم)

(مسعود محمدی)

-۲۶

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «بنقافات» ← «بنقافاتهم» / «مرور الزمان» ← «مر العصور»
 گزینه «۲»: «أبناء البشر جميعاً» ← «جيمع أبناء البشر» / «المختلف» ← «المختلفة»
 گزینه «۳»: «خطاب» ← «يُخاطب» / «بالنقافاتهم» ← «بنقافاتهم» / «على مر السنين» ← «على مر العصور»

(تعربی)

(مسعود محمدی)

-۲۷

«ما باید»: علينا، يَحْبُّ عَلَيْنَا / «شهیدان»: الشہداء / «بگیریم»: أن نتخد / «چراغی»: سراجاً / «ما را هدایت می کند»: يُرشدنا (رد گزینه‌های «۱» و «۲») (یُرشدنا، جمله وصفیه است) / «راه حق و ایمان»: طریق الحق والإیمان/ در گزینه «۴»، «ضوءاً حتی» نادرست است.

(تعربی)

ترجمه متن درک مطلب

دریا شگفتی از شگفتی‌ها است و شاعران در هر زبانی در توصیف زیبایی و به تصویر کشیدن طوفان و آرامش آن مبالغه کرده‌اند. هر کس دریا را عمیق بشناسد، می‌داند که آن منبع انرژی بزرگی است که نقش مهمی را در زندگی انسان ایفا می‌کند. همانا آب (های) دریاها و اقیانوس‌ها همانند رودخانه‌ها جاری نیستند پس نمک در آن ماده محافظت‌کننده‌ای است که مانع متعفن شدن آن می‌شود. و گزارش‌های علمی منتشر کرده‌اند که غواصانی که شبانه به اعماق دریاها نفوذ کرده‌اند منظره عجیبی را دیده‌اند ... صدها چراغ برقی رنگارنگ که روشی آن از ماهی‌هایی هایی در خشان نشأت می‌گیرد. ماهی‌ها این نورها را در جذب کردن ماهی‌هایی کوچک به کار می‌گیرند تا از آن‌ها تغذیه کنند. همان‌طور که با آن از خودشان در مقابل دشمنان دفاع می‌کنند و همچنین به وسیله آن از برخورد با صخره‌ها و موانع دوری می‌جوینند!»

(مسعود محمدی)

-۲۸

گزینه «۳»: از لحاظ مفهومی متناسب با مفهوم متن نیست و نادرست است.
 ترجمه: «این آب‌ها زمانی که به صورت کلی شیرین باشد تبدیل به یک ماده سودمند می‌گردد».
 در حالی که در متن اشاره شد اگر این آب‌ها شیرین بود باعث تعفن و آلودگی می‌گردد.

سایر گزینه‌ها با توجه به مفهوم کلی متن صحیح هستند.

(درک مطلب و مفهوم)

(سیبین رضایی)

-۲۹

آب اقیانوس ...

گزینه «۳»: بیشتر از دریا و رودخانه است!

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: ترجمه: «کمتر از دریا است!»

گزینه «۲»: ترجمه: «مانند رودخانه شور است!»

گزینه «۴»: ترجمه: «مانند رودخانه‌ها جاری است!»

(درک مطلب و مفهوم)

(یوسف عباس)

-۳۶

اسم مشتق و منصوب «مسروّرة» حال مفرد است و با صاحب حالش که ضمیر متصل رفعی «یاء» (اللِّمَخَاطِبَة) است نیز مطابقت دارد، اما سایر گزینه‌ها جامد و مصدر هستند.

(منهوبات)

(ابراهیم رهمان عرب)

-۳۷

«مشتاقین» حال و صاحب آن «تحن» مستتر در فعل «نعمَّ» است که نقش آن فاعل است.

تشريح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: حال وجود ندارد درست است که کلمه «آمنا» به صورت منصوب و نکره و مشتق آمده است، ولی مفعول بُه دوم برای فعل «جعل» می‌باشد.

گزینه «۲»: «جاریه» حال و صاحب حال آن «قطرات» می‌باشد که نقش آن مفعول بُه است.

گزینه «۳»: «مجھوّله» حال و صاحب حال آن «بعض» می‌باشد که نقش آن در جمله نایب فاعل است.

(منهوبات)

(ابراهیم رهمان عرب)

-۳۸

در این گزینه «مطالیین» درست است که حال می‌باشد ولی صاحب حال «الطلاب» فاعل است نه مفعول.

(ابراهیم رهمان عرب)

-۳۹

در این گزینه «خیر» مشتق است و احتیاج به تمییز دارد که تمییز آن نیز «درجه» به صورت صحیح آمده است.

نکته مهم درسی

دو کلمه «خیر و شر» در صورتی اسم تفضیل و مشتق می‌باشند که معنی «بهتر و بهترین» و «بدتر و بدترین» بدهند. در این صورت نیز احتیاج به رفع ابهام یعنی تمییز دارند.

(منهوبات)

(محمد رضا غفورانی - کرکان)

-۴۰

«غداً» در گزینه «۲» مفعول فیه است و این عبارت، دارای تمییز (اسم، منصوب، نکره) که از کلمه پا عبارتی رفع ابهام کند، نیست.

تشريح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: مقتاً (کراحت، دشمنی): مصدر جامدی است که منصوب و تمییز می‌باشد و از فعل «کَبَرَ» رفع ابهام کرده است.

گزینه «۲»: ثواباً: اسم منصوب، نکره و جامد است که بعد از «خیر» به معنای «بهتر» آمده و تمییز است.

گزینه «۴»: ظلمةً: اسم منصوب نکره جامد است که بعد از اسم تفضیل «اشد» آمده و تمییز است.

(منهوبات)

(مسعود محمدی)

-۳۰

در صورت سؤال مطرح شده که هدف گزارش‌های علمی از طرح موضوع نورها در دریاها چیست؟

عبارتی که در گزینه «۲» بیان شده پاسخ مناسبی برای این سؤال می‌باشد: «ایا ممکن است که روزی بشر بتواند از آن معجزه دریایی استفاده کند و بهره ببرد؟!»

(درک مطلب و مفهوم)

(مسعود محمدی)

-۳۱

تشريح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «اللِّمَخَاطِبَة» و «مزید ثلاثی بزيادة حرفين» نادرست‌اند.

گزینه «۳»: «أمر»، «باب تفاعل» و «فاعله «أنت» المستتر» نادرست‌اند.

گزینه «۴»: «معتل و أجوف» و «فاعله ضمير مستتر» نادرست‌اند.

(تبلیل صرفی و نحوی)

(فاطمه منصوریان)

-۳۲

تشريح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «خبر و مرفوع» نادرست است.

گزینه «۳»: «جامد» و «مبني» نادرست‌اند.

گزینه «۴»: «معرفة» و «خبر و مرفوع» نادرست‌اند.

(تبلیل صرفی و نحوی)

(فاطمه منصوریان)

-۳۳

حرکت‌گذاری کامل عبارت: «إِنْ مِيَاهُ الْبَحَارِ وَ الْمُحِيطَاتِ لَيَسْتُ جَارِيَةً كَالْأَنْهَارِ فَالْمُجْلِحُ

فیهَا مَادَّةٌ حَافِظَةٌ تَمْنَعُ عَنْهَا التَّغْفَنَ!»

«جاریه» خبر برای «لیست» است و به صورت منصوب صحیح است.

(هرکت‌گذاری)

(مسعود محمدی)

-۳۴

«مجاهدة» مصدری منصوب از فعل «یجاهد» و مفعول مطلق نوعی است و فعل بعد از آن (لا توصف) جمله وصفیه می‌باشد.

تشريح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «مشفقة» حال است.

گزینه «۳»: «نظرًا» مفعول مطلق تأکیدی است.

گزینه «۴»: «تأثیرًا» تمییز است.

(منهوبات)

(مسعود محمدی)

-۳۵

در عبارت گزینه «۲» کلمه «بعد» مجرور به حرف جر است و بنابراین نمی‌تواند مفعول فیه باشد.

در سایر گزینه‌ها به ترتیب «إذا، بعد، قبل»؛ مفعول فیه هستند.

(منهوبات)

توبه را به تأخیر انداخته است؛ درباره دنیا زاهدانه سخن می‌گوید، اما همچون دنیا
دوستان عمل می‌کند. (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۷، صفحه ۷۴)

(مقدم رضایی‌فقا) -۴۷
توجه به رستگاری اخروی در عین آبادکردن دنیا، بیانگر معیار «دیدگاه متعادل»
نسبت به دنیا و آخرت است و دیدگاه مؤمنان آخرت‌گرا، نسبت به نعمت‌های
دنیوی در آیه «قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعْبَادِهِ وَ الطَّبَابَاتِ مِنَ الرَّزْقِ فُلْهِيَّلَذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ...» بیان گردیده است.
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه‌های ۸۱ و ۸۵)

(مقدم رضا فرهنگیان) -۴۸
تابع فرمان‌های خداوند بودن و نفی خودسری در برنامه‌های فردی و اجتماعی، به
معنای حاکم کردن ولایت الهی است که در آیه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطْبِعُوا اللَّهَ وَ
أَطْبِعُوا الرَّسُولَ وَأُولَئِكُمْ مُّنْكَرٌ...» تبیین شده است.
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه‌های ۸۰ و ۸۳)

(سیده‌هاری هاشمی) -۴۹
جامعه‌ای که در آن، امکان رشد و تعالی برای همگان فراهم باشد، جامعه‌ای عادلانه
است و عدالت اجتماعی در آیه «فَلَذُكَ فَادعُ وَ اسْتَقِمْ كَمَا امْرَتْ وَ لَا تَتَبَعَّ أَهْوَاءَهُمْ
وَ قُلْ أَمْنَتْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَ أَمْرَتْ لِأَعْدِلَّ تَبَيَّنَكُمُ اللَّهُ رَبُّنَا وَ رَبُّكُمْ» مورد
توجه واقع شده است.

رسول خدا (ص) با گفتار و رفتار خویش، انقلابی عظیم در تبیین جایگاه خانواده و
احیای منزلت زن ایجاد کرد که این مفهوم در آیه «وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ حَلَقَ لَكُمْ مِنْ
أَنْسِيْكُمْ أَزْوَاجًا لِتُسْكُنُو إِلَيْهَا وَ جَعَلَ تَبَيَّنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً...» بیان شده است.
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه‌های ۸۰، ۸۲، ۸۵ و ۸۷)

(مرتضی محسن‌کبیر) -۵۰
رباخواری گناه اجتماعی است و شراب‌خواری گناه فردی است. راه اصلاح و معالجه
جامعه از بیماری‌های اجتماعی، انجام دادن وظيفة امر به معروف و نهی از منکر
است.
خوش‌گذرانی در دوره جوانی به امید توبه کردن در دوران پیری، حیله خطرناک
شیطان است. (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۷، صفحه‌های ۶۹، ۷۳ و ۷۴)

(مقدم رضایی‌فقا) -۵۱
طبق حدیث چلین: «إِنَّ تَارِكَ فِيْكُمُ الْتَّقَلِيْنِ كِتَابَ اللَّهِ وَ عِتَرَتَى أَهَلَّ بَيْتِيْ مَا إِنْ
تَمْسَكَكُمْ بِهِمَا لَنْ تَقْبِلَا أَبَدًا وَ إِنَّهُمَا لَنْ يَغْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَى الْحَوْضِ»، تمسک به
دو میراث گران‌بهای پیامبر (ص) موجب گمراه نشدن مسلمانان می‌گردد (لن
تَضَلُّوا أَبَدًا) و این دو، هرگز از یکدیگر جدا نخواهد شد (لَنْ يَغْتَرِقَا).
(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۶۱ و ۶۷)

(مقدم رضایی‌فقا) -۵۲
اصولاً یکی از اهداف ارسال پیامبران آن بود که مردم، جامعه‌ای بر پایه عدل بنا
کنند و روابط مردمی و زندگی اجتماعی خود را بر اساس قوانین عادلانه بنا نهند.
این هدف بزرگ بدن وجود یک نظام حکومتی سالم، میسر نیست. آیا می‌شود
خداوند هدفی (مانند عدالت اجتماعی) را برای ارسال پیامبر خود تعیین کند، ولی
ازبار و شیوه رسیدن به آن را نادیده بگیرد؟ در آیه «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رَسُّلًا بِالْبَيِّنَاتِ وَ
أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ لِيَقُولُوا النَّاسُ بِالْقِسْطِ» به هدف عدالت اجتماعی و
ازبارهای برپایی نظام اجتماعی عادلانه اشاره شده است.
(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه‌های ۵۰ و ۵۳)

دین و زندگی پیش‌دانشگاهی و سوم

-۴۱

(مقدم رضایی‌فقا)

توبه در مورد بندگان، به معنای بازگشتن از گناه بهسوی فرمان برداری از خداوند
است. این کلمه در قرآن کریم برای خداوند هم به کار می‌رود که در این صورت،
به معنای بازگشت لطف و آمرزش الهی به انسان توبه کار است. توبه انسان و توبه
خدا، به ترتیب در آیه «فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَ اصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ» تبیین شده است.

یکی از مصادیق بازگشت لطف الهی به انسان توبه کار، در عبارت «فَأَوْلَئِكَ يَبَدَّلُ اللَّهُ
سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ» به شکل تبدیل گناهان به نیکی‌ها بیان شده است.
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۷، صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

-۴۲

(مرتضی محسن‌کبیر)

امام علی (ع) درباره توبه و پاکی می‌فرماید: «الْتَّوْبَةُ تَطْهِيرُ الْقُلُوبَ وَ تَغْسلُ الذُّنُوبِ:
توبه دل‌ها را پاک می‌کند و گناهان را می‌شوید» و از این جهت با آیه شریفه «الَّا
مِنْ تَابَ وَ أَمْنَ وَ عَمِلَ عَمَلاً صَالِحاً فَأَوْلَئِكَ يَبَدَّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ ... : مَنْ
كَسَى كَه بازگردد و ایمان آورد و عمل صالح انجام دهد و خداوند بدی‌ها را به
نیکی‌ها تبدیل می‌کند ...» ارتباط دارد.

مرحله اول توبه «پشمیمانی از گذشته» است و در این مرحله، انسان توبه کار با
عبارت‌هایی مانند «استغفار الله» پشمیمانی خود را ایراز می‌کند که در آیه «وَ مِنْ
يَعْمَلُ سُوءًا او يظلم نفسه ثم يَسْتَغْفِرُ الله...» این موضوع مذکور است.
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۷، صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

-۴۳

(هاری تاصری)

گذراز عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند تغییر در نگرش انسان‌ها و تحولی
بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم بود. رسول خدا (ص) این رسالت
بزرگ را از شهر مکه آغاز کرد و با کمک یاران صمیمی خود در مدینه، پایه‌های
تمدن اسلامی را بناند. (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه‌های ۸۶)

-۴۴

(مرتضی محسن‌کبیر)

از اقدامات مهم رسول خدا (ص) ایجاد نگرشی جدید در جامعه بود که موجب
تحول در روابط میان ملت‌ها گردید. تا پیش از آن، پادشاهان، رؤسای قبایل،
اشراف و بزرگان معمولاً روابط خود با دیگران را بیشتر براساس منافع مادی و زیر
سلطه درآوردن قبایل و سرزمین‌های یکی‌گر تنظیم می‌کردند و مردم را در جهت
همین اهداف سوق می‌دادند که این موضوع در آیه شریفه «مُحَمَّدُ رَسُولُ اللَّهِ وَ
الَّذِينَ مَعَهُ اشْدَاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رَحْمَاءُ بِنَاهِمْ ...» تجلی دارد.
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه‌های ۸۰ و ۸۵)

-۴۵

(مرتضی محسن‌کبیر)

گاهی حرمت‌شکری به تدریج افزایش می‌یابد و دامنه گناه آن چنان گسترده می‌شود
که چراغ عقل و فطرت به خاموشی می‌گردد.
«توجیه» گناه و «عادت» به آن، از پرتابهای خطناک سقوط در وادی ضلالت
است. امام صادق (ع) به یکی از یاران خود فرمود: «چنان از خدا خوف داشته باش
که گویی او را می‌بینی. پس اگر تو او را نمی‌بینی، او تو را می‌بیند».
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۷، صفحه‌های ۶۱ و ۶۹)

-۴۶

(مرتضی محسن‌کبیر)

تمام طول عمر، ظرف زمان توبه است و تا لحظه مرگ می‌توان توبه کرد.
امیر المؤمنین علی (ع) در پاسخ به کسی که از او موضع‌های درخواست کرد، فرمود:
«از کسانی مباش که بدون عمل، دل به آخرت بسته و به واسطه آرزوی طولانی،

زبان انگلیسی ۳ و پیش‌دانشگاهی

-۵۳

-۶۱ ترجمه جمله: «صاحبان خانه می‌خواستند خانه طراحی شود تا آن را برای فروش مناسب کنند».

نکته مهم درسی
بعد از فعل "want" فعل اصلی به همراه "to" به کار می‌رود. همچنین با توجه به معنی جمله و متعدد بودن فعل "design" باید از ساختار مجهول استفاده شود که بر اساس ساختار رو به رو ساخته می‌شود: "be + p.p."

-۶۲ ترجمه جمله: «رئیس به جین اجازه داد کارخانه را زودتر ترک کند تا او بتواند از مادرش در خانه مراقبت کند».

نکته مهم درسی
برای نشان دادن هدف و منظور از ربطدهنده "so that" به معنی "تا، بهمنظور این که" طبق ساختار «فعل اصلی + فعل کمکی + فعل کمکی + فعل کمکی + فعل کمکی + فعل کمکی» در این جمله فعل کمکی باید از نظر زمانی با فعل جمله پایه تطابق داشته باشد. چون "let" در جمله پایه در زمان گذشته است، از "could" استفاده می‌کنیم. (گرامر)

-۶۳ ترجمه جمله: «بک نمونه تصادفی از دو هزار نفر در سرتاسر انگلستان در آزمایش اولیه آن‌ها استفاده شد».

(۱) ویژگی (۲) نمونه (۳) کشف (۴) مأموریت (واژگان)

-۶۴ ترجمه جمله: «شما باید هر مشکل را به عنوان یک جنبه مهم از کل موقعیت پروردید در نظر بگیرید».

(۱) فضای (۲) جنبه (۳) توده (۴) پیشنهاد (واژگان)

-۶۵ ترجمه جمله: «در تاریک‌ترین نقطه شب، چراغ‌ها در روستاهای دور در میان دره‌ها چشمک می‌زنند».

(۱) در دسترس، موجود (۲) مستقیم (۳) دور، فاصله‌دار (۴) عمومی (واژگان)

-۶۶ ترجمه جمله: «بیشتر اطلاعات درباره این شاخه از فیزیولوژی به وسیله مشاهده مستقیم رفتار حیوانات جمع آوری شد».

(۱) آموزش، راهنمایی (۲) ساخت و ساز (۳) ترکیب، ساخت (۴) مشاهده، بررسی (واژگان)

-۶۷ ترجمه جمله: «او دائمًا به سفر آینده‌اش به فرانسه فکر می‌کند. او نمی‌تواند هرگز آن را از سرش ببرون کند».

(۱) به طور پیوسته، دائمًا (۲) به طور طبیعی (۳) به طور مناسب (۴) به طور مصنوعی (واژگان)

ترجمه متن کلوبتست:
حدود ۴۰۰۰ سال قبل، مصریان باستان یک سامانه زمانی ۱۲ ساعته ساختند. آن‌ها روز را به ۱۲ ساعت تقسیم کردند. ساعتهای اولیه از سایه‌های آفتاب استفاده می‌کردند تا ساعتهای روز را نشان دهند. یک تکه چوب بلند به [تعداد] ساعت‌ها علامت گذاری می‌شد. تکه کوتاهی از چوب در یک انتهای آن چوب بلند قرار داده می‌شد. وقتی [موقعیت] خورشید در آسمان تغییر می‌کرد، تکه چوب کوچک سایه‌هایی را روی تکه چوب بلند ایجاد می‌کرد، این سایه‌ها ساعت را نشان می‌دادند. این روش نشان داد زمان، مفید بود، اما خیلی دقیق نبود. بعداً، ساعتهای آفتابی دور ساخته شدند. آن‌ها هم از سایه‌های خورشید استفاده می‌کردند؛ اما دقیق‌تر از ساعتهای چوبی بودند.

ساعت‌های آفتابی می‌توانستند در روزهای آفتابی زمان را اندازه‌گیری کنند. اما آن‌ها در شب با زمانی که خورشید به وسیله ابرها پنهان می‌شدند، کار نمی‌کردند. به علاوه، مردم به شدت گیج می‌شدند و وقتی می‌didند در ساعتهای آفتابی، زمان همراه با فصل‌ها عوض می‌شود.

(مرتضی محسن‌کبیر)

منظور از بهترین مخلوقات در عبارت «ولنک هم خیر البریة»، حضرت علی (ع) و پیروان اوست. این آیه، بعد از بیان اوصاف حضرت علی (ع) توسط پیامبر (ص)، نازل گردید. نزول آیه آن گاه بود که رسول خدا (ص) می‌فرمود: «این مرد اولین ایمان اورنده به خدا، وفادارترین شما در بیمان با خدا، راسخ‌ترین شما در انجام فرمان خدا، صادق‌ترین شما در داوری بین مردم، بهترین شما در رعایت مسوات بین آن‌ها و ارجمندترین شما نزد خداست». (دین و زندگی ۳، درس ۸، صفحه ۷۷)

-۵۴

الهی بودن منصب جانشینی و امامت به معنای این است که فقط خدا می‌تواند امام مصصوم و جانشین پیامبر را تعیین کند که مفهوم در آیه ولایت: «إِنَّمَا وَلَيْكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا يُقْيِمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاجِعُونَ» جلوه دارد. (دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۵۹ و ۶۲)

-۵۵

در جریان نزول آیه انذار و پس از اعلام وفاداری حضرت علی (ع) در مراسم دعوت خویشان پیامبر (ص)، پیامبر دست حضرت علی (ع) را در دست گرفت، بیعت ایشان را پذیرفت و به مهمانان فرمود: «همانا این برادر من، وصی من و جانشین من در میان شما خواهد بود». (مرتضی محسن‌کبیر)

از انجا که حضرت هارون (ع) برای حضرت موسی (ع) جایگاه مشاور، پشتیبان و شریک امر هدایت را داشت و پیامبر (ص) منزلت حضرت علی (ع) را به هارون همانند کرده بود، این مقام‌ها برای حضرت علی (ع) نیز اثبات می‌شود. (دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۶۱ و ۶۲)

-۵۶

پس از گذشت مدتی از رحلت رسول خدا (ص)، جاهلیت با شکلی جدید وارد زندگی اجتماعی مسلمانان شد که بیانگر چالش تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت قیصری و کسرایی است. خطر بازگشت به جاهلیت در عبارت «نقبتهم علی آغایکم» تذکر داده شده است. (مرتضی محسن‌کبیر)

(دین و زندگی ۳، درس ۷، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

-۵۷

حدیث «علی مع القرآن و القرآن مع علی» با حدیث نقلين هم مفهوم است. زیرا هر دو به همراهی علی (ع) که یکی از اهل بیت (ع) است با قرآن کریم اشاره دارند و حدیث نقلين از منظر اشاره به عصمت با آیه تعلیمی: «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَذِعَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرُكُمْ تَطْهِيرًا». همانا خداوند اراده که دور گرداند از شما اهل بیت پلیدی و نایاکی را و شما کاملاً پاک و طاهر قرار دهد «که مؤید عصمت اهل بیت (ع) است، هماهنگی دارد. (مرتضی محسن‌کبیر)

(دین و زندگی ۳، درس‌های ۵ و ۶، صفحه‌های ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۷۵ و ۷۶)

-۵۸

پیامبر (ص) علاوه بر رساندن وحی به مردم، وظيفة تعلیم و تبیین آیات قرآن کریم (مرجعیت دینی) را نیز بر عهده داشت تا مردم بتوانند به معارف بلند این کتاب آسمانی دست پابند. پس از دریافت و ابلاغ وحی، عده زیادی با اشتیاق، آیات قرآن را فرا می‌گرفتند و در سینه خود حفظ و به آن عمل می‌کردند. (مرتضی محسن‌کبیر)

(دین و زندگی ۳، درس ۷، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

-۵۹

برخی از عالمان وابسته به بنی‌امیه و بنی‌عباس و گروهی از علمای اهل کتاب (يهودی و مسیحی)، از موقعیت برکناری امام مصصوم استفاده کردند و به تفسیر و تعلیم آیات قرآن و معارف اسلامی، مطابق با افکار خود و منانع قدرتمندان پرداختند. (تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث) از سوی دیگر، حاکمان وقت تلاش می‌کردند شخصیت‌های اصلی اسلامی، بهخصوص اهل بیت پیامبر (ص) را در ازدواج قرار دهند و افزایی را که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی به دور بودند، به جایگاه برجسته برسانند و راهنمای مردم معرفی کنند. (ظہور شخصیت‌ها و الگوهای غیرقابل اعتماد) (مرتضی محسن‌کبیر)

(دین و زندگی ۳، درس ۷، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

-۶۰

هر قدر درجه ایمان و عمل انسان‌ها بالاتر باشد، استعداد و لیاقت دریافت هدایت‌های معنوی را بیشتر کسب می‌کنند. نمونه‌ای کامل از این نوع هدایت را می‌توانیم در رفتار رسول خدا (ص) با حضرت علی (ع) ببینیم. آن حضرت از همان دوران کودکی، تحت تربیت پیامبر (ص)، قرار گرفت و علاوه بر تربیت از روش‌های معمولی، از هدایت‌های معنوی رسول خدا (ص) نیز بهره می‌برد. (مرتضی محسن‌کبیر)

(دین و زندگی ۳، درس ۷، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

(امیرمسین ماراد)

ترجمه جمله: «تمام جملات زیر درست هستند، به جز این که مایا ارزش آموزش و سخت کاری را درس داد.» (درک مطلب)

-۷۴

(امیرمسین ماراد)

ترجمه جمله: «ایده اصلی این متن چیست؟»
«مایا آنجلو علی رغم سختی هایی که [با آن ها] مواجه شده بود، زندگی موفقی داشت.» (درک مطلب)

-۷۵

(امیرمسین ماراد)

ترجمه جمله: «کلمه خط کشیده شده ”mute“ در بند ۲۰ به چه معناست؟»
«بی اشتیاق با نتوان در صحبت کردن» (درک مطلب)

-۷۶

ترجمه متن درک مطلب دوم:

آیا تاکنون در این باره فکر کرده اید که یک روز چه نوع شغلی می خواهید انجام دهید؟ اگر فکر می کنید که دوست دارید به مردم کمک کنید، مراقبت های بهداشتی یک کار شگفت انگیز برای در نظر داشتن است. آینده مشاغل مراقبت بهداشتی روشن است. این جدیدترین پیش بینی وزارت کار ایالت متعدد است. مشاغلی در داروسازی، تزییناتی و فناوری قلی - عروقی همگی در فهرست آن مشاغل در حال رشد است. این [موضوع] قرار نیست به زودی تغییر کند. تا سال ۲۰۱۶ وزارت خانه گزارش می دهد که در ایالات متعدد سه میلیون شغل مراقبت بهداشتی جدید خواهد بود. این بیشتر از هر صنعت دیگری است.

درمانگرهای فیزیکی به مردم کمک می کنند تا موفق شوند و از همه نوع جراحات و بیماری ها بهبود پیدا کنند. آن ها درک متخصصان ای از چگونگی حرکت بدن دارند. آن ها می توانند در درمانگاه های خصوصی، مدارس، آسایشگاه ها و مراکز توان بخشی کار کنند.

دستیاران پزشکان، پزشکی را زیر نظر اداره پزشکان می آموزند. انجام آزمایشات فیزیکی، تفسیر آزمایش ها و نوشتن نسخه ها همگی بخشی از این شغل هستند.

متخصصان خدمات خون رابطه های بین اهدا کنندگان خون و افرادی هستند که برای زندگان نیاز به خون دارند. آن ها بسته های خون را نگهداری می کنند و کمک می کنند خون به جایی برسد که لازم است.

دانشمندان پزشکی تحقیقاتی را انجام می دهند که به داروهای، درمان ها و واکسن های جدید ختم می شوند. محققان ساعات طولانی ای را در آزمایشگاه ها یا در درمانگاه ها سپری می کنند و مقاولانی در مورد یافته های ایشان برای مجلات علمی می نویسند.

پزشکان متخصصان پزشکی بسیار تعلیم دیده ای هستند که روزهای خود را برای تشخیص و درمان هم می نویسند. این های سپری می کنند. پرستاران مراقبت روزمره روزانه برای بیمارانی که قبل از پزشکان را دیده اند فراهم می کنند. تفاصیل برای پزشکان و پرستاران بالاست و پیش بینی می شود که در سال های آینده حتی بیشتر هم بشود. متخصصان کمیاب ۴۰۰۰۰ پزشک تا سال ۲۰۲۰ ۲۶۰۰۰۰ پرستار تا سال ۲۰۲۵ را پیش بینی می کنند.

-۷۷

(امیرمسین ماراد)

ترجمه جمله: «کدام جمله به بهترین شکل ایده اصلی متن را منعکس می کند؟»
«فرصت های زیادی در صنعت مراقبت پزشکی وجود دارد.» (درک مطلب)

-۷۸

(امیرمسین ماراد)

ترجمه جمله: «به احتمال بسیار زیاد، نویسنده حرفه های مراقبت بهداشتی ای، غیر از (شغل) پزشکان و پرستاران را برجسته کرد تا اطلاعاتی را درباره حرفه های مراقبت بهداشتی ارائه دهد که درباره آن ها خواننده ممکن است (چیزی) نداند.» (درک مطلب)

-

(امیرمسین ماراد)

ترجمه جمله: «کلمه ”projected“ که در پاراگراف آخر زیر آن خط کشیده شده به معنای ”predicted“ است.» (درک مطلب)

-۷۹

(امیرمسین ماراد)

ترجمه جمله: «کدامیک از نتایج زیر درباره حوزه مراقبت بهداشتی توسط متن تأیید می شود؟»
«فراد بیشتری باید در حوزه مراقبت بهداشتی کار کنند.» (درک مطلب)

-۸۰

(علی شکوهی)

نکته مهم درسی
با توجه به وجود فعل "show" بعد از جای خالی، باید از کلماتی مانند "so as to", "in order to, to" برای بیان مقصود و منظور استفاده کنیم، در حالی که گزینه های ۱ و ۲ قبل از یک جمله کامل به کار می روند.

(کلوز تست)

-۶۸

نکته مهم درسی
عبارت قبل از جای خالی یعنی "A short piece of wood" نمی تواند فاعل اصلی جمله باشد، پس با ساختار مجھول در این سؤال سر و کار داریم (رد گزینه های ۲ و ۴). گزینه ۳ با آن که دارای ساختار مجھول است، با زمان جمله همانگی ندارد.

(کلوز تست)

-۶۹

(علی شکوهی)

نکته مهم درسی
۱) مقایسه کردن
۲) تغییر کردن
۳) کاوش کردن
۴) فرود آمدن

-۷۰

(علی شکوهی)

نکته مهم درسی
۱) تا زمانی که
۲) بعد از
۳) هر چند
۴) (کلوز تست)

-۷۱

(علی شکوهی)

نکته مهم درسی
۱) خوب شباته
۲) به شدت
۳) به طور مشابه
۴) (کلوز تست)

-۷۲

ترجمه متن درک مطلب اول:

ما یا آنجلو در ۴ آوریل سال ۱۹۲۸، در سنت لوئیس میزوری به دنیا آمد. آنجلو کوکی سختی داشت که در آن با بیعیض و یک خانواده [از هم] جدا شده مواجه شد. وقتی خیلی کم سن و سال بود، والدینش [از هم] طلاق گرفتند. آنجلو و برادرش، بیلی، برای زندگی با مادربرزگشان در آرکنساس فرستاده شدند. مادربرزگ دوست داشتنی او به او ارزش ساخت کوشی و تحصیل را آموخت.

به عنوان یک دختر جوان، آنجلو تجربه های وحشتناکی را تحمل شد. چالش های اوایل زندگی او باعث شدند که او تقریباً به مدت پنج سال لال شود.

در حین تحصیل، آنجلو شروع به کشف کردن قدرت صدای خود کرد. پس از دبیرستان، او شغل های متفاوت زیادی را انجام داد. در نهایت، او یک خواننده، بازیگر و فعال (اجتماعی) شد. سپس کار او به عنوان نویسنده ترقی یافت. او بیش از ۳۰ کتاب پرفروش نوشت. در سال ۱۹۶۹، او اولین زندگان نامه خود را [با عنوان] «من می دانم چرا بزرگ نهادم» منتشر کرد. آن بزرگترین موفقیت ادبی او بود. «من می دانم چرا بزرگ نهادم» همچنان در مدارس و داشگاه های زیادی تدریس می شود.

در ژانویه سال ۱۹۹۳، آنجلو افتخار بزرگی را کسب کرد. از او خواسته شد تا در مراسم ریاست جمهوری که در آن رئیس جمهور جدید مسئولیت رئیس جمهوری قیلی را رسمی بر عده می گیرد، یک شعر بخواند. او فقط دو میلیون شاعر در تاریخ آمریکا بود که آن افتخار را داشته باشد. بعدها، آنجلو مدل آزادی ریاست جمهوری ۲۰۱۰ را دریافت کرد.

ما یا آنجلو در سال ۲۰۱۴ فوت کرد. او بهدلیل مشارکت هایش در ادبیات، هنرها و جدال برای برابری و حقوق جهانی تجلیل می شود.

-۷۳

(امیرمسین ماراد)

ترجمه جمله: «ما یا آنجلو چگونه به بهترین صورت می تواند توصیف شود؟»
«قوی و خلاق» (درک مطلب)

دفترچه پاسخ

آزمون

«۹۸ اسفند ماه ۹»

اختصاصی نظام قدیم ریاضی

گروه های ویراستاران

نام درس	دیفرانسیل	هنری	ریاضیات کسری	فیزیک	شیمی
گزینشگر	سید عادل حسینی	امیرحسین ابومحبوب	بابک اسلامی	محمد حسن محمدزاده مقدم	
گروه ویراستاری	علی ارجمند	علی ارجمند	علی ارجمند	امیر محمودی انزابی سجاد شهرابی فراهانی	ایمان حسین نژاد
مسئول درس	سید عادل حسینی	امیرحسین ابومحبوب	امیرحسین ابومحبوب	محمد حسن محمدزاده مقدم	
مسئول درس مستند	سمیه اسکندری	فرزانه خاکپاش	فرزانه خاکپاش	پوپک مقدم	دانیال بهارفصل

گروه های و تولید

مدیر گروه	محمد اکبری
مسئول دفترچه	فریده هاشمی
گروه مستندسازی	مدیر گروه: فاطمه رسولی نسب
حروفنگارو صفحه آرا	میلاد سیاوشی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی «وقف عام»

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن: ۰۶۴۶۳-۰۲۱

دیفرانسیل

برای مشتق تابع f نیز داریم:

$$f'(x) = \begin{cases} a & ; x < -1 \\ -2x + b & ; x \geq -1 \end{cases}$$

حال باید مشتق چپ و راست تابع در $x = -1$ برابر باشند:

$$\begin{cases} f'_-(-1) = a \\ f'_+(-1) = 2 + b \end{cases} \xrightarrow{\text{مشتق پذیری}} a = b + 2 \Rightarrow a - b = 2 \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1),(2)} a = 2, b = 0 \Rightarrow a + b = 2$$

(دیفرانسیل - صفحه‌های ۱۳۶ و ۱۳۷)

(محمد مصطفی ابراهیمی)

-۸۴

$$\lim_{x \rightarrow \frac{1}{2}} f(x) = 0 \times \operatorname{sgn}\left(\frac{1}{2}\right) = 0$$

$$f'\left(\frac{1}{2}\right) = \lim_{x \rightarrow \left(\frac{1}{2}\right)} \frac{(2x-1)\operatorname{sgn}\left(\frac{1}{2}\right) - 0}{x - \frac{1}{2}} = \frac{2\left(x - \frac{1}{2}\right)}{x - \frac{1}{2}} = 2$$

بنابراین f در $x = \frac{1}{2}$ پیوسته و مشتق پذیر است.

(دیفرانسیل: صفحه‌های ۱۳۶ و ۱۳۷)

(سعید عالم‌پور)

-۸۵

$$g(x) = \frac{f(x)}{x} \Rightarrow g'(x) = \frac{f'(x)x - f(x)}{x^2}$$

$$\xrightarrow{x=4} g'(4) = \frac{4f'(4) - f(4)}{16} = \frac{4(-5) - 4}{16} = \frac{-24}{16} = -\frac{3}{2}$$

(دیفرانسیل - صفحه‌های ۱۳۸ و ۱۳۹)

(علی شهرابی)

-۸۶

این تابع در $x = 0$ ، مشتق چپ و راست ناهمogen دارد، بنابراین در این نقطه مشتق ناپذیر است.

(دیفرانسیل - صفحه‌های ۱۳۶ و ۱۳۷)

تشکیل می‌دهیم:

$$(f+g)(x) = f(x) + g(x) = \frac{1 - \sin x}{x \cos x} + \frac{\sin x + \cos x - 1}{x \cos x}$$

$$= \frac{\cos x}{x \cos x} = \frac{1}{x}$$

$$\Rightarrow (f+g)'(x) = \left(\frac{1}{x}\right)' = \frac{-1}{x^2} \xrightarrow{x=\frac{1}{2}} \frac{1}{\frac{1}{4}} = -4$$

(دیفرانسیل - صفحه‌های ۱۳۸ و ۱۳۹)

(کاظم اجلالی)

-۸۱

محل برخورد نمودار تابع با محور عرض‌ها نقطه $(0,1)$ است. شیب خط مماس بر نمودار تابع در این نقطه برابر مشتق تابع به ازای $x = 0$ است. داریم:

$$f'(x) = 3 \cos x$$

$$\Rightarrow m = f'(0) = 3$$

بنابراین معادله خط مورد نظر $y = 3x + 1$ است.

(دیفرانسیل - صفحه‌های ۱۳۶ و ۱۳۷)

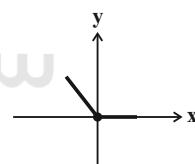
(عادل مسینی)

-۸۲

به دلیل حضور عبارت x در ضابطه توابع، هر x تابع در $x = 0$ پیوسته هستند. در یک همسایگی $x = 0$ ، مقادیر $[|x|]$ و $[x^2]$ برابر صفر هستند، بنابراین تابع $x = [|x|]$ و $y = [x^2]$ در این همسایگی تابع ثابت صفر و در نتیجه مشتق پذیر هستند.

تابع $|x|$ را نیز می‌توان به صورت زیر نوشت:

$$y = x | x | = \begin{cases} -x^2 & ; x < 0 \\ x^2 & ; x \geq 0 \end{cases} \Rightarrow y' = \begin{cases} -2x & ; x < 0 \\ 2x & ; x \geq 0 \end{cases}$$

 واضح است که این تابع نیز در $x = 0$ مشتق پذیر است.اما نمودار تابع $y = [x]x$ در همسایگی $x = 0$ به صورت زیر است:این تابع در $x = 0$ ، مشتق چپ و راست ناهمogen دارد، بنابراین در

این نقطه مشتق ناپذیر است.

(دیفرانسیل - صفحه‌های ۱۳۶ و ۱۳۷)

(عرفان صادقی)

-۸۳

شرط اولیه برای مشتق پذیری، پیوستگی است، بنابراین تابع f در $x = -1$ باید پیوسته باشد:

$$\begin{cases} \lim_{x \rightarrow (-1)^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow (-1)^-} (ax + b) = -a + b \\ f(-1) = \lim_{x \rightarrow (-1)^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow (-1)^+} (-x^2 + bx - 1) = -b - 2 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{پیوستگی}} -a + b = -b - 2 \Rightarrow a - 2b = 2 \quad (1)$$

$$\Rightarrow f'(x) = -2 \cos x$$

$$\Rightarrow f'\left(\frac{\pi}{6}\right) = -2 \cos\left(\frac{\pi}{6}\right) = -2\left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right) = -\sqrt{3}$$

(دیرانسیل: صفحه‌های ۱۳، ۱۴ و ۱۵)

(ممدر طاهر شعاعی)

-۹۲

با استفاده از رابطه $\cos 3x = 4\cos^3 x - 3\cos x$ داریم:

$$f(x) = \cos x(4 - 4\cos^2 x)\sin^2 x = -(4\cos^2 x - 3\cos x)\sin^2 x$$

$$= -\cos^3 x \sin^2 x$$

$$\Rightarrow f'(x) = 3\sin^2 x \sin^2 x - \cos^3 x \sin 2x$$

$$\Rightarrow f'\left(\frac{\pi}{6}\right) = 3\sin\left(\frac{\pi}{6}\right)\sin^2\left(\frac{\pi}{6}\right) - \cos\left(\frac{\pi}{6}\right)\sin\left(\frac{\pi}{6}\right)$$

$$= 3\left(\frac{1}{2}\right)^2 - \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$$

(دیرانسیل: صفحه‌های ۱۳، ۱۴ و ۱۵)

(ممدر: زارع کار)

-۹۳

$$m_1 = f'_+(0) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\tan x - 0}{x - 0}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\sin x}{x \cos x} = 1 = \tan \alpha_1 \Rightarrow \alpha_1 = \frac{\pi}{4}$$

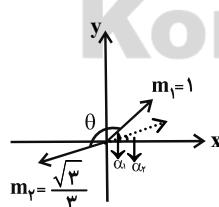
$$m_\gamma = f'_-(0) = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{\frac{x \cos x}{\sqrt{3}} - 0}{x}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{\cos x}{\sqrt{3}} = \frac{1}{\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3}}{3} = \tan \alpha_\gamma \Rightarrow \alpha_\gamma = \frac{\pi}{6}$$

$$\alpha_1 - \alpha_\gamma = \frac{\pi}{4} - \frac{\pi}{6} = \frac{\pi}{12}$$

$$\Rightarrow \theta = \pi - \frac{\pi}{12} = \frac{11\pi}{12}$$

(دیرانسیل: صفحه‌های ۱۳، ۱۴ و ۱۵)

-۹۴

(عامل مسینی)

نقطه تماس: $y^3 + y = x \xrightarrow{x=2} y^3 + y = 2 \Rightarrow y = 1 \Rightarrow A(2, 1)$

$$y^3 + y - x = 0 \Rightarrow y' = -\frac{f'_x}{f'_y} = -\frac{-1}{3y^2 + 1} \stackrel{y=1}{=} \frac{1}{4}$$

(علی شهرابی)

-۸۷

$$f'(x) = \frac{3}{(x+1)^2} = 3(x+1)^{-3}$$

$$\Rightarrow f''(x) = 3(-2) \times (x+1)^{-4} = -6(x+1)^{-4}$$

$$f'(a) = f''(a) \Rightarrow \frac{3}{(a+1)^2} = \frac{-6}{(a+1)^3} \xrightarrow{a \neq -1} 3 = \frac{-6}{a+1}$$

$$\Rightarrow 3a + 3 = -6 \Rightarrow a = -3$$

(دیرانسیل - صفحه‌های ۱۴۵)

(عامل مسینی)

-۸۸

$$f(x) = \lim_{i \rightarrow +\infty} \left(1 + \frac{x}{i}\right)^{ri} = e^{rx}$$

$$f'(x) = re^{rx}, f''(x) = r^2 e^{rx} \Rightarrow f^{(n)}(x) = r^n e^{rx}$$

$$\Rightarrow f^{(n)}(0) = r^n e^0 = r^n$$

(دیرانسیل، صفحه‌های ۱۴۵ و ۱۶۵)

(عمرفان صادری)

-۸۹

$$f(a) = 2f'(a) = \lambda \Rightarrow \begin{cases} f(a) = \lambda \\ f'(a) = \frac{\lambda}{2} \end{cases}$$

$$y = \sqrt[3]{f(x)} \Rightarrow y' = \frac{f'(x)}{\sqrt[3]{(f(x))^2}} \xrightarrow{x=a} y' = \frac{f'(a)}{\sqrt[3]{(f(a))^2}}$$

$$\Rightarrow y' = \frac{\frac{1}{2}}{\sqrt[3]{\frac{1}{4}}} = \frac{1}{3}$$

(دیرانسیل: صفحه‌های ۱۵۰)

(ممدر: خوشبختی پیری)

-۹۰

با مشتق‌گیری از طرفین تساوی صورت سؤال خواهیم داشت:

$$f(\sqrt{x}) = \sqrt{g(x)} \xrightarrow{2\text{ توان}} (f(\sqrt{x}))^2 = g(x)$$

$$\Rightarrow 2f(\sqrt{x})f'(\sqrt{x}) \times \frac{1}{2\sqrt{x}} = g'(x)$$

اما تساوی فوق به ازای $x = 1$ به صورت زیر است:

$$2f(1)f'(1) \times \frac{1}{2} = g'(1) \Rightarrow f(1)f'(1) = g'(1) \Rightarrow f(1) = \frac{g'(1)}{f'(1)} = \frac{1}{2}$$

(دیرانسیل: صفحه‌های ۱۵۰)

(میلاد سهیابی لاریجانی)

-۹۱

$$f(x) = \frac{\cos x}{1 + \sin x} = \frac{\frac{1}{2}(1 - \sin x)}{1 + \sin x} = \frac{(1 - \sin x)(1 + \sin x)}{1 + \sin x}$$

$$\Rightarrow f(x) = \frac{1 - \sin x}{1 + \sin x}; x \neq k\pi - \frac{\pi}{2} (k \in \mathbb{Z})$$

$$(f^{-1})'(3) = \frac{1}{f'(-\frac{2}{3})} = \frac{1}{18(-\frac{2}{3})} = -\frac{1}{12}$$

(دیرفرازیل: صفحه‌های ۱۵۷ و ۱۵۸)

(کاظم اجلان)

-۹۸

مشتق تابع f را در نقطه $A'(1, 2)$ محاسبه می‌کنیم:

$$f'(x) = 1 + \frac{4}{\pi} \times \frac{1}{1+x^4} \Rightarrow f'(1) = 1 + \frac{4}{\pi} \times \frac{1}{2}$$

$$f'(1) = 1 + \frac{2}{\pi} \Rightarrow f'(1) = \frac{\pi+2}{\pi}$$

می‌دانیم اگر $(f^{-1})'(b) = \frac{1}{f'(a)}$ باشد، $f(a) = b$ است. پس داریم:

$$(f^{-1})'(2) = \frac{1}{f'(1)} = \frac{\pi}{\pi+2}$$

(دیرفرازیل: صفحه‌های ۱۵۷ و ۱۵۸)

(کاظم سالار)

-۹۹

$$x=2 \Rightarrow y=1^2=1 \Rightarrow (2,1)$$

$$\ln y = \ln(2x-3)^x \Rightarrow \ln y = x \ln(2x-3)$$

$$\frac{y'}{y} = (1)\ln(2x-3) + \frac{2}{2x-3}x$$

$$\Rightarrow y' = y(\ln(2x-3) + \frac{2x}{2x-3}) = (2x-3)^x(\ln(2x-3) + \frac{2x}{2x-3})$$

$$m_{\text{مamas}} = y'(2) = (1)(\ln 1 + \frac{4}{1}) = 0 + 4 = 4$$

: معادله خط مamas

$$\begin{cases} x=0 \Rightarrow y-1=-1 \Rightarrow y=-1 \Rightarrow B(0, -1) \\ y=0 \Rightarrow -1=4(x-2) \Rightarrow x=\frac{1}{4} \Rightarrow A(\frac{1}{4}, 0) \end{cases}$$

$$\Rightarrow S_{OAB} = \frac{1}{2} \left| \frac{1}{4} \right| 4 = \frac{1}{8}$$

(دیرفرازیل، مشتق: صفحه‌های ۱۵۹ تا ۱۶۳)

(محمد رضا اسلامی)

-۱۰۰

مشتق دوم تابع را محاسبه می‌کنیم:

$$y = e^{ax} \sin x \Rightarrow y' = ae^{ax} \sin x + e^{ax} \cos x$$

$$y'' = a^2 e^{ax} \sin x + ae^{ax} \cos x + ae^{ax} \cos x - e^{ax} \sin x$$

$$y'' = (a^2 - 1)e^{ax} \sin x + 2ae^{ax} \cos x$$

$$\Rightarrow y'' = 2ay' - 2y \Rightarrow (a^2 - 1)e^{ax} \sin x + 2ae^{ax} \cos x$$

$$= 2a^2 e^{ax} \sin x + 2ae^{ax} \cos x - 2e^{ax} \sin x$$

$$\Rightarrow (a^2 - 1 - 2a^2 + 2)e^{ax} \sin x = 0 \Rightarrow 1 - a^2 = 0 \Rightarrow a = \pm 1$$

(دیرفرازیل: صفحه‌های ۱۶۰ و ۱۶۱)

$$y' = \frac{1}{3y^2+1} \Rightarrow y'' = \frac{-6y'y}{(3y^2+1)^2} \quad y=1, y'=\frac{1}{4} \quad -\frac{3}{32}$$

(دیرفرازیل: صفحه‌های ۱۵۷ تا ۱۵۸)

(هادی پلاور)

-۹۵

از طرفین رابطه داده شده مشتق می‌گیریم:

$$1 + 4y^3 y' = y' + 2x \quad (I)$$

با قراردادن $x=1$ و $y=1$ در تساوی اخیر داریم:

$$1 + 4y' = y' + 2 \Rightarrow y' = \frac{1}{3}$$

حال از طرفین رابطه (I) مشتق می‌گیریم:

$$0 + 4(3y^2 y'^2 + y''' y'') = y'' + 2$$

$$4(3 \times \frac{1}{9} + y'') = y'' + 2 \Rightarrow \frac{4}{3} + 4y'' = y'' + 2 \Rightarrow y'' = \frac{2}{9}$$

(دیرفرازیل: صفحه‌های ۱۵۷ تا ۱۵۸)

(محمد رضا شرکت پیرق)

-۹۶

ابتدا ضابطه f^{-1} را به دست می‌آوریم.

$$f^{-1}(x) = \begin{cases} x-1 & ; \quad x < 0 \\ \sqrt[3]{x-1} & ; \quad x \geq 0 \end{cases}$$

$$(f^{-1})'(x) = \begin{cases} 1 & ; \quad x < 0 \\ \frac{1}{3\sqrt[3]{(x-1)^2}} & ; \quad x > 0, \quad x \neq 1 \end{cases}$$

همان‌طور که ملاحظه می‌کنیم، تابع f^{-1} در دو نقطه به طولهای $x=0$ و $x=1$ مشتق‌پذیر نیست.

$$\begin{cases} f^{-1}(0) = -1 \Rightarrow A = (0, -1) \in f^{-1} \\ f^{-1}(1) = 0 \Rightarrow B = (1, 0) \in f^{-1} \end{cases}$$

$$\Rightarrow |AB| = \sqrt{(0-1)^2 + (-1-0)^2} = \sqrt{2}$$

(دیرفرازیل: صفحه‌های ۱۵۷ و ۱۵۸)

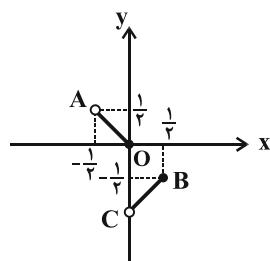
(محمد مصطفی ابراهیمی)

-۹۷

اگر نقطه $(3, a)$ عضو f^{-1} باشد، نقطه $(a, 3)$ عضو f خواهد بود.

$$f(a) = 3 \Rightarrow \begin{cases} -2\sin a - 1 = 3 \Rightarrow \sin a = -2 \\ 9a^2 - 1 = 3 \Rightarrow 9a^2 = 4 \Rightarrow a^2 = \frac{4}{9} \xrightarrow{a \leq 0} a = -\frac{2}{3} \end{cases}$$

$$\text{اگر } (a, b) \in f \text{ باشد، } (f^{-1})'(b) = \frac{1}{f'(a)} \text{ است. داریم:}$$

ریاضی پایه

-۱۰۱

چون تابع f متناوب است، داریم:

$$f(x + nT) = f(x), n \in \mathbb{Z}$$

$$f(10\pi/5) = f(\pi/5 + 25 \times 4) = f(\pi/5) = f\left(\frac{\pi}{5}\right)$$

$$= 2 \sin \frac{\pi}{5} = -\sqrt{2}$$

(مسابان - تابع، صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۱)

$$S_{OAC} = \frac{\frac{1}{2} \times 1}{2} = \frac{1}{4}, \quad S_{OBC} = \frac{\frac{1}{2} \times 1}{2} = \frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow S_{ABC} = \frac{1}{4} + \frac{1}{4} = \frac{1}{2}$$

(مسابان - تابع، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۱)

(سید عارف مسینی)

-۱۰۴

$$\cos \delta x = 2 \cos^2 x - 1 = \cos 2x \Rightarrow \delta x = 2k\pi \pm 2x$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 2x = 2k\pi \Rightarrow x = \frac{k\pi}{2} & ; k \in \mathbb{Z} \\ 2x = 2k\pi \Rightarrow x = \frac{(2k+1)\pi}{2} & ; k \in \mathbb{Z} \end{cases}$$

با توجه به گزینه‌ها، فقط گزینه «۴» یعنی $\frac{4\pi}{7}$ ، در فرم جواب کلی

معادله است.

(مسابان - مثلثات، صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۳)

(سید عارف مسینی)

-۱۰۵

$$\frac{3}{2} \cos x - \sin^2 x = \frac{3}{2} \cos x - (1 - \cos^2 x) = 0$$

$$\Rightarrow 2 \cos^2 x + 3 \cos x - 2 = 0$$

$$\Rightarrow \cos x = \frac{-3 \pm \sqrt{25}}{4} = \frac{-3 \pm 5}{4}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \cos x = -2 & \text{غیر} \\ \cos x = \frac{1}{2} & \end{cases}$$

$$\Rightarrow \cos x = \frac{1}{2} = \cos \frac{\pi}{3} \Rightarrow x = 2k\pi \pm \frac{\pi}{3}$$

(مسابان - مثلثات، صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۳)

(کاظم اجلالی)

-۱۰۲

$$\left[\frac{2x+1}{3} \right] = 5 \Rightarrow 5 \leq \frac{2x+1}{3} < 6 \Rightarrow 15 \leq 2x+1 < 18$$

$$\Rightarrow 14 \leq 2x < 17 \Rightarrow 7 \leq x < \frac{17}{2} \Rightarrow -\frac{17}{2} < -x \leq -7$$

بنابراین $[x]$ می‌تواند مقادیر -8 و -7 را داشته باشد کهمجموع آن‌ها برابر -24 است.

(مسابان - تابع، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۱)

(صیب شیعی)

-۱۰۳

تابع $y = |x| + [-2x]$ را با توجه به جدول زیر به صورت ساده‌تر

می‌نویسیم:

$-2x$	$-1 \leq -2x < 0$	$0 \leq -2x < 1$
$-2x$	-1	0
x	$0 < x \leq \frac{1}{2}$	$-\frac{1}{2} < x \leq 0$

$$y = \begin{cases} -x & ; -\frac{1}{2} < x \leq 0 \\ x-1 & ; 0 < x \leq \frac{1}{2} \end{cases}$$

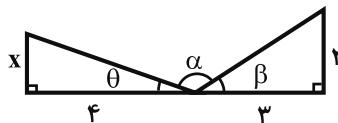
برای محاسبه مساحت مثلث ABC، کافی است مساحت مثلثهای

OAC و OBC را با هم جمع کنیم؛ زیرا نقاط A، O و B روی

یک خط $(y = -x)$ قرار دارند.

$$\tan \alpha = \tan(180^\circ - (\beta + \theta)) \Rightarrow \tan \alpha = -\tan(\beta + \theta)$$

$$\frac{4}{3} = -\frac{\tan \beta + \tan \theta}{1 - \tan \beta \tan \theta}$$

از طرف دیگر با توجه به شکل $\tan \beta = \frac{2}{3}$ و $\tan \theta = \frac{x}{4}$ است.

$$\Rightarrow -\frac{4}{3} = -\frac{\frac{2}{3} + \frac{x}{4}}{1 - \left(-\frac{2}{3}\right)\left(\frac{x}{4}\right)} \Rightarrow \frac{4}{3} = \frac{1 + 3x}{12 - 2x} \Rightarrow x = \frac{24}{17}$$

(مسابان-مثبات، صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۳)

(مهرداد ملوذری)

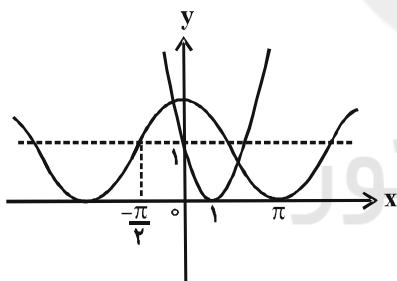
-۱۰۹

$$x^2 - \cos x = 2x \Rightarrow x^2 - 2x = \cos x$$

$$\Rightarrow (x-1)^2 - 1 = \cos x \Rightarrow (x-1)^2 = 1 + \cos x$$

با رسم نمودارهای دو تابع با معادله‌های $y_1 = (x-1)^2$ و $y_2 = 1 + \cos x$

یک دستگاه مختصات داریم:

بنابراین معادله، یک جواب مثبت و یک جواب منفی دارد.

(مسابان-مثبات، صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۳)

(محمد رضا شوکتی بیرق)

-۱۱۰

$$a \tan x + b \cot x = c \xrightarrow{x(\tan x \neq 0)} a \tan^2 x - c \tan x + b = 0$$

$$x' + x'' = \frac{\pi}{4} \Rightarrow \frac{\tan x' + \tan x''}{1 - \tan x' \tan x''} = 1 \Rightarrow \frac{\frac{c}{a}}{1 - \frac{b}{a}} = 1 \Rightarrow a = b + c$$

(مسابان-مثبات، صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۳)

(بهانفس نیلنام)

-۱۰۶

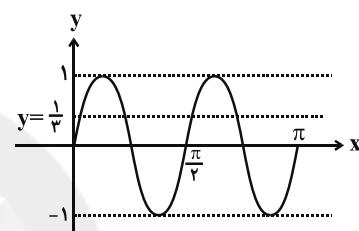
$$\sin x \cos^3 x - \cos x \sin^3 x = \sin x \cos x (\cos^2 x - \sin^2 x)$$

$$= \frac{1}{2} \sin 2x \cos 2x = \frac{1}{4} \sin 4x$$

پس معادله به فرم $\sin 4x = \frac{1}{3}$ در می‌آید. نمودار $y = \sin 4x$ از

انقباض افقی نمودار $y = \sin x$ با ضریب ۴ به دست می‌آید. در

این صورت مطابق شکل زیر، نمودارهای $y = \sin 4x$ و $y = \sin x$ در ۴ نقطه تلاقی دارند، پس معادله دارای ۴ ریشه است.

(مسابان-مثبات، صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۳)

(میرضیه کورزی)

-۱۰۷

$$\tan 2x = \frac{2 \tan x}{1 - \tan^2 x} = 3 \tan x$$

$$\Rightarrow \tan x \left(\frac{2}{1 - \tan^2 x} - 3 \right) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \tan x = 0 \\ 1 - \tan^2 x = \frac{2}{3} \end{cases} \Rightarrow \tan x = \pm \frac{\sqrt{3}}{3}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \tan x = 0 \xrightarrow{(0, \frac{\Delta\pi}{2})} x = \pi, 2\pi \\ \tan x = \frac{\sqrt{3}}{3} \xrightarrow{(0, \frac{\Delta\pi}{2})} x = \frac{\pi}{6}, \frac{7\pi}{6}, \frac{13\pi}{6} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \tan x = -\frac{\sqrt{3}}{3} \xrightarrow{(0, \frac{\Delta\pi}{2})} x = \frac{5\pi}{6}, \frac{11\pi}{6} \end{cases}$$

(مسابان-مثبات، صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۳)

(کاظم اجلالی)

-۱۰۸

$$\alpha + \beta + \theta = 180^\circ \Rightarrow \alpha = 180^\circ - (\beta + \theta)$$

(دریوش ناظمی)

-۱۱۴

$$\cdot B^t = -B \text{ و } A^t = A \text{ متقارن و } B \text{ پادمتقارن است، پس}$$

همچنین چون AB پادمتقارن است، پس:

$$\begin{aligned} (AB)^t &= -(AB) \Rightarrow B^t A^t = -AB \Rightarrow (-B)(A) = -AB \\ &\Rightarrow -BA = -AB \Rightarrow AB = BA \\ (AB^t - 2BA^t)^t &= (AB^t)^t - 2(BA^t)^t = BA^t - 2AB^t \\ &= B(A) - 2A(-B) = BA + 2AB = AB + 2AB = 3AB \end{aligned}$$

(هنرسهٔ تحلیلی - ماتریس و دترمینان: صفحه‌های ۵ تا ۷)

هندسهٔ تحلیلی

-۱۱۱

(نهییر مصیب نژاد)

$$A = \begin{bmatrix} 2 & -1 & -2 \\ 0 & 4 & -1 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} -1 & -3 \\ 2 & 0 \\ 1 & 5 \end{bmatrix}$$

$$AB = \begin{bmatrix} 2 & -1 & -2 \\ 0 & 4 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & -3 \\ 2 & 0 \\ 1 & 5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -18 & -16 \\ 1 & -5 \end{bmatrix}$$

مجموع درایه‌ها
→ $-18 - 16 + 1 - 5 = -38$

(هنرسهٔ تحلیلی - ماتریس و دترمینان: صفحه‌های ۳ تا ۶)

(محمد رضا دلاور نژاد)

-۱۱۵

$$A + A^t = 0 \Rightarrow A^t = -A \Rightarrow$$

پادمتقارن است

$$\begin{cases} a+1=0 \Rightarrow a=-1 \\ b^t - 3 = -a \Rightarrow b^t - 3 = 1 \Rightarrow b^t = 4 \end{cases}$$

$$a^t + b^t = (-1)^t + 4^t = 1 + 16 = 17$$

(هنرسهٔ تحلیلی - ماتریس و دترمینان - صفحه‌های ۵ تا ۷)

(بیزار نظام‌هاشمی)

-۱۱۲

$$\begin{cases} C = A^t + B^t + AB = (A+B)^t - BA \\ A+B = 2I, BA = I \\ \Rightarrow C = (2I)^t - I = 4I - I = 3I \end{cases}$$

(هنرسهٔ تحلیلی - ماتریس و دترمینان: صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۵)

(مهرداد ملوندی)

-۱۱۶

درایه سطر دوم و ستون سوم ماتریس $(A-I)A(A+I)$ به صورت زیر

به دست می‌آید:

$$[A - I] \times [A + I] \times [A]$$

[ستون سوم ماتریس I سطر دوم ماتریس A]

$$= [0 \ 1 \ 1] \begin{bmatrix} 1 & -2 & -1 \\ 0 & 2 & 1 \\ 2 & 3 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

(هنریک سرکیسیان)

-۱۱۳

$$A \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} y \\ x \end{bmatrix} \Rightarrow A = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} : y = x$$

ماتریس تقارن نسبت به خط $x = y$

$$B \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -x \\ y \end{bmatrix} \Rightarrow B = \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} : y = -x$$

ماتریس تقارن نسبت به محور y (حا)

$$A + B = \begin{bmatrix} -1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} -1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \end{bmatrix}$$

(هنرسهٔ تحلیلی - ماتریس و دترمینان: صفحه‌های ۷ تا ۱۳)

تعداد روابط بازتابی و پادتقارنی روی مجموعه M برابر است

$$\text{با: } |A_7| = \frac{3}{2}^{n-n} = 3^0 = 1$$

همچنین فقط یک رابطه روی M می‌توان تعریف کرد که هر سه خاصیت بازتابی، تقارنی و پادتقارنی را داشته باشد. پس داریم:

$$|A_1 \Delta A_7| = |A_1| + |A_7| - 2|A_1 \cap A_7|$$

$$= 64 + 229 - 2(1) = 271$$

(ریاضیات گسته - ترکیبات: صفحه‌های ۵۱ تا ۶۳)

(ممدرعلی نادرپور)

-۱۲۷

رابطه R خواص بازتابی، پادتقارنی و تراویابی را دارد.

(۱) چون R تراویابی دارد، پس رابطه $R \times M^T <> M^T$ درست است.

(۲) چون R پادتقارن است پس رابطه $I \times M^T <> M \times M^T$ برقرار است.

(۳) می‌دانیم که ماتریس M^T همواره ماتریس متاظر با R است.

(۴) چون R متقارن نیست، پس رابطه $M^T = M$ درست نیست.

(ریاضیات گسته - ترکیبات: صفحه‌های ۵۱ تا ۶۳)

(ممدرعلی نادرپور)

-۱۲۸

نکته: اگر رابطه ای هر دو خاصیت تقارنی و پادتقارنی را داشته باشد آنگاه حتماً تراویابی است زیرا تمام درایه‌های غیرواقع بر قطر اصلی آن همگی صفر بوده و درایه‌های روی قطر اصلی آن می‌توانند یک یا صفر باشند، که در آن صورت چنین رابطه‌ای حتماً تراویابی است.

(ریاضیات گسته - ترکیبات: صفحه‌های ۵۱ تا ۶۳)

(امیرحسین ابراهیمیوب)

-۱۲۹

حداکثر تعداد اعضاء برای پادتقارنی بودن روی یک مجموعه n عضوی از رابطه

$$\frac{n+n}{2}$$

به دست می‌آید که برای مجموعه سه عضوی A برای است با 6 . در

این حالت درایه‌های روی قطر اصلی ماتریس همگی برابر یک و در هر کدام از زوج‌های مرتب $(a_{11}, a_{11}), (a_{12}, a_{21})$ و (a_{33}, a_{22}) یکی برابر صفر و دیگری برابر 1 است. پس تعداد رابطه‌های پادتقارن روی مجموعه 3^3 عضوی A که حداکثر تعداد اعضاء را دارند برابر است با $8 = 2 \times 2 \times 2$.

(ریاضیات گسته - ترکیبات: صفحه‌های ۵۱ تا ۶۳)

(ممدرعلی نادرپور)

-۱۳۰

$$M = 2 \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

ماتریس متاظر با رابطه مورد نظر به صورت ماتریس M است.

تعداد حالات برای انتخاب درایه‌های روی قطر اصلی برابر است با $8 = 2^3$.

حالات برای انتخاب درایه واقع در سطر سوم و ستون اول (درایه متاظر با زوج مرتب $(3, 1)$) وجود دارد.

یک زوج درایه متقارن نسبت به قطر اصلی باقی می‌ماند (m_{33}, m_{22}), که برای این زوج درایه، 3 حالت $(0, 0), (0, 1), (1, 0)$ وجود دارد. پس تعداد رابطه‌های مورد نظر برابر است با $3^3 = 27$.

(ریاضیات گسته - ترکیبات: صفحه‌های ۵۱ تا ۶۳)

ریاضیات گسته

-۱۲۱

(ممدرعلی نادرپور)

$$A \subseteq (B \cap C) \Rightarrow A \subseteq B \text{ و } A \subseteq C$$

$$(A \times C) \cap (B \times A) = (A \cap B) \times (C \cap A) = A \times A = A^2$$

(بیرو افتمال - مجموعه، ضرب دلارتی و رابطه: صفحه‌های ۵۶ تا ۶۰)

-۱۲۲

(هومن نورائی)

رابطه R برای بازتابی بودن حداقل باید 4 عضو داشته باشد که با همین 4

عضو تقارنی نیز می‌شود و اگر 2 عضو $(1, 2)$ و $(2, 3)$ را به آن اضافه کنیم

فاقد خاصیت تراویابی می‌شود ولی متقارن بودن آن به هم می‌خورد. پس

باید $(2, 1)$ و $(3, 2)$ را نیز به آن افزود:

$$R = \{(1, 1), (2, 2), (3, 3), (4, 4), (1, 2), (2, 3), (3, 2)\}$$

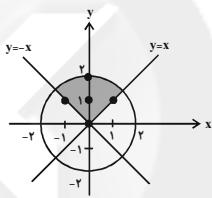
(بیرو افتمال - مجموعه، ضرب دلارتی و رابطه: صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

-۱۲۳

(امیرحسین ابراهیمیوب)

ناحیه رنگی، نمودار رابطه R است که شامل 5 نقطه $(1, 1)$ و $(-1, -1)$ و

$(0, 2)$ و $(0, -2)$ با مختصات صحیح می‌باشد.

دقیق کنید که نمودار $4 \leq y^2 + x^2$, نقاط روی محیط و داخل دایره‌ای به مرکز مبدأ و شعاع 2 است.

(بیرو افتمال - مجموعه، ضرب دلارتی و رابطه: صفحه‌های ۶۰ تا ۶۵)

-۱۲۴

(هومن نورائی)

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} <> \begin{bmatrix} a & b & c \\ d & e & f \\ g & h & i \end{bmatrix} <> \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow a = c = e = f = 1 \text{ و } g = i = 0$$

هر یک از درایه‌های b , d , h می‌تواند 0 یا 1 باشد، بنابراین طبق اصل ضرب، تعداد کل حالات برابر $8 = 2^3$ خواهد بود.

(ریاضیات گسته - ترکیبات: صفحه‌های ۵۱ تا ۶۳)

-۱۲۵

(امیرحسین ابراهیمیوب)

برای مجموعه A , هر افزار متاظر با یک رابطه همارزی روی A است.

بنابراین کافی است افزارهایی را مشخص کنیم که فقط یکی از دو عضو b یا

c همراه با a به یک زیر مجموعه تعلق داشته باشد.

$$\{\{a, b\}, \{c, d\}\}, \{\{a, b\}, \{c\}, \{d\}\}, \{\{a, b, d\}, \{c\}\}$$

$$\{\{a, c\}, \{b, d\}, \{b\}, \{d\}\}, \{\{a, c, d\}, \{b\}\}, \{\{a, c, d\}, \{b, d\}\}$$

پس 6 رابطه همارزی می‌توان روی A تعریف کرد که فقط شامل یکی از دو

زوج مرتب (a, b) و (a, c) باشد.

(بیرو افتمال - مجموعه، ضرب دلارتی و رابطه: صفحه‌های ۶۵ تا ۶۸)

-۱۲۶

(سروش موئینی)

$$|A_1| = 2^{\frac{n^2-n}{2}} = 2^9 = 512$$

تعداد روابط بازتابی و تقارنی روی مجموعه M برابر است با: $512 = 64$

$$OT = 2, OA = 4 \Rightarrow OT = \frac{OA}{2} \quad (*)$$

از آن جا که در مثلث قائم‌الزاویه، ضلع رویه رو به زاویه 30° ، نصف وتر است، پس با توجه به $(*)$ در مثلث قائم‌الزاویه ATO داریم:

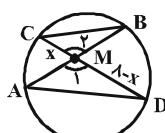
$$\hat{OAT} = 30^\circ \Rightarrow \hat{TAT'} = 2\hat{OAT} = 60^\circ$$

(هنرسه ۲ - دایره - صفحه‌های ۵۶ تا ۵۷)

(شهرخ مهدی)

-۱۳۱

$$\begin{cases} \hat{A} = \hat{C} = \frac{\widehat{BD}}{2} & \text{تساوی دو زاویه} \\ \hat{M_1} = \hat{M_2} & \end{cases} \xrightarrow{\Delta AMD \sim \Delta CMB}$$

$$\Rightarrow \frac{AM}{CM} = \frac{DM}{BM} = \frac{AD}{BC} \quad (1)$$

$$CM = x \Rightarrow DM = \lambda - x \xrightarrow{(1)} \frac{3}{x} = \frac{\lambda - x}{4}$$

$$\Rightarrow x^2 - \lambda x + 12 = 0$$

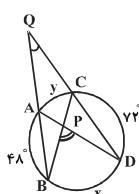
$$\Rightarrow \begin{cases} x = 2 \\ x = 6 \end{cases} \quad \text{غیر قابل} \Rightarrow CM = 2$$

$$\xrightarrow{(1)} \frac{3}{2} = \frac{7/5}{BC} \Rightarrow BC = 5$$

(هنرسه ۲ - دایره - صفحه‌های ۵۶ تا ۵۷)

(برایش ناظمی)

-۱۳۲

با توجه به شکل داریم:

$$\hat{BPD} = 2\hat{Q} \Rightarrow \frac{1}{2}(x+y) = \frac{3}{2}(x-y) \Rightarrow x = 2y$$

$$\text{از طرفی } x+y = 360^\circ - (48^\circ + 72^\circ) = 240^\circ \text{، پس:}$$

$$\begin{cases} x = 2y \\ x+y = 240^\circ \end{cases} \Rightarrow y = 80^\circ, x = 160^\circ$$

(هنرسه ۲ - دایره - صفحه‌های ۵۶ تا ۵۷)

۲ هندسه

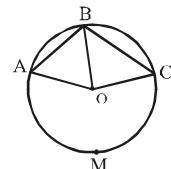
-۱۳۱

(ممدرعلى بعفرى)

مثلث OAB متساوی الاضلاع است، زیرا $OA = OB = AB = R$

$$\hat{AOB} = \hat{AB} = 60^\circ$$

بنابراین:

در مثلث BOC است، پس داریم: $OB = OC = R$ و $BC = R\sqrt{2}$. $\hat{BOC} = 90^\circ$

$$(R\sqrt{2})^2 = R^2 + R^2 \Rightarrow BC^2 = OB^2 + OC^2$$

$$\xrightarrow{\text{عكس قضیه فیثاغورس}} \hat{BOC} = 90^\circ \Rightarrow \hat{BC} = 90^\circ$$

$$\hat{AMC} = 360^\circ - (60^\circ + 90^\circ) = 210^\circ$$

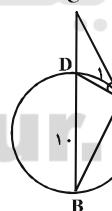
(هنرسه ۲ - دایره، صفحه ۴۷)

(مسنون، رہیں)

-۱۳۲

$$\left\{ \begin{array}{l} AB = AC \Rightarrow \hat{C} = \hat{B} \\ \hat{B} = \frac{\widehat{AD}}{2} : \text{زاویه محاطی} \\ \hat{A}_1 = \frac{\widehat{AD}}{2} : \text{زاویه ظلی} \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow \hat{A}_1 = \hat{C} \Rightarrow AD = DC \quad (1)$$

از طرفی داریم:

$$CA^2 = CD \cdot CB \Rightarrow 12^2 = CD \cdot (CD + 10)$$

$$\Rightarrow CD^2 + 10 \cdot CD - 144 = 0$$

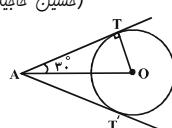
$$\Rightarrow CD = \lambda \xrightarrow{(1)} AD = \lambda$$

(هنرسه ۲ - دایره - صفحه‌های ۵۸ تا ۵۹ و ۶۰ تا ۶۱)

(مسنون، مابین)

-۱۳۳

در مثلث قائم‌الزاویه ATO داریم:

توجه کنید چون در صورت سؤال فرض شده است که $R > 4$ ، پس

$$O'P = 2OP$$

(هنرسه ۲ - دایره - صفحه ۸۱)

-۱۳۶

(امیرحسین ابومیوب)

$BD \Rightarrow \widehat{AD} = \widehat{DC}$ نیمساز زاویه است.

$$\begin{aligned}\widehat{BAD} - \widehat{ABD} &= \frac{\widehat{BCD}}{2} - \frac{\widehat{AD}}{2} \\ &= \left(\frac{\widehat{BC}}{2} + \frac{\widehat{CD}}{2} \right) - \frac{\widehat{AD}}{2} = \frac{\widehat{BC}}{2} = 50^\circ\end{aligned}$$

توجه کنید که طبق فرض $\widehat{BAC} = \frac{\widehat{BC}}{2} = 50^\circ$ است.

(هنرسه ۲ - دایره - صفحه های ۵۶ تا ۵۹)

-۱۳۷

(امیرحسین ابومیوب)

نقطه مورد نظر باید روی کمان در خور زاویه $\alpha = 45^\circ$ روبه رو به پاره خط $AB = 2$ باشد. برای دایره ای که این کمان در خور قسمتی از آن است، داریم:

$$R = \frac{a}{2 \sin \alpha} = \frac{2}{2 \times \frac{\sqrt{2}}{2}} = \sqrt{2}$$

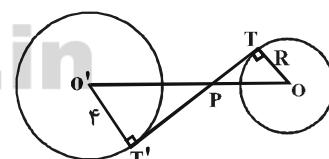
$$AB = OH = \frac{a}{2 |\tan \alpha|} = \frac{2}{2 \times 1} = 1$$

از آنجا که فاصله دورترین نقطه کمان در خور از پاره خط AB ، $R + OH = 1 + \sqrt{2} > 1 + \sqrt{2} = 2$ است و $R + OH = 1 + \sqrt{2} = 2\sqrt{2}$ از پاره خط AB وجود ندارد.

(هنرسه ۲ - دایره - صفحه های ۴۱ تا ۴۵)

-۱۳۸

(مسنون فاطمی)

مطابق شکل داریم:

$$\triangle OHT : \triangle OT' = OH^2 + HT^2 \Rightarrow R^2 = \left(\frac{R}{2}\right)^2 + 12$$

$$\Rightarrow \frac{3}{4}R^2 = 12 \Rightarrow R = 4$$

$$TT' = \sqrt{OO'^2 - (R + R')^2}$$

$$= \sqrt{4^2 - (2+4)^2} = \sqrt{48} = 4\sqrt{3}$$

در مثلث قائم الزاویه $\hat{C} = 90^\circ$ داریم $\hat{A} = 30^\circ$ ، بنابراین:

$$OC = \frac{1}{2}AO \Rightarrow AO = 2R$$

$$AO' = AO - OO' = 2R - (R + R') = R - R'$$

$$\begin{aligned}O'C' \parallel OC &\xrightarrow{\text{الله}} \frac{O'C'}{OC} = \frac{AO'}{AO} \\ \Rightarrow \frac{R'}{R} &= \frac{R - R'}{2R}\end{aligned}$$

$$\Rightarrow 2R' = R - R' \Rightarrow R' = \frac{R}{3}$$

(هنرسه ۲ - دایره - صفحه های ۵۶ و ۵۷)

(مهرداد ملونری)

-۱۴۰

طبق فرض مستله داریم:

$$OH = \frac{ON}{2} = \frac{R}{2}$$

از طرفی $MT = MT'$ و $OT = OT'$ است، پس OM عمود منصف

پاره خط TT' و در نتیجه بر آن عمود است. داریم:

$$\triangle OHT : \triangle OT' = OH^2 + HT^2 \Rightarrow R^2 = \left(\frac{R}{2}\right)^2 + 12$$

$$\Rightarrow \frac{3}{4}R^2 = 12 \Rightarrow R = 4$$

(هنرسه ۲ - دایره - صفحه ۸۲)

راه دوم: در هر بار تشدید، اختلاف طول لوله به اندازه $\frac{\lambda}{2}$ می‌باشد، یعنی از هماهنگ پنجم به هماهنگ دوم، ۳ بار تشدید حاصل می‌شود و طول لوله به اندازه $\frac{3}{2}\lambda$ کوتاه خواهد شد.

$$\lambda = \frac{v}{f} = \frac{330}{440} = \frac{3}{4} m = 75 \text{ cm}$$

$$\Delta L = \frac{\lambda}{2} = \frac{3}{2} \times \frac{75}{2} = 112.5 \text{ cm}$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - صوت: صفحه‌های ۱۴۷ تا ۱۵۰)

(مفهوم کیان)

-۱۴۶

در لوله‌های صوتی یک انتهای بسته، اختلاف بسامدهای دو هماهنگ متواالی، دو برابر بسامد صوت اصلی لوله می‌باشد. بنابراین ابتدا بسامد صوت اصلی را به دست می‌آوریم و سپس از رابطه بسامد اصلی لوله یک انتهای بسته، طول لوله را حساب می‌کنیم.

$$f_{2n'-1} - f_{2n-1} = 2f_1 \frac{f_{2n'-1} - 550 \text{ Hz}}{f_{2n-1} - 330 \text{ Hz}} \Rightarrow 550 - 330 = 2f_1$$

$$\Rightarrow f_1 = 110 \text{ Hz}$$

$$f_1 = \frac{v}{4L} \Rightarrow 110 = \frac{330}{4L} \Rightarrow L = \frac{3}{4} m = 75 \text{ cm}$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - صوت: صفحه‌های ۱۴۷ تا ۱۵۰)

(سیدامیر نیکویی نواب)

-۱۴۷

لوله صوتی بازی که در آب قرار می‌گیرد، همانند لوله صوتی بسته عمل می‌کند.

به این صورت که اولین تشدید در $\frac{\lambda}{4}$ و تشدیدهای بعدی در فواصل $\frac{\lambda}{2}$ اتفاق

می‌افتد. به این منظور ابتدا مقدار طول موج را به دست می‌آوریم:

$$\lambda = \frac{v}{f} = \frac{330}{1200} = \frac{28}{100} m = 28 \text{ cm}$$

$$\Rightarrow \frac{\lambda}{4} = 7 \text{ cm}, \quad \frac{\lambda}{2} = 14 \text{ cm}$$

تشدید اول زمانی رخ می‌دهد که لوله را ۷ سانتی‌متر از آب خارج کنیم، تشدید دوم زمانی رخ می‌دهد که لوله ۱۴ سانتی‌متر دیگر ($14 + 7 = 21 \text{ cm}$) از آب خارج شود، به همین صورت تشدیدهای متواالی در هر ۱۴ سانتی‌متر روی می‌دهد:

تشدید اول: ۷ سانتی‌متر

تشدید دوم: ۲۱ سانتی‌متر

تشدید سوم: ۳۵ سانتی‌متر

تشدید چهارم: ۴۹ سانتی‌متر

تشدید پنجم: ۶۳ سانتی‌متر

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - صوت: صفحه‌های ۱۴۷ تا ۱۵۰)

(ممتن پیکان)

-۱۴۸

وقتی لوله وارد آب می‌شود، تبدیل به لوله صوتی یک انتهای بسته می‌گردد و طول آن نصف می‌شود.

فیزیک پیش‌دانشگاهی

-۱۴۱

(علی کلو)

سرعت انتشار موج در یک محیط فقط به جنس و شرایط فیزیکی محیط بستگی دارد و ربطی به بسامد موج ندارد. در این سؤال محیط انتشار هر دو صوت یکسان است. پس:

$$v_1 = v_2 \Rightarrow \frac{v_1}{v_2} = 1$$

طول موج (λ) هم به محیط انتشار (v) و هم به بسامد چشمۀ موج (f) بستگی دارد. پس:

$$\lambda = \frac{v}{f} \Rightarrow \frac{\lambda_1}{\lambda_2} = \frac{f_2}{f_1} = \frac{500}{600} = \frac{5}{6}$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - صوت: صفحه‌های ۱۴۳ و ۱۴۴)

-۱۴۲

(نیما نوروزی)

با توجه به اینکه حرکت صوت در یک محیط به صورت یکنواخت است، داریم:

$$\Delta x = vt \Rightarrow 64 = 320t_1 \Rightarrow t_1 = 0 / 2s$$

$$\Rightarrow t_2 = 0 / 2 - 0 / 18 = 0 / 0.2s$$

$$\Delta x = vt \Rightarrow 64 = v_2 \times 0 / 0.2 \Rightarrow v_2 = 320 \text{ m/s}$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - صوت: صفحه‌های ۱۴۳ تا ۱۴۵)

-۱۴۳

(مهدی نادری)

حداقل طول لوله باید برابر نصف طول موج باشد.

$$L = \frac{\lambda}{2} = \frac{v}{2f} = \frac{340}{2 \times 200} = \frac{17}{20} m = 85 \text{ cm}$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - صوت: صفحه‌های ۱۴۹ و ۱۵۰)

-۱۴۴

(کاظم شاهمنک)

صوت اصلی هر لوله صوتی، بیش ترین طول موج و کم‌ترین بسامد را خواهد داشت.

ابتدا با تقسیم دو بسامد متواالی، نوع لوله صوتی را تشخیص می‌دهیم.

$$\text{لوله صوتی یک انتهای بسته} \Rightarrow \frac{5}{560} = \frac{5}{7}$$

$$560 - 400 = 2f_1 \Rightarrow f_1 = 80 \text{ Hz}$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - صوت: صفحه‌های ۱۴۷ تا ۱۵۰)

-۱۴۵

(اخشنده مینو)

چون دیاپازون با هماهنگ پنجم در لوله صوتی باز تشدید ایجاد کرد، داریم:

$$f = \frac{nv}{2L} \Rightarrow 440 = \frac{5 \times 330}{2L} \Rightarrow L = \frac{5 \times 330}{2 \times 440} = \frac{15}{8} m$$

طول لوله در این حالت $\frac{15}{8}$ متر است.

اگر دیاپازون با هماهنگ دوم لوله تشدید ایجاد کند، داریم:

$$f = \frac{n'v}{2L'} \Rightarrow 440 = \frac{2 \times 330}{2L'} \Rightarrow L' = \frac{330}{440} = \frac{3}{4} m$$

$$\Delta L = \frac{15}{8} - \frac{3}{4} = \frac{15-6}{8} = \frac{9}{8} m = 1 / 125 m = 112.5 \text{ cm}$$

پس داریم:

$$\Rightarrow \gamma \log 2 = \log \frac{r_2}{r_1} \Rightarrow \frac{r_2}{r_1} = 2^\gamma = \lambda \Rightarrow r_2 = \lambda r_1 = 16m$$

$$\Rightarrow \Delta r = r_2 - r_1 = 16 - 2 = 14m$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - صوت: صفحه‌های ۱۵۸ تا ۱۵۹)

(کاظم شاهمنک)

-۱۵۳

ابتدا شدت صوت در آن محل را به دست می‌آوریم.

$$\beta = 10 \log \frac{I}{I_0} \Rightarrow \beta = 10 \log \frac{I}{10^{-12}} = 10 \log \frac{10^{-3}}{10^{-12}} = 10^3 \Rightarrow I = 10^{-3} \frac{W}{m^2}$$

اگر این منبع صوت را به صورت نقطه‌ای که امواج کروی منتشر می‌کند، در نظر بگیریم، می‌توان فاصله مورد نظر را به دست آورد:

$$I = \frac{P}{A} = \frac{P}{4\pi r^2} \Rightarrow 10^{-3} = \frac{120}{4(3)r^2} \Rightarrow r^2 = \frac{120}{12 \times 10^{-3}} = 10^4$$

$$\Rightarrow r = 10.0m$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - صوت: صفحه‌های ۱۵۸ تا ۱۵۹)

(اغتشیان مینو)

-۱۵۴

بسامدی که به سطح اتومبیل به عنوان شنونده می‌رسد (f_o)، برابر است با:

$$\frac{f_o}{v + v_s} = \frac{f_s}{v - v_s}$$

$$\frac{f_o}{v + v_s} = \frac{f_s}{v - v_s} \Rightarrow f_o = f_s \times \left(\frac{v + v_s}{v} \right)$$

و بسامدی که مجدداً به دوربین پلیس بر می‌گردد (f'_o)، برابر است با:

$$\frac{f'_o}{v - v_s} = \frac{f'_s}{v - v'_s} \Rightarrow \frac{f'_o}{v} = \frac{f'_s}{v - v'_s} \Rightarrow f'_o = \frac{vf'_s}{v - v'_s} = f_s$$

$$f'_o = \frac{v}{v - v'_s} \times f_s \left(\frac{v + v_s}{v} \right) \xrightarrow{v'_s = v_s} f'_o = \left(\frac{v + v_s}{v - v_s} \right) \times f_s$$

$$\frac{f'_o}{f_s} = \frac{v + v_s}{v - v_s} \Rightarrow \frac{23750}{20000} = \frac{350 + v_s}{350 - v_s} \Rightarrow \frac{19}{16} = \frac{350 + v_s}{350 - v_s}$$

$$\Rightarrow v_s = \frac{m}{s} \Rightarrow v_s = 30 \times 3 / 6 = 10 km/h$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - صوت: صفحه‌های ۱۵۹ تا ۱۶۰)

(آرمنی سعیدی‌سوق)

-۱۵۵

با استفاده از رابطه سرعت صوت در گازها داریم:

$$v = \sqrt{\frac{\gamma RT}{M}} \Rightarrow \frac{v_2}{v_1} = \sqrt{\frac{T_2}{T_1}}$$

$$\frac{T_2 = \theta_2 + 273}{T_1 = \theta_1 + 273} \Rightarrow \frac{v_2}{v_1} = \sqrt{\frac{\theta_2 + 273}{\theta_1 + 273}}$$

$$\frac{\theta_2 = 17\theta_1}{v_2 = 17v_1} \Rightarrow 17 = \sqrt{\frac{17\theta_1 + 273}{\theta_1 + 273}}$$

$$\Rightarrow 17(\theta_1 + 273) = 17\theta_1 + 273 \Rightarrow \theta_1 = 273^\circ C$$

$$\Rightarrow T_1 = \theta_1 + 273 = 273 + 273 = 546 K$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - صوت: صفحه‌های ۱۴۳ و ۱۴۴)

(بابک اسلامی)

-۱۵۶

با کاهش دمای مطلق گاز کامل درون لوله، سرعت صوت در آن کاهش می‌یابد.

داریم:

$$\frac{(vn' - 1)v'}{4L} \underset{\text{باز}}{=} \frac{(vn' - 1)}{n} \times \frac{v'}{v} \times \frac{4L}{4L}$$

$$\frac{L' = \frac{L}{\gamma}}{400} \Rightarrow \frac{f'}{400} = \frac{1}{\gamma} \times 1 \times \frac{L}{L} = 1 \Rightarrow f' = 40.0 Hz$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - صوت: صفحه‌های ۱۴۷ تا ۱۵۰)

-۱۴۹

(الهام عباس)

راه حل اول: لوله‌های صوتی بسته فقط هماهنگ‌های فرد خود را تشديد می‌کند. در

این لوله‌ها تعداد گره‌ها (n) شماره صوت، شماره هماهنگ برابر $(2n - 1)$ و طول

لوله صوتی همواره مضرب فردی از $\frac{\lambda}{4}$ می‌باشد. بنابراین داریم:

$$\begin{cases} L = \frac{3}{4}\lambda_1 \Rightarrow \lambda_1 = \frac{4}{3}L \\ L = \frac{5}{4}\lambda_2 \Rightarrow \lambda_2 = \frac{4}{5}L \end{cases} \Rightarrow \frac{\lambda_2}{\lambda_1} = \frac{3}{5}$$

چون نسبت $\frac{3}{5}$ در گزینه‌ها نیست، پس هماهنگ بعدی صوت با طول موج λ_2 را می‌نویسیم:

$$L = \frac{7}{4}\lambda_2 \Rightarrow \lambda_2 = \frac{4}{7}L \Rightarrow \frac{\lambda_2}{\lambda_1} = \frac{3}{7}$$

راه حل دوم: با توجه به آنکه در لوله‌های صوتی بسته طول همواره مضرب فردی از

$\frac{\lambda_2}{\lambda_1}$ است، پس نسبت $\frac{\lambda_2}{\lambda_1}$ باید دو عدد فرد باشد و تنها در گزینه «۲»، صورت و

خرج نسبت $\frac{\lambda_2}{\lambda_1}$ دو عدد فرد هستند.

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - صوت: صفحه‌های ۱۴۷ تا ۱۵۰)

-۱۵۰

(علیرضا یاور)

بر طبق تعریف شدت صوت در کتاب درسی، گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - صوت: صفحه ۱۵۰)

-۱۵۱

(سید ابوالفضل ثالقی)

$$\frac{I_2}{I_1} = 2 \Rightarrow \beta_2 = 2\beta_1 \Rightarrow \beta_2 - \beta_1 = 2\beta_1 \Rightarrow \log \frac{I_2}{I_1} = 2\beta_1$$

$$\Rightarrow \log 2 = 2\beta_1 \Rightarrow 0 / 3 = 2\beta_1 \Rightarrow \beta_1 = \frac{3}{20} B = \frac{3}{2} dB$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - صوت: صفحه‌های ۱۵۱ تا ۱۵۴)

-۱۵۲

(کاظم شاهمنک)

برای آن که صوتی به زحمت شنیده شود باید تراز شدت آن صفر شود. به عبارتی شدت صوت آن برابر شدت صوت آستانه شنوازی باشد.

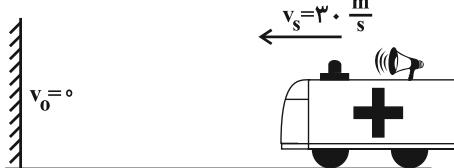
$$\beta_1 - \beta_2 = 10 \log \frac{I_1}{I_2} \Rightarrow 18 - 0 = 10 \log \left(\frac{r_2}{r_1} \right)^2$$

$$\Rightarrow 1 / \lambda = 2 \log \frac{r_2}{r_1} \Rightarrow 0 / 9 = \log \frac{r_2}{r_1} \Rightarrow 2(0 / 9) = \log \frac{r_2}{r_1}$$

(فسرو ارغوانی فرود)

-۱۶۰

دیوار همان بسامدی را که به آن برخورد می‌کند، منعکس می‌کند.

با استفاده از رابطه اثر دوبلر، داریم:

$$\frac{f_0}{v - v_0} = \frac{f_s}{v - v_s} \Rightarrow f_0 = \frac{v f_s}{v - v_s} = \frac{330 \times 600}{330 - 3} = 660 \text{ Hz}$$

بنابراین شخص ساکن کنار جاده همان بسامدی را که از دیوار منعکس می‌شود، می‌شود.

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - صوت: صفحه‌های ۱۵۹ تا ۱۶۳)

فیزیک ۳

(ممطوفی کیانی)

-۱۶۱

ابتدا بارهای الکتریکی دو گوی را بعد از تماس به دست می‌آوریم:
چون گوی‌ها رسانا و مشابه‌اند، بعد از تماس، بارهای آن‌ها هم‌اندازه، هم‌علامت و برابر نصف مجموع بارهایی است که قبل از تماس داشته‌اند. بنابراین می‌توان نوشت:

$$q'_1 = q'_2 = \frac{q_1 + q_2}{2} = \frac{q_1 = -2\mu\text{C}}{q_2 = 8\mu\text{C}} \Rightarrow q'_1 = q'_2 = \frac{-20 + 8}{2} = -6\mu\text{C}$$

اکنون با استفاده از قانون کولن نیروی بین دو گوی را حساب می‌کنیم. دقت کنید، چون بعد از تماس، بار گوی‌ها هم‌علامت‌اند، نیروی بین آن‌ها دافعه است.

$$F = k \frac{|q'_1||q'_2|}{r^2} = \frac{|q'_1|=|q'_2|=6 \times 10^{-9}}{r=6 \times 10^{-2} \text{ m}} \rightarrow F = 9.0 \text{ N}$$

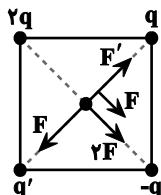
(فیزیک ۳ - الکتریسیته ساکن: صفحه‌های ۳۳۶ تا ۳۴۰)

(بها، کامران)

-۱۶۲

اگر بزرگی نیرویی که بار q_+ بر q_- اعمال می‌کند، F باشد، بزرگی نیروی وارد شده از طرف $2q$ به $2q$ بر q_+ برابر $2F$ و بزرگی نیروی وارد شده از طرف $-q$ به $-q$ برابر F است.

که جهت این نیروها مطابق شکل رو به رو است.

به شرطی F_t نیمساز دو بردار دیگر خواهد بود که:

$$F' - F = 3F \Rightarrow F' = 4F \Rightarrow q' = 4q$$

$$v = \sqrt{\frac{\gamma RT}{M}} \Rightarrow \frac{v'}{v} = \sqrt{\frac{T'}{T}} \xrightarrow{T'=T-/\Delta T=-/49T} \frac{v'}{v} = \sqrt{./49}$$

$$\Rightarrow \frac{v'}{v} = . / \sqrt{.} \quad (*)$$

برای بسامد صوت اصلی لوله دو انتهای باز، داریم:

$$f_n = \frac{nv}{2L} \Rightarrow f_1 = \frac{v}{2L} \xrightarrow{(*)} \frac{f'_1}{f_1} = . / \sqrt{.}$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - صوت: صفحه‌های ۱۴۳ تا ۱۵۰)

(ممطوفی کیانی)

-۱۶۷

ابتدا شدت صوت در سطح پنجه را به دست می‌آوریم و سپس توان صوت را حساب می‌کنیم:

$$\beta = 1 \cdot \log \frac{I}{I_0} \xrightarrow{\beta=5 \text{ dB}} \Delta \beta = 1 \cdot \log \frac{I}{1 \cdot 10^{-12}}$$

$$\Rightarrow \Delta \beta = \log \frac{I}{1 \cdot 10^{-12}} \Rightarrow \log 1 \cdot \Delta \beta = \log \frac{I}{1 \cdot 10^{-12}}$$

$$\Rightarrow 1 \cdot \Delta \beta = \frac{I}{1 \cdot 10^{-12}} \Rightarrow I = 1 \cdot 10^{-12} \frac{W}{m^2}$$

$$I = \frac{P}{A} \xrightarrow{A=6m^2} 1 \cdot 10^{-12} \frac{W}{m^2} \Rightarrow P = \frac{P}{6} = 6 \times 1 \cdot 10^{-12} W$$

$$\Rightarrow P = 6 \times 10^{-12} W \Rightarrow P = 6 \mu W$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - صوت: صفحه‌های ۱۵۰ تا ۱۵۳)

(کاظم شاهمنکلی)

-۱۶۸

صوت با سرعت ثابت طول لوله را در مدت $\frac{1}{200}$ طی می‌کند.

$$v = \frac{L}{\Delta t} = \frac{L}{\frac{1}{200}} \Rightarrow v = 20 \cdot L$$

با توجه به رابطه بسامد هماهنگ‌های لوله‌های صوتی با یک انتهای بسته، داریم:

$$f_{(vn-1)} = \frac{(2n-1)v}{4L} \Rightarrow f_3 = \frac{3v}{4L} = \frac{3 \times 20 \cdot L}{4L} \Rightarrow f_3 = 15 \text{ Hz}$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - صوت: صفحه‌های ۱۵۷ تا ۱۵۰)

(ممطرامین فرم)

-۱۶۹

می‌دانیم اگر منبعی با سرعت v حرکت کند، طول موج در جلوی منبع کوتاه‌تر و در عقب آن بلندتر می‌شود و می‌توان نوشت:

$$\lambda_{جلو} = \frac{v - v_s}{f_s} \Rightarrow \lambda_{جلو} - \lambda_{عقب} = \frac{2v_s}{f_s}$$

$$\Rightarrow 3/2 - 2/v = \frac{2 \times 5}{f_s} \Rightarrow f_s = 20 \text{ Hz}$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - صوت: صفحه‌های ۱۵۹ تا ۱۶۳)

$$\Rightarrow \frac{C_2}{C_1} = \frac{1}{2} \times 2 \Rightarrow C_2 = C_1$$

از طرفی، چون خازن از مولد جدا شده است، بار الکتریکی آن ثابت می‌ماند. بنابراین

$$\text{با استفاده از رابطه } U = \frac{q^2}{2C} \text{ می‌توان نوشت:}$$

$$U = \frac{q^2}{2C} \xrightarrow{q=2\text{ ثابت}} \frac{U_2}{U_1} = \frac{C_1}{C_2}$$

$$\frac{U_1=10\mu F}{C_2=C_1} \Rightarrow \frac{U_2}{100} = \frac{C_1}{C_2} = 1 \Rightarrow U_2 = 10\mu F$$

(فیزیک ۳ - الکتریسیتی ساکن: صفحه‌های ۵۶۴ تا ۵۷۱)

(مسئلۀ اسماق زاده)

-۱۶۷

با استفاده از رابطه انرژی ذخیره شده در خازن داریم:

$$U_2 = 2U_1 \Rightarrow \frac{q_2^2}{2C_2} = 2 \frac{q_1^2}{2C_1} \quad (1)$$

$$\begin{cases} q_2 = q_1 + q_2 \\ q_1 = q_2 \end{cases} \Rightarrow q_2 = 2q_1 \quad (2)$$

$$(2), (1) \Rightarrow \frac{(2q_1)^2}{2C_2} = 2 \frac{q_1^2}{2C_1} \Rightarrow C_2 = 2C_1 \Rightarrow C_2 = 20\mu F$$

$$C_{1,2} = C_1 + C_2 = 20\mu F$$

$$C_{eq} = \frac{C_{1,2} \times C_3}{C_{1,2} + C_3} = 10\mu F$$

(فیزیک ۳ - الکتریسیتی ساکن: صفحه‌های ۵۷۰ تا ۵۷۷)

(فسرو ارغوانی فرد)

-۱۶۸

اگر میدان الکتریکی حاصل از بارهای نقطه‌ای q_A و q_B را در نقطه C با $\vec{E}_A$ و $\vec{E}_B$ نشان دهیم، داریم:

$$\vec{E}_A + \vec{E}_B = \vec{E} \Rightarrow \vec{E}_A = 2\vec{E} \quad \text{نشان دهنیم، داریم:}$$

چون میدان الکتریکی حاصل از بارهای نقطه‌ای q_A و q_B در نقطه C (در فاصلۀ بین دو بار) در خلاف جهت یکدیگرند، بنابراین بارهای q_A و q_B هم‌نامند. با استفاده از رابطه بزرگی میدان الکتریکی حاصل از یک بار نقطه‌ای، داریم:

$$E = k \frac{|q|}{r^2} \Rightarrow \frac{E_A}{E_B} = \frac{|q_A|}{|q_B|} \times \left(\frac{r_B}{r_A} \right)^2 \Rightarrow \frac{3E}{2E} = \frac{|q_A|}{|q_B|} \times \left(\frac{X}{3X} \right)^2$$

$$\Rightarrow \frac{|q_A|}{|q_B|} = \frac{27}{2} \Rightarrow \frac{q_A}{q_B} = \frac{27}{2}$$

(فیزیک ۳ - الکتریسیتی ساکن: صفحه‌های ۴۵ تا ۴۹)

(فسرو ارغوانی فرد)

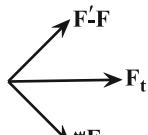
-۱۶۹

با توجه به قانون پایستگی انرژی، وقتی اتلاف انرژی نداریم، مجموع تغییرات انرژی جنبشی و پتانسیل صفر است. بنابراین داریم:

$$\Delta U_{AB} + \Delta K_{AB} = 0 \Rightarrow \Delta U_{AB} + 0 / 4 = 0 \Rightarrow \Delta U_{AB} = -0 / 4 J$$

با استفاده از تعریف پتانسیل الکتریکی داریم:

$$V_B - V_A = \frac{\Delta U_{AB}}{q} \Rightarrow V_B - V_A = \frac{-0 / 4}{-4 \times 1} = 1^4 V$$

(فیزیک ۳ - الکتریسیتی ساکن: صفحه‌های ۳۶ تا ۳۴)

(سید ابوالفضل قالقی)

-۱۶۳

با استفاده از روابط پتانسیل الکتریکی و انرژی پتانسیل الکتریکی خواهی داشت:

$$\Delta V = Ed \Rightarrow \frac{\Delta V_2}{\Delta V_1} = \frac{E_2}{E_1} \times \frac{d_2}{d_1} \Rightarrow \frac{\Delta V_2}{\Delta V_1} = 2$$

$$\Delta V = \frac{\Delta U}{q} \Rightarrow \Delta U = q\Delta V$$

$$\frac{\Delta U_2}{\Delta U_1} = \frac{q_2}{q_1} \times \frac{\Delta V_2}{\Delta V_1} \xrightarrow{q_2=2q_1} \frac{\Delta U_2}{\Delta U_1} = 4$$

(فیزیک ۳ - الکتریسیتی ساکن: صفحه‌های ۵۳ تا ۵۸)

(محمد امین فرمی)

-۱۶۴

دو جسم رسانا از هر نقطه‌ای به هم متصل شوند، تفاوتی در تعداد الکترون‌های منتقل شده نمی‌کند. به بیانی دیگر، در شرایط تعادل الکتروستاتیکی اختلاف پتانسیلی بین دو جسم رسانای متصل به هم وجود ندارد و با تغییر محل اتصال، بار الکتریکی بین آن‌ها شارش نمی‌یابد. پس در نتیجه زاویه بین ورقه‌های الکتروسکوب ثابت می‌ماند.

(فیزیک ۳ - الکتریسیتی ساکن: صفحه‌های ۵۰ تا ۵۱)

(نیما نوروزی)

-۱۶۵

با توجه به اینکه در هر دو حالت اختلاف پتانسیل دو سر مجموعه خازن‌ها برابر است،

$$\text{پس برای محاسبه انرژی ذخیره شده در آن‌ها از رابطه } U = \frac{1}{2} CV^2 \text{ استفاده می‌کنیم. پس داریم:}$$

$$\frac{U_{T_2}}{U_{T_1}} = \frac{C_{T_2}}{C_{T_1}} \times \left(\frac{V_2}{V_1} \right)^2 \xrightarrow{V_1=V_2} \frac{U_{T_2}}{U_{T_1}} = \frac{C_{T_2}}{C_{T_1}}$$

برای محاسبه ظرفیت معادل خازن‌ها در دو حالت داریم:

$$\frac{1}{C_{T_1}} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2} + \frac{1}{C_3} \xrightarrow{C_1=C_2=C_3=C} C_{T_1} = \frac{C}{3}$$

$$C_{T_2} = C_1 + C_2 + C_3 \xrightarrow{C_1=C_2=C_3=C} C_{T_2} = 3C$$

$$\frac{U_{T_2}}{U_{T_1}} = \frac{3C}{\frac{1}{3}C} = 9$$

(فیزیک ۳ - الکتریسیتی ساکن: صفحه‌های ۷۰ تا ۷۷)

(مطفن کیانی)

-۱۶۶

ابتدا ظرفیت خازن را در حالت جدید حساب می‌کنیم:

$$C = \kappa E \cdot \frac{A}{d} \Rightarrow \frac{C_2}{C_1} = \frac{\kappa_2}{\kappa_1} \times \frac{A_2}{A_1} \times \frac{d_1}{d_2}$$

$$\xrightarrow{A_2=A_1, \kappa_2=\kappa_1, d_2=\frac{1}{2}d_1} \frac{C_2}{C_1} = \frac{1}{2} \times 1 \times \frac{1}{\frac{1}{2}}$$

$$\Rightarrow (U_2 + K_2) - (U_1 + K_1) = W_{f_k} \xrightarrow{\frac{U_1=U_2}{K_1=K_2}} W_{f_k} = 0$$

(فیزیک ۲ - کار و انرژی: صفحه‌های ۸۰ تا ۸۸)

(معین وکیلی)

-۱۷۳

با استفاده از تعریف انرژی جنبشی، داریم:

$$K = \frac{1}{2}mv^2 \Rightarrow \frac{K_2}{K_1} = \frac{m_2}{m_1} \times \left(\frac{v_2}{v_1}\right)^2$$

$$\frac{m_1=2m_2}{v_2=\sqrt{2}v_1} \Rightarrow \frac{K_2}{K_1} = \frac{1}{2} \times (1/2)^2 = 0 / 72$$

$$\begin{aligned} \frac{\Delta K}{K_1} \times 100 &= \left(\frac{K_2}{K_1} - 1\right) \times 100 \\ &= (0 / 72 - 1) \times 100 = -28\% \end{aligned}$$

(فیزیک ۲ - کار و انرژی: صفحه ۸۰)

(نصرالله افضل)

-۱۷۴

صورت صحیح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کار کمیتی نرده‌ای و یکای آن در SI برابر با N.m است.

گزینه «۲»: اگر جسم روی یک سطح افقی باشد و جسم و سطح با هم در راستای قائم حرکت داشته باشند، نیروی عمودی سطح کار انجام می‌دهد، مثلاً شخصی که درون آسانسور است.

(فیزیک ۲ - کار و انرژی: صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹)

(نصرالله افضل)

-۱۷۵

انرژی اتلاف شده به صورت انرژی درونی جسم و محیط در می‌آید. اگر مبدأ سنجش

انرژی پتانسیل گرانشی را نقطه B فرض کنیم، داریم:

$$h_{AB} = 5 - (1 + 1 \cos 60^\circ) = 5 - 1 / 5 = 3 / 5m$$

$$E_B - E_A = W_f \Rightarrow (K_B + U_B) - (K_A + U_A) = W_f$$

$$\Rightarrow \left(\frac{1}{2}mv_B^2 + 0\right) - (0 + mgh_{AB}) = W_f$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} \times 1 \times 1 \times 64 - 1 \times 1 \times 3 / 5 = W_f \Rightarrow W_f = -3J$$

$$\Rightarrow \Delta U = -W_f = 3J$$

(فیزیک ۲ - کار و انرژی: صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹)

$$\Rightarrow V_A - V_B = -1.4V$$

از طرفی چون میدان الکتریکی یکنواخت است، داریم:

$$|\Delta V_{AB}| = Ed_{AB} \Rightarrow 1.4 = 2 \times 1.4 d_{AB} \Rightarrow d_{AB} = 0.5m$$

(فیزیک ۳ - الکتریسیته ساکن: صفحه‌های ۵۳ تا ۵۸)

(نصرالله افضل)

-۱۷۵

بررسی گزینه‌های صورت سوال:

در خازن‌های متواالی، با افزایش تعداد خازن‌ها طبق رابطه

$$\frac{1}{C_{eq}} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2} + \dots$$

خطهای میدان الکتریکی بر سطح رسانای بارداری عمود است که بارهای آن ساکن باشد. (رد گزینه ۲)

اگر خازن به مولد وصل باشد (اختلاف پتانسیل دو سر آن ثابت باشد) با وارد کردن دی الکتریک بین صفحه‌های آن، بزرگی میدان الکتریکی بین صفحات تغییر نمی‌کند. (رد گزینه ۴)

(فیزیک ۳ - الکتریسیته ساکن: صفحه‌های ۵۳ تا ۵۸)

فیزیک ۱ و ۲

(ناصر فوارزمن)

-۱۷۶

ابتدا کار نیروی $\vec{F}$ در جابه‌جایی روی هر یک از محورهای x و y را به صورت جدا محاسبه می‌کنیم. با توجه به عمود بودن مؤلفه‌های x و y جابه‌جایی و نیرو برهم، داریم:

$$W_x = F_x d_x \cos 0^\circ \Rightarrow W_x = 5\alpha(J)$$

$$W_y = F_y d_y \cos 0^\circ \Rightarrow W_y = 5 \times 4 = 20J$$

کار یک کمیت نرده‌ای است؛ بنابراین کل کار نیروی $\vec{F}$ در جابه‌جایی $\vec{d}$ برابر است

$$W_T = W_x + W_y \Rightarrow W_T = (5\alpha + 20)J$$

با توجه به صورت سوال، داریم:

$$W_T = 3W_x \Rightarrow 5\alpha + 20 = 3 \times 5\alpha \Rightarrow \alpha = 2N$$

(فیزیک ۲ - کار و انرژی: صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹)

(سید ابوالفضل فائقی)

-۱۷۷

با استفاده از اصل پایستگی انرژی داریم:

$$E_2 - E_1 = W_{f_k}$$

$$h = \overline{HB} = \overline{OB} - \overline{OH} \Rightarrow h = L - L \cos 60^\circ = 80 - 80 \times \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow h = 40\text{ cm}$$

$$E_2 - E_1 = W_f \Rightarrow (U_2 + K_2) - (U_1 + K_1) = W_f$$

$$\frac{U_2 = 0, K_2 = \frac{1}{2}mv_2^2}{U_1 = mgh, K_1 = 0} \rightarrow \frac{1}{2}mv_2^2 - mgh = W_f$$

$$\frac{W_f = -d / \gamma J, m = 80 / 2\text{ kg}}{h = d / 4\text{ m}} \rightarrow \frac{1}{2} \times 0 / 2 \times v_2^2 - 0 / 2 \times 10 \times 0 / 4 = -0 / 2$$

$$\Rightarrow v_2^2 = 1 \Rightarrow v_2 = \frac{m}{s}$$

(فیزیک ۲ - کار و انرژی: صفحه‌های ۸۰ تا ۸۸)

(مصفوفی کیانی)

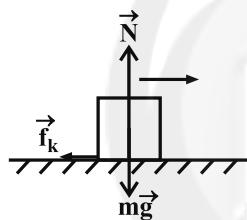
می‌دانیم کار برایند نیروهای وارد بر جسم برابر با تغییر انرژی جنبشی است. بنابراین ابتدا شتاب حرکت جسم را حساب می‌کنیم و سپس با استفاده از رابطه مستقل از زمان، سرعت جسم را پس از 10 m جایه‌جایی به دست می‌آوریم و در آخر، کار برایند نیروهای وارد بر جسم را حساب می‌کنیم. دقت کنید چون جسم پرتاب شده است، نیروی محرك ندارد و فقط نیروی اصطکاک در امتداد سطح افقی به آن وارد می‌شود.

$$\Sigma F = ma \Rightarrow 0 - f_k = ma$$

$$f_k = \mu_k N = \mu_k mg \rightarrow -\mu_k mg = ma$$

$$\mu_k = \frac{a}{g} \rightarrow -\frac{a}{g} \times 10 = a$$

$$\Rightarrow a = -5 \frac{m}{s^2}$$

$$\Delta x = 10\text{ m}, a = -5 \frac{m}{s^2} \rightarrow v^2 - v_0^2 = 2 \times (-5) \times 10$$

$$v^2 - v_0^2 = 2a\Delta x \rightarrow v^2 - 0 = 2 \times (-5) \times 10$$

$$\Rightarrow v^2 = 100 \Rightarrow v = \sqrt{100} \frac{m}{s}$$

$$W_T = \frac{1}{2}mv^2 - \frac{1}{2}mv_0^2 \rightarrow \frac{m=10\text{ kg}, v=\sqrt{100}\text{ m}}{v_0=20\text{ m/s}} \rightarrow$$

$$W_T = \frac{1}{2} \times 2 \times 100 - \frac{1}{2} \times 2 \times 400 \Rightarrow W_T = -100\text{ J}$$

(فیزیک ۲ - کار و انرژی: صفحه‌های ۸۰ تا ۸۸)

(امیرحسین برادران)

-۱۷۹

ابتدا توان مفید موتور را بدست می‌آوریم. با توجه به رابطه توان داریم:

$$P = \frac{W}{t}, W = mgh \Rightarrow P = \frac{mgh}{t} \xrightarrow{\text{مقدار}} \frac{m=45\text{ kg}}{h=20\text{ m}, t=5\text{ s}} \rightarrow$$

$$P = \frac{45 \times 10 \times 20}{5} = 1800\text{ W}$$

حال با استفاده از رابطه بازده، بازده موتور را بدست می‌آوریم:

$$\frac{\text{توان مفید}}{\text{توان موردی}} = \frac{1800}{2000} \times 100 = 90\%$$

(فیزیک ۲ - کار و انرژی: صفحه‌های ۸۰ و ۸۹)

-۱۸۰

(بابک اسلامی)

اگر جسم به طرف پایین حرکت کند ($h_1 > h_2$)، آن‌گاه با استفاده از قضیه کار و انرژی جنبشی، داریم:

$$W_f + W_{mg} = K_2 - K_1$$

$$\xrightarrow{f < mg} W_f + W_{mg} = K_2 - K_1 > 0$$

$$\Rightarrow W_f - \Delta U = \Delta K > 0$$

$$\xrightarrow{W_f < 0} W_f = \Delta K + \Delta U < 0$$

$$\xrightarrow{\Delta U < 0} |\Delta K| < |\Delta U| \Rightarrow \left| \frac{\Delta K}{\Delta U} \right| < 1$$

اگر جسم به طرف بالا حرکت کند ($h_1 < h_2$)، آن‌گاه با استفاده از قضیه کار و انرژی جنبشی، داریم:

$$W_f + W_{mg} = K_2 - K_1 < 0$$

$$\Rightarrow W_f - \Delta U = \Delta K < 0$$

$$\xrightarrow{W_f < 0} W_f = \Delta K + \Delta U < 0$$

$$\xrightarrow{\Delta U > 0} |\Delta K| > |\Delta U| \Rightarrow \left| \frac{\Delta K}{\Delta U} \right| > 1$$

(فیزیک ۲ - کار و انرژی: صفحه‌های ۷۷ تا ۷۷)

(سراسری ریاضی - ۹۱)

چون اصطکاک ناچیز است، بنابراین انرژی مکانیکی ارابه در کل مسیر ثابت است. با در نظر گرفتن مکان ارابه در حالت B به عنوان مبدأ انرژی پتانسیل گرانشی، داریم:

$$E_A = E_B \Rightarrow K_A + U_A = K_B + U_B$$

$$\Rightarrow 0 + mgh_A = \frac{1}{2}mv_B^2 + 0 \xrightarrow{h_A = 30 - 12 = 18\text{ m}} 10 \times 18 = \frac{1}{2}v_B^2$$

$$\Rightarrow v_B = \sqrt{10} \frac{m}{s} \quad (\text{I})$$

هم‌چنان اگر C به عنوان مبدأ انرژی پتانسیل گرانشی باشد، داریم:

$$E_A = E_C \Rightarrow K_A + U_A = K_C + U_C$$

$$\Rightarrow 0 + mgh_A = \frac{1}{2}mv_C^2 + 0 \xrightarrow{h_A = 30 - 24 = 6\text{ m}} 10 \times 6 = \frac{1}{2}v_C^2$$

$$\Rightarrow v_C = \sqrt{12} \frac{m}{s} \quad (\text{II})$$

$$\xrightarrow{(\text{I}), (\text{II})} \frac{v_B}{v_C} = \frac{\sqrt{10}}{\sqrt{12}} = \frac{\sqrt{10}}{2\sqrt{3}} = \frac{3}{\sqrt{3}} = \sqrt{3}$$

(فیزیک ۲ - کار و انرژی: صفحه‌های ۸۰ تا ۸۰)

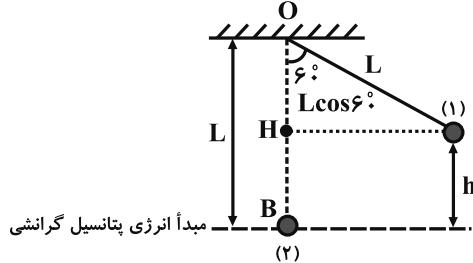
(مصفوفی کیانی)

اگر وضع قائم را مبدأ انرژی پتانسیل گرانشی فرض کنیم، در ابتدا گلوله آنگک نسبت

به مبدأ انرژی پتانسیل گرانشی به اندازه $L = L - L \cos 60^\circ$

با توجه به این که گلوله در نقطه (۱) فقط انرژی پتانسیل گرانشی و در نقطه (۲) فقط

انرژی جنبشی دارد، می‌توان نوشت:

(منصور سلیمانی ملکان)

-۱۸۴

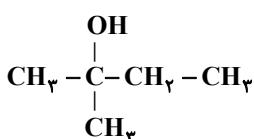
$$48\text{mol(e)} \times \frac{1\text{mol Cu}}{2\text{mol(e)}} \times \frac{64\text{g Cu}}{1\text{mol Cu}} = 1536\text{g Cu}$$

(شیمی پیش‌دانشگاهی، صفحه‌های ۹۳ و ۹۵)

(مرتضی رضائیزاده)

-۱۸۵

ترکیب ۲-متیل-۲-بوتanol با ساختار زیر یک الکل نوع سوم است و در برابر اکسایش از خود مقاومت نشان می‌دهد.

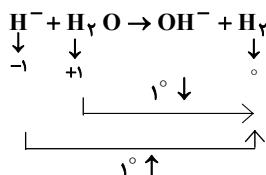

(شیمی پیش‌دانشگاهی، صفحه ۹۷)

(علی فرزاد تبار)

-۱۸۶

با کنار گذاشتن یون Na^+ از طرفین معادله ارائه شده، به معادله زیر می‌رسیم:

در این واکنش، H^- اکسید شده و نقش کاهنده را دارد و یکی از دو اتم هیدروژن مربوط به H_2O کاهش یافته و نقش اکسنده را دارد. بنابراین، کاهنده و اکسنده، هردو به عنصر هیدروژن مربوط است.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: $\text{Fe} > \text{M} > \text{Ag}$: قدرت کاهندهگزینه «۲»: هر چه E° کمتر باشد می‌توان نتیجه گرفت A کاهندهقوی‌تری است نه A^{n+} .

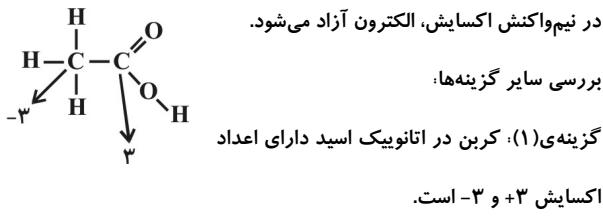
گزینه «۳»: خاصیت اکسنده Al^{3+} Cu^{2+} است (خاصیت کاهنده Al از Cu کمتر است) بنابراین واکنشی بین Al^{3+} و Cu^{2+} رخ نمی‌دهد و می‌توان محلول حاوی یون‌های Al^{3+} را در ظرف مسی نگهداری کرد.

(شیمی پیش‌دانشگاهی، صفحه‌های ۹۳ تا ۹۵)

شیمی پیش‌دانشگاهی

-۱۸۱

(امین نفیسی)

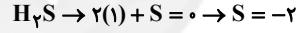
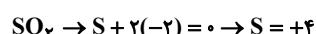
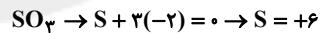

(شیمی پیش‌دانشگاهی، صفحه‌های ۹۵ تا ۹۷)

-۱۸۲

(امیر قاسمی)

بازه عدد اکسایش گوگرد از -2 تا $+6$ است که در ترکیب‌های زیر آمده است:

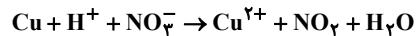
 $\text{S}_8 = 0$

عنصر در بالاترین عدد اکسایش فقط اکسنده و در پایین‌ترین عدد اکسایش فقط کاهنده است و بین این دو عدد، هم اکسنده و هم کاهنده است.

(شیمی پیش‌دانشگاهی، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

-۱۸۳

(حسن رحمتی لورکنده)

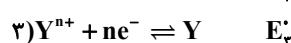
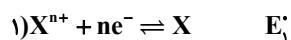
Cu اکسید شونده یا کاهنده بوده و عدد اکسایش آن افزایش یافته است، اما NO_3^- نقش اکسنده دارد، چون عدد اکسایش نیتروژن آن کاهش یافته است.

(شیمی پیش‌دانشگاهی، صفحه ۹۳)

(علی فرزادی‌بار)

-۱۹۰

اگر در سلول گالوانی حاصل از M و X کاتد و X آند باشد به اینمعناست که در جدول پتانسیل‌های کاهشی استاندارد X بالاتر از M است.از طرفی در سلول حاصل از M و Y آند و Y کاتد است پس M بالاتر از Y است لذا می‌توان نوشت:از طرفی در بین این گونه‌ها، X قوی‌ترین کاهنده و Y^{n+} قوی‌ترین اکسندهاست. اما در سلول گالوانی حاصل از X و Y اگر سلول E° مثبت باشد داریم:

$$E^\circ_{\text{سلول}} = E^\circ_{\text{آند}} - E^\circ_{\text{کاتد}} > 0$$

پس باید X قطب منفی یا آند و Y قطب مثبت یا کاتد باشد تا $E^\circ_{\text{سلول}} > 0$ شود.

(شیمی پیش‌دانشگاهی، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۴)

ششمی ۳

(علی نوری‌زاده)

-۱۹۱

معادله تجزیه آمونیوم دی‌کرومات در آزمایش کوه آتش‌شنان به صورت زیر است:

کافی است جرم $H_2O(g)$ و $N_2(g)$ حاصل را محاسبه کرده و از جرم کل اولیه کمکنیم تا جامد‌های باقی مانده به دست آید. (آمونیوم دی‌کرومات را با A نشان می‌دهیم)

$$xgH_2O(g) = 100 / \lambda gA \times \frac{80g}{\text{ناخالص}} \times \frac{62/5}{100} \times \frac{1molA}{252gA}$$

$$\times \frac{4molH_2O}{1molA} \times \frac{18gH_2O}{1molH_2O} = 14 / 4gH_2O$$

$$xgN_2(g) = 100 / \lambda gA \times \frac{80g}{\text{ناخالص}} \times \frac{62/5}{100} \times \frac{1molA}{252gA} \times \frac{1molN_2}{1molA}$$

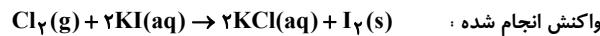
$$\times \frac{28gN_2}{1molN_2} = 5 / 6gN_2$$

$$= 100 / 8 - (14 / 4 + 5 / 6) = 100 / 8 - (14 / 4 + 5 / 6) = 80 / 8g$$

(شیمی ۳، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

(علی مؤیدی)

-۱۹۲

واکنش انجام شده:

(امیر قاسمی)

-۱۸۷

در سلول $Mn - Fe$

$$E^\circ_{\text{سلول}} = E^\circ_{Fe} - E^\circ_{Mn} \Rightarrow E^\circ_{Fe} - E^\circ_{Mn} = 0 / ۷۴V$$

$$\Rightarrow E^\circ_{Mn} = E^\circ_{Fe} - 0 / ۷۴$$

در سلول $Fe - Ag$

$$E^\circ_{\text{سلول}} = E^\circ_{Ag} - E^\circ_{Fe} \Rightarrow E^\circ_{Ag} = E^\circ_{Fe} + 1 / ۲۴V$$

$$\Rightarrow E^\circ_{Ag} = E^\circ_{Fe} + 1 / ۲۴$$

در سلول $Mn - Ag$

$$E^\circ_{\text{سلول}} = E^\circ_{Ag} - E^\circ_{Mn}$$

$$= (E^\circ_{Fe} + 1 / ۲۴) - (E^\circ_{Fe} - 0 / ۷۴) = E^\circ_{Fe} + 1 / ۲۴ - E^\circ_{Fe} + 0 / ۷۴$$

$$= 1 / ۹۸V$$

(شیمی پیش‌دانشگاهی، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۴)

(سراسری تهریبی - ۹۳)

-۱۸۸

با توجه به E° های داده شده در سلول $Zn - M'$ ، روی آند و M' کاتدسلول را تشکیل می‌دهد و E° سلول برابر است با:

$$E^\circ_{\text{سلول}} = 1 / ۲ + 0 / ۷۶ = 1 / ۹۶V$$

اما در سلول $Zn - Mn$ فلز روی کاتد و M آند سلول را تشکیل می‌دهد

$$E^\circ_{\text{سلول}} = -0 / ۷۶ - (-1 / ۱۸) = 0 / ۴۲V$$

(شیمی پیش‌دانشگاهی، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۴)

(سراسری ریاضی - ۹۳)

-۱۸۹

از جیوه و آهن اکسیدشونده تر است. پس در سلول جدید، باز هم Zn آن خواهد بود و Zn^{2+} در نیم‌سلول روی هم‌چنان درحال تولید خواهد بود. اما E° سلول $1 / ۲۹V$ کمتر می‌شود:

$$E^\circ_{\text{سلول دوم}} = E^\circ_{\text{سلول اول}}$$

$$= [0 / ۸۵ - (-0 / ۷۶)] - [-0 / ۴۴ - (-0 / ۷۶)] = 1 / ۲۹V$$

(شیمی پیش‌دانشگاهی، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۴)

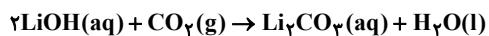
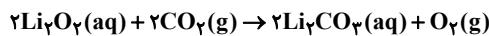
که این عدد، مقدار نظری است و مقدار عملی واکنش 5600 میلی لیتر است، برای تعیین بازده درصدی خواهیم داشت:

$$\frac{\text{مقدار عملی}}{\text{مقدار نظری}} = \frac{5600}{6720} \times 100 = 83\% / 33\%$$

(شیمی ۳، صفحه‌های ۲۱ تا ۳۴)

(علی نوری‌زاده) -۱۹۵

واکنش‌های انجام شده به صورت زیر است:

مشاهده می‌شود که فراورده مشترک لیتیم کربنات است.

(شیمی ۳، صفحه ۲۷)

(علی مؤیدی) -۱۹۶

تعداد اتم موجود در $2/8$ لیتر SO_γ برابر است با:

$$\frac{1\text{mol}}{2/8\text{L}} \times \frac{\text{N}_A}{22/4\text{L}} \times \frac{\text{مولکول}}{\text{/mol}} \times \frac{3\text{ اتم}}{1\text{ مولکول}} \approx 2/26 \times 10^{23}$$

تعداد مولکول موجود در 10 لیتر NO_γ برابر است با:

$$10\text{L} \times \frac{0/92\text{g}}{1\text{L}} \times \frac{\text{مولکول}}{46\text{g}} \times \frac{\text{مولکول}}{\text{/mol}} \approx 1/20 \times 10^{23}$$

نسبت آنها برابر است با:

$$\frac{2/26 \times 10^{23}}{1/20 \times 10^{23}} = 1/88$$

(شیمی ۳، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

(مسعود پعفری) -۱۹۷

بنزین یک ماده شیمیایی ساده نیست و مخلوطی از چند هیدروکربن متفاوت با 5 تا 12 اتم کربن است. به طور میانگین می‌توان بنزین مورد استفاده در خودروها را ایزواوکتان خالص در نظر گرفت.

(شیمی ۳، صفحه‌های ۲۹ و ۳۲ تا ۳۶)

(علی مؤیدی) -۱۹۸

در آغاز واکنش دهنده محدود کننده را مشخص می‌کنیم:

$$0/7\text{LCl}_\gamma \times \frac{1\text{mol}}{22/4\text{L}} \approx 0/03\text{mol} \xrightarrow{+1} 0/03$$

$$8/4\text{gKI} \times \frac{1\text{mol}}{166\text{g}} = 0/04\text{mol} \xrightarrow{+2} 0/025$$

پس واکنش دهنده محدود کننده، پتاسیم بدید است:

$$0/05\text{molKI} \times \frac{1\text{mol I}_\gamma}{2\text{molKI}} \times \frac{254\text{g I}_\gamma}{1\text{mol I}_\gamma} = 6/35\text{g I}_\gamma$$

(شیمی ۳، صفحه‌های ۲۵ و ۲۸ تا ۳۲)

(علی نوری‌زاده) -۱۹۹

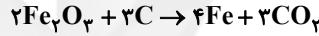
در دما و فشار معین، نسبت‌های حجمی گازها با نسبت‌های مولی آن‌ها برابر است.

$$\frac{\text{H}_\gamma \text{ تعداد مول}}{\text{He} \text{ تعداد مول}} = \frac{\text{H}_\gamma \text{ حجم}}{\text{He} \text{ حجم}} = \frac{1\text{g H}_\gamma \times \frac{1\text{mol H}_\gamma}{2\text{g H}_\gamma}}{1\text{g He} \times \frac{1\text{mol He}}{4\text{g He}}} = 2$$

گزینه «۱»: واکنش انجام شده به صورت زیر است:

گزینه «۴»: واکنش انجام شده به صورت زیر است:

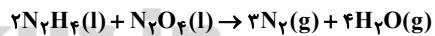

(شیمی ۳، صفحه‌های ۲۵، ۲۷ و ۳۹)

(علی فرزاد تبار) -۱۹۴

با توجه به راهنمایی‌های متن سؤال که N_2H_4 و N_2O_4 واکنش دهنده‌ها و

H_2O فراورده هستند، معادله موازنۀ شده به صورت زیر است:

اکنون می‌توانیم واکنش دهنده محدود کننده را مشخص کنیم:

$$? \text{mol N}_2\text{H}_4 = 6/4\text{g N}_2\text{H}_4 \times \frac{1\text{mol N}_2\text{H}_4}{32\text{g N}_2\text{H}_4} = 0/2 \text{mol N}_2\text{H}_4$$

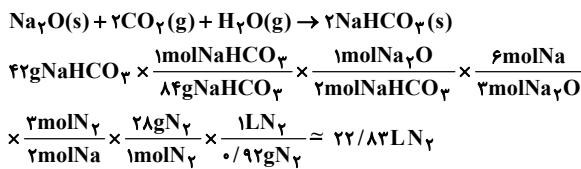
$$\frac{0/2\text{mol}}{2} = 0/1 \text{mol N}_2\text{H}_4$$

$$? \text{mol N}_2\text{O}_4 = 18/4\text{g N}_2\text{O}_4 \times \frac{1\text{mol N}_2\text{O}_4}{92\text{g N}_2\text{O}_4} = 0/2 \text{mol N}_2\text{O}_4$$

$$\frac{0/2\text{mol}}{1} = 0/2 \text{mol N}_2\text{O}_4$$

پس N_2H_4 محدود کننده است.

$$0/2 \text{mol N}_2\text{H}_4 \times \frac{3\text{mol N}_2}{2\text{mol N}_2\text{H}_4} \times \frac{2240\text{mLN}_2}{1\text{mol N}_2} = 6720\text{mLN}_2$$

(شیمی ۳، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

شیمی ۲

(مسن عیسی‌زاده)

-۲۰۱

مطابق شکل صفحه ۳۰ کتاب درسی شیمی (۲)، این جدول برای نخستین بار توسط مندیف طراحی و ارائه شد که شامل ۸ گروه و ۱۲ تناوب است، وی عنصرها را بر حسب افزایش تدریجی جرم اتمی در ردیف‌ها و بر اساس تشابه خواص فیزیکی و شیمیایی در یک گروه قرار داد. البته در مواردی مانند ید و تلور یا کبات و نیکل اصل تشابه خواص را بر اصل افزایش جرم اتمی برتری داد.

(شیمی ۲، خواص تناوبی عنصرها، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

(مسام امینی)

-۲۰۲

در بین فلزهای قلیایی خاکی، بریلیم بالاترین و منیزیم پایین‌ترین نقطه ذوب را دارند.

(شیمی ۳، خواص تناوبی عنصرها، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

(ریاضی فارج از کشور-۱۹)

-۲۰۳

برای مثال، آرایش الکترونی اتم‌های ^{24}Cr و ^{29}Cu بی‌نظیحی دارد.

(شیمی ۳، خواص تناوبی عنصرها، صفحه ۳۸)

(ممدرضا پورجاویر)

-۲۰۴

شعاع کووالانسی (r_C) و وان دروالسی (r_W) این اتم عبارت‌اند:

$$r_W = \frac{a}{2}$$

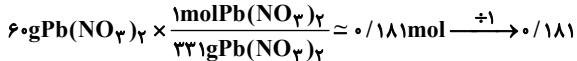
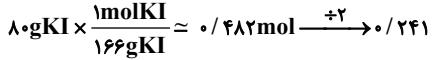
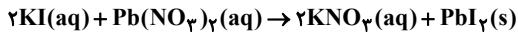
$$r_C = \frac{b-a}{2} = \frac{b}{2} - \frac{a}{2}$$

بنابراین اختلاف این دو شعاع عبارتند از:

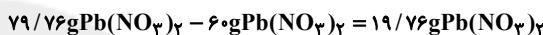
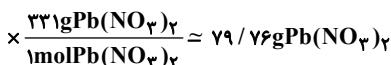
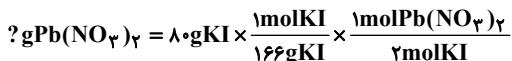
$$|r_C - r_W| = \left| \frac{b}{2} - \frac{a}{2} - \frac{a}{2} \right| = \left| \frac{b}{2} - a \right|$$

(شیمی ۳، خواص تناوبی عنصرها، صفحه ۳۳)

واکنش موازن شده:

اکنون باید محاسبه کنیم که ۸۰ گرم پتاسیم یدید به چند گرم سرب (II) نیترات برای انجام واکنش کامل نیاز دارد:

(شیمی ۳، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۲)

(علی مؤیدی)

-۱۹۹

واکنش موازن شده:

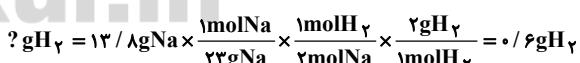

بر اساس قانون پایستگی جرم، باید جرم آغازی و پایانی مواد در واکنش برابر باشد. اما به دلیل باز بودن سامانه و خروج گاز هیدروژن، جرم کاهش یافته است!

مقدار گاز هیدروژن تولید شده = گرم $\frac{213/8 - 213/5}{3/5} = 0.3$

مقدار عملی واکنش =

مقدار نظری واکنش:

$$\frac{0/3}{0/6} \times 100 = 50\%$$

(شیمی ۳، صفحه‌های ۳۲، ۳۳)

(علی مؤیدی)

-۲۰۰

واکنش‌های موازن شده:

گرما

گزینه «۲»: تنها یون فلز Zn^{2+} است و نیاز به استفاده از اعداد رومی برای بیان ظرفیت ندارد.

گزینه «۴»: برای نامیدن آئیون‌های تک اتمی، هرگز از اعداد رومی استفاده نمی‌شود.

(شیمی ۲، پیوند یونی و ترکیب‌های یونی، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۲)

(ممدر صادرق همزه)

-۲۰۸

کربنات CO_3^{2-} ، دی کرومات $Cr_2O_7^{2-}$ و سولفات SO_4^{2-} است.

توجه شود که در گزینه «۲» با این‌که هر سه (۲-) می‌باشد اما اکسید (O^{3-}) و سولفید (S^{3-}) تک اتمی هستند. (نه چند اتمی)

(شیمی ۲، پیوند یونی و ترکیب‌های یونی، صفحه‌های ۵۰ و ۵۹)

(سراسری ریاضی-۹۳)

-۲۰۹

هرچه بار یون‌های شرکت‌کننده در ترکیب یونی بیشتر و شاع آن‌ها کوچک‌تر باشد (چگالی بار بیشتر)، انرژی شبکه بیش‌تر است. شاع یون‌های گروه اول به صورت $Li^+ < Na^+ < K^+$ تغییر می‌کند، از این‌رو، انرژی شبکه ترکیب‌های لیتیم‌دار یک هالوژن از انرژی شبکه ترکیب‌های دارای سدیم هالوژن مورد نظر بیش‌تر است.

$LiF > NaF > KF$

(شیمی ۲، پیوند یونی و ترکیب‌های یونی، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

(رضاء سلامت)

-۲۱۰

$$\frac{53}{5} \text{ g Fe}_2\text{O}_3 \cdot 3\text{H}_2\text{O} \times \frac{(3 \times 18)\text{g H}_2\text{O}}{214\text{g Fe}_2\text{O}_3 \cdot 3\text{H}_2\text{O}} = \frac{13}{5} \text{ g H}_2\text{O}$$

$$\text{آب باقیمانده} = \frac{13}{5} - \frac{3}{5} = 10\text{g}$$

$$\text{درصد جرمی آب در زنگ آهن باقیمانده} = \frac{10\text{g}}{\left(\frac{53}{5} - \frac{3}{5}\right)\text{g}} \times 100$$

$$= \frac{10\text{g}}{50\text{g}} \times 100 = \% 20$$

(شیمی ۲، پیوند یونی و ترکیب‌های یونی، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۴)

(زهره صفائی)

-۲۰۵

مقایسه درست انرژی نخستین یونش در سایر گزینه‌ها به صورت زیر است:

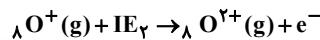
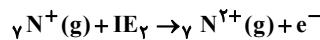

(شیمی ۲، فواین تناوبی عنصرها، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۷)

(حسن عیسی‌زاده)

-۲۰۶

انرژی دومین یونش برای نیتروژن و اکسیژن به صورت زیر تعریف می‌شود:

آرایش الکترونی N^+ به صورت ${}_{1s^2 2s^2 2p^2}$ و آرایش الکترونی O^+ به

صورت ${}_{1s^2 2s^2 2p^3}$ است، ملاحظه می‌کنید که آرایش الکترونی O^+ متقابران بوده و پایدارتر است و برای جدا کردن الکترون از آن، انرژی بیش‌تری نیاز است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در هر گروه از بالا به پایین با کاهش الکترونگاتیوی، خصلت فلزی افزایش می‌یابد.

گزینه «۳»: ترتیب انرژی نخستین یونش برای این سه عنصر به صورت $S > Cl > P$ است. (زیرا از چپ به راست در یک دوره انرژی نخستین یونش به طور کلی افزایش می‌یابد، اما توجه کنید که آرایش P نسبت به S پایدارتر است).

گزینه «۴»: در دوره سوم، بیشترین الکترونگاتیوی مربوط به Cl و Na است. کمترین الکترونگاتیوی مربوط به Cl است.

(شیمی ۲، فواین تناوبی عنصرها، صفحه‌های ۲۰، ۲۱ و ۴۲ تا ۴۷)

(ممدر بوار غولادی)

-۲۰۷

برخی عنصرهای اصلی مانند قلع، بیش از یک نوع یون تشکیل می‌دهند. Sn^{4+} (یون استانو) یا یون قلع (II) و Sn^{2+} (یون استانیک) یا یون قلع (IV) نمونه‌ای از این عنصرها هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: برخی از یون‌های فلزهای واسطه مانند Sc^{3+} به آرایش گاز نجیب می‌رسند.